

T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETMENLİĞİ ANABİLİM DALI

LİSE EĞİTİMİ SÜRECİNDE FUTBOLCU ÖĞRENCİLERİN
KARŞILAŞTIKLARI SORUNLARIN BELİRLENMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan
SÜMER ALVURDU

ANKARA – 2009

T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETMENLİĞİ ANABİLİM DALI

LİSE EĞİTİMİ SÜRECİNDE FUTBOLCU ÖĞRENCİLERİN
KARŞILAŞTIKLARI SORUNLARIN BELİRLENMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan
Sümer ALVURDU

Tez Danışmanı
Prof. Dr. Ömer ŞENEL

ANKARA – 2009

JÜRİ ÜYELERİNİN İMZA SAYFASI

Sümer ALVURDU'nun “**LİSE EĞİTİMİ SÜRECİNDE FUTBOLCU ÖĞRENCİLERİN SORUNLARININ BELİRLENMESİ**” Başlıklı Tezi 05.06.2009 Tarihinde, Jürimiz Tarafından Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Adı Soyadı

İmza

Üye (Tez Danışmanı) : Prof. Dr. Ömer ŞENEL

.....

Üye : Yrd. Doç. Dr. Sema ALAY

.....

Üye : Yrd. Doç. Dr. Veliddin BALCI

.....

ÖNSÖZ

Okul yaşantısında, lise seviyesindeki öğrencilerin eğitimlerinin en önemli döneminde olması ile beraber spor yaşantısında da zirveyi hedefleyen bir yaş düzeyinde bulunmaları nedeniyle lise eğitimi seviyesindeki sporcu öğrencilerin sorunlarının incelenmesi çalışması gereklilik kazanmaktadır.

Bu çalışmanın daha önceki ve daha sonraki çalışmalara katkı sağlayacağına ve sporcu öğrencilerin sorunlarına çözüm üreteceğine inanıyorum.

Öncelikle, bu çalışmaya beni yönlendiren, araştırmanın her aşamasında görüşlerini ve yardımını esirgemeyen danışmanım Prof. Dr. Ömer ŞENEL'e teşekkür ederim.

Bana doğduğum andan itibaren maddî ve manevî destek veren, her zaman yanımda olup, beni spora yönlendiren, çalışmalarımda yardımlarını esirgemeyen annem ve babama teşekkür ederim.

Veri toplama sürecinde yardımlarını esirgemeyen Okul Müdürlerine, Beden Eğitimi Öğretmenlerine ve araştırmaya katılan tüm öğrencilere teşekkür ederim.

Sümer ALVURDU

ÖZET

LİSE EĞİTİMİ SÜRECİNDE FUTBOLCU ÖĞRENCİLERİN KARŞILAŞTIKLARI SORUNLARIN BELİRLENMESİ

ALVURDU, Sümer

Yüksek Lisans, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı

Danışman: Prof. Dr. Ömer ŞENEL

Nisan – 2009

Araştırmada, lise eğitimi sürecinde bulunan ve lisanslı olarak futbol oynayan sporcu öğrencilerin aile, kulüp ve okul yaşantılarında karşılaştıkları sorunların belirlenmesi amaçlanmıştır.

Araştırmanın evrenini, Ankara ili Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı 25 ilçedeki 172 devlet ortaöğretim okulu oluşturmaktadır. Evren içerisinde rastgele (random yöntemiyle) seçilmiş 14 genel ortaöğretim okulu ise araştırmanın örneklemini oluşturmuştur. Bu örneklem içerisinde yer alan 382 lisanslı futbolcu öğrenciye ulaşılmıştır.

Verilerin toplanmasında ölçme aracı olarak anket kullanılmıştır. Verilerin çözümlenmesinde, SPSS 16.0 programından yararlanılmıştır. Araştırmaya katılan futbolcu öğrencilerin kişisel bilgileri ile aile, kulüp ve okul yaşamındaki sorunlarda betimsel istatistik kullanılmıştır. Futbolcu öğrencilerin aile, kulüp ve okul yaşamındaki sorunlarının belirlenen değişkenlere göre Çapraz Dağılım Tabloları verilmiştir. Değişkenler arasındaki ilişkiler Ki-Kare Testi ile sınanmıştır.

Araştırma sonucunda:

1. Ankara’da merkez ilçelerdeki liselerde öğrenim gören lisanslı futbolcu öğrencilerin demografik özellikleri incelendiğinde büyük kısmının 16-17 yaşlarında lise 3 öğrencisi olduğu ve çoğunluğunun ailesi ile birlikte yaşadığı tespit edilmiştir. Ayrıca çoğunun babalarının lise veya dengi okul mezunu olup, mesleklerinin serbest meslek olduğu, annelerinin ise yine lise ve dengi okul mezunu olup, işsiz (ev hanımı) olduğu tespit edilmiştir.
2. Futbolcu öğrencilerin büyük kısmının 4-8 yıl arası faal spor yaptıkları ve çoğunun Süper Amatör ve 1. Amatör liglerde oynadığı, ayrıca büyük kısmının da milli müsabakalarda yer almadığı tespit edilmiştir.
3. Futbolcu öğrencilerin spora yönelmesinde başta ailesinden ve arkadaş çevresinden daha sonra da beden eğitimi öğretmenlerinden ve akrabalarından destek gördükleri tespit edilmiştir.
4. Futbolcu öğrencilerin çoğunluğunun haftada 3-5 gün ve günde 1-3 saat arası antrenman yaptıkları, ayrıca büyük kısmının okul takımlarında yer aldıkları tespit edilmiştir.
5. Futbolcu öğrencilerin aile yaşamı ile ilgili sorunlarında; ailelerinin öğrencilerin eğitimi, sağlığı ve meslek sahibi olması konularında endişeli oldukları tespit edilmiştir.
6. Futbolcu öğrencilerin kulüp yaşamı ile ilgili sorunlarında, ders saatlerinin antrenman ve müsabakalara katılmalarına engel olduğu ve kulüplerinin maddi açıdan destek sağlamadığı tespit edilmiştir.
7. Futbolcu öğrencilerin okul yaşamı ile ilgili sorunlarında ise; antrenman ve müsabakaların derslerini olumsuz yönde etkilediği, diğer branş öğretmenlerinin futbol oynamalarını olumsuz karşıladığı ve okul veya spor yaşantısından birini bırakma endişesi içinde oldukları tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Lise Eğitimi, Sporcu Öğrenci, Futbol

ABSTRACT

PROBLEMS OF SOCCER PLAYERS FACED DURING THEIR HIGH SCHOOL EDUCATIONAL PERIOD

ALVURDU, Sümer

Graduate, Gazi University, Institute of Educational Sciences

Department of Physical Education and Sport Teaching

Thesis Advisor: Prof. Dr. Ömer ŞENEL

April – 2009

This research is focused on the determining of the problems of licensed soccer players with respect to their sports club, family and school life during their high school educational period.

The population is 172 state secondary education school, under the Ministry of National Education, in the 25 district of Ankara. The sample group is formed by 14 state secondary education school which are selected randomly from within the population. 382 licensed soccer player has been reached from this sample group.

In this research, for collecting data, questionnaire was used as the surveying instrument. The analyses of the data were done by resorting to SPSS 16.0 Programme. Descriptive statistics was conducted for the demographics of the participants. Cross tabulations of the problems of participants were given with reference to the specified variables. The correlation among the variables were checked over by chi-square test.

Research results;

1. After examining the demographic data of licensed soccer players studying in the high schools of the central districts of Ankara, it was determined that, majority of them are sixteen-seventeen year-old third grader high school students, mostly living with their families. Looking at the educational situation and occupation of their parents; it became evident that their parents were graduated from high school (secondary education), and while the fathers of most are self-employed, the mothers of most are unemployed housewives.
2. It appeared that the majority of the participants make sports actively for 4 to 8 years, most play either in Super Amateur or in 1. Amateur League, and majority of them do not attend to national teams.
3. It was observed that, it was firstly their parents and then their entourage who encouraged them heading towards soccer. Subsequently came their physical education teachers and then their relatives.
4. It is seen that most of these soccer player students workout for 3 to 5 days per a week, and 1-3 hours per a day. Majority of them also play for their school teams.
5. Considering the problems of soccer players with respect to their family life, it is found that their families are concerned about their education, health conditions, and future professional career.
6. Considering the problems of soccer players with respect to their sports club, it is assessed that their courses at school prevent them to attend their training sessions and sports contests. Additionally, it was seen that the sports clubs these students are affiliated with, do not provide them assistance in monetary terms.
7. Focusing on the problems of soccer players with respect to their school life, it appears that training sessions and sports contests have a negative impact on their lessons, and instructors of other courses then physical education take a dim view of them being a soccer player. These students have concerns about whether one day they should be forced to sacrifice their sports life for their education, or vice versa.

Keywords: High School Education, Athlete-Student, Soccer

İÇİNDEKİLER

Sayfa No

JÜRİ ÜYELERİNİN İMZA SAYFASI.....	i
ÖNSÖZ.....	ii
ÖZET.....	iii
ABSTRACT.....	v
İÇİNDEKİLER	vii
TABLolar LİSTESİ.....	x
KISALTMALAR LİSTESİ	xiii

BÖLÜM 1.

GİRİŞ	1
1.1. Problem Durumu	3
1.1.1. Problem Cümlesi.....	3
1.1.2. Alt Problemler	3
1.2. Araştırmanın Amacı	3
1.3. Araştırmanın Önemi	3
1.4. Araştırmanın Varsayımları	5
1.5. Araştırmanın Sınırlılıkları	5
1.6. Araştırmanın Konusu İle İlgili Tanımlar	6

BÖLÜM 2.

KAVRAMSAL ÇERÇEVE	7
2.1. Eğitim	7
2.2. Aile ve Eğitim.....	9
2.2.1. Aile Eğitiminin Önemi	10
2.2.2. Anne – Baba ve Öğretmen İlişkileri	11
2.3. Okul ve Eğitim	13
2.3.1. Okul Eğitiminin Önemi	14
2.3.2. Yönetici – Öğretmen ve Öğrenci İlişkileri	15

2.4.	Eğitim ve Spor İlişkisi	16
2.4.1.	Beden Eğitimi	18
2.4.2.	Spor Eğitimi	19
2.4.2.1.	Ailede Spor Eğitimi	20
2.4.2.2.	Okullarda Spor Eğitimi	21
2.4.2.3.	Spor Eğitiminde Verimlilik	22
2.5.	Spor	24
2.5.1.	Sporun Sınıflandırılması: Kitle Spor ve Elit Spor	25
2.5.2.	Spora Yönelme	27
2.5.2.1.	Aile ve Spora Yönelme	28
2.5.2.2.	Sosyal Çevre ve Spora Yönelme	30
2.5.2.3.	Ders Dışı Etkinlikler ve Spora Yönelme	31
2.6.	Futbol	33
2.6.1.	Futbol ve Eğitim	34
2.6.2.	Antrenör – Sporcu İlişkisi	35
2.7.	Gençlik Dönemi	37
2.7.1.	Gençlik Dönemi Özellikleri	37
2.7.2.	Gençliğin Önemi	38
2.7.3.	Öğrenci Gençliğin İhtiyaçları	39
2.8.	Toplumsal Sorunlar ve Gençlik	40
2.8.1.	Gençliğin Ekonomik Sorunları	42
2.8.2.	Gençliğin Eğitim Sorunları	42
2.8.3.	Gençliğin Boş Zaman Değerlendirme Sorunu	44
2.8.4.	Gençliğin Gelecek Sorunları	46

BÖLÜM 3.

YÖNTEM	48
3.1. Araştırmanın Modeli	48
3.2. Evren ve Örneklem	49
3.3. Verilerin Toplanması	50
3.4. Verilerin Çözümlemesi	51

BÖLÜM 4.

BULGULAR VE YORUMLAR	52
4.1. Futbolcu Öğrencilerin Kişisel Özellikleri	52
4.2. Futbolcu Öğrencilerin Aile, Kulüp ve Okul Yaşamı Sorunları	61
4.3. Belirlenen Değişkenlere Göre Futbolcu Öğrencilerin Sorunları	70

BÖLÜM 5.

SONUÇ VE ÖNERİLER.....	83
5.1. Sonuçlar	83
5.1.1. Aile Yaşamı İle İlgili Sonuçlar	84
5.1.2. Kulüp Yaşamı İle İlgili Sonuçlar	85
5.1.3. Okul Yaşamı İle İlgili Sonuçlar	86
5.2. Öneriler	88

KAYNAKLAR	89
------------------------	-----------

EKLER.....	98
-------------------	-----------

EK 1: İzin Yazısı.....	99
EK 2: Anket Formu	101

ÖZGEÇMİŞ.....	103
----------------------	------------

TABLÖLAR LİSTESİ

Sayfa No

Tablo 1:	Elit Spor ve Kitle Sporunun Farklılıkları	26
Tablo 2:	Araştırmanın Örneklemi Oluşturan Okullar ve Futbolcu Öğrenci Sayıları	49
Tablo 3:	Alfa Yöntemine Göre Anket Güvenirlik Analizi Çıktıları.....	50
Tablo 4:	Futbolcu Öğrencilerin Yaşları ve Öğrenim Gördükleri Sınıflara Göre Frekans ve Yüzde Değerleri.....	52
Tablo 5:	Futbolcu Öğrencilerin Birlikte Yaşadığı Kişilere Göre Frekans ve Yüzde Değerleri.....	53
Tablo 6:	Futbolcu Öğrencilerin Ailedeki Birey Sayısına Göre Frekans ve Yüzde Değerleri.....	53
Tablo 7:	Futbolcu Öğrencilerin Baba ve Annelerinin Mesleğine Göre Frekans ve Yüzde Değerleri.....	54
Tablo 8:	Futbolcu Öğrencilerin Baba ve Annelerinin Eğitim Durumuna Göre Frekans ve Yüzde Değerleri.....	55
Tablo 9:	Futbolcu Öğrencilerin Ailelerinin Ortalama Gelir Durumuna Göre Frekans ve Yüzde Değerleri.....	56
Tablo 10:	Futbolcu Öğrencilerin Faal Spor Süresine Göre Frekans ve Yüzde Değerleri.....	56
Tablo 11:	Futbolcu Öğrencilerin Futbol Oynadıkları Lige Göre Frekans ve Yüzde Değerleri.....	57
Tablo 12:	Futbolcu Öğrencilerin Milli Sporcu Olma Durumlarına Göre Frekans ve Yüzde Değerleri.....	57
Tablo 13:	Futbolcu Öğrencilerin Destek ve Teşvik Gördükleri Kişiye Göre Frekans ve Yüzde Değerleri.....	58
Tablo 14:	Futbolcu Öğrencilerin Futbolu Hangi Amaçla Yaptıklarına İlişkin Frekans ve Yüzde Değerleri.....	59
Tablo 15:	Futbolcu Öğrencilerin Haftalık Antrenman Sayısı ve Günlük Antrenman Saatine Göre Frekans ve Yüzde Değerleri	60

Tablo 16: Futbolcu Öğrencilerin Okul Takımında Oynama Durumuna Göre Frekans ve Yüzde Değerleri.....	60
Tablo 17: Futbolcu Öğrencilerin Aile Yaşamı İle İlgili Sorunlarının Frekans ve Yüzde Değerleri.....	61
Tablo 18: Futbolcu Öğrencilerin Kulüp Yaşamı İle İlgili Sorunlarının Frekans ve Yüzde Değerleri.....	63
Tablo 19: Futbolcu Öğrencilerin Okul Yaşamı İle İlgili Sorunlarının Frekans ve Yüzde Değerleri.....	66
Tablo 20: Aile, Kulüp ve Okul Yaşamı İle İlgili Sorunların Toplam Frekans ve Yüzde Değerleri.....	69
Tablo 21: Yaşa Göre, Futbolcu Öğrencilerin Aile Yaşamı Sorunları	70
Tablo 22: Yaşa Göre, Futbolcu Öğrencilerin Aile Yaşamı Sorunları Ki-Kare Testi Sonuçları	70
Tablo 23: Baba Mesleği ve Futbolcu Öğrencilerin Aile Yaşamı Sorunları Değişkenlerine Göre Dağılımı	71
Tablo 24: Baba Mesleği ve Futbolcu Öğrencilerin Aile Yaşamı Sorunları Değişkenleri İçin Ki-Kare Testi Sonuçları	71
Tablo 25: Anne Mesleği ve Futbolcu Öğrencilerin Aile Yaşamı Sorunları Değişkenlerine Göre Dağılımı	72
Tablo 26: Anne Mesleği ve Futbolcu Öğrencilerin Aile Yaşamı Sorunları Değişkenleri İçin Ki-Kare Testi Sonuçları	72
Tablo 27: Öğrenim Gördükleri Sınıflar ve Futbolcu Öğrencilerin Aile Yaşamı Sorunları Değişkenlerine Göre Dağılımı	73
Tablo 28: Öğrenim Gördükleri Sınıflar ve Futbolcu Öğrencilerin Aile Yaşamı Sorunları Değişkenleri İçin Ki-Kare Testi Sonuçları	73
Tablo 29: Yaşa Göre, Futbolcu Öğrencilerin Kulüp Yaşamı Sorunları	74
Tablo 30: Yaşa Göre, Futbolcu Öğrencilerin Kulüp Yaşamı Sorunları Ki-Kare Testi Sonuçları	74
Tablo 31: Aile Aylık Geliri ve Futbolcu Öğrencilerin Kulüp Yaşamı Sorunları Değişkenlerine Göre Dağılımı	75
Tablo 32: Aile Aylık Geliri ve Futbolcu Öğrencilerin Kulüp Yaşamı Sorunları Değişkenleri İçin Ki-Kare Testi Sonuçları	75

Tablo 33: Beraber Yaşadıkları Kişiler ve Futbolcu Öğrencilerin Kulüp Yaşamı Sorunları Değişkenlerine Göre Dağılımı	76
Tablo 34: Beraber Yaşadıkları Kişiler ve Futbolcu Öğrencilerin Kulüp Yaşamı Sorunları Değişkenleri İçin Ki-Kare Testi Sonuçları	76
Tablo 35: Öğrenim Gördükleri Sınıflar ve Futbolcu Öğrencilerin Kulüp Yaşamı Sorunları Değişkenlerine Göre Dağılımı	77
Tablo 36: Öğrenim Gördükleri Sınıflar ve Futbolcu Öğrencilerin Kulüp Yaşamı Sorunları Değişkenleri İçin Ki-Kare Testi Sonuçları	77
Tablo 37: Yaşa Göre, Futbolcu Öğrencilerin Okul Yaşamı Sorunları	78
Tablo 38: Yaşa Göre, Futbolcu Öğrencilerin Okul Yaşamı Sorunları Ki-Kare Testi Sonuçları	78
Tablo 39: Öğrenim Gördükleri Sınıflar ve Futbolcu Öğrencilerin Okul Yaşamı Sorunları Değişkenlerine Göre Dağılımı	79
Tablo 40: Öğrenim Gördükleri Sınıflar ve Futbolcu Öğrencilerin Okul Yaşamı Sorunları Değişkenleri İçin Ki-Kare Testi Sonuçları	79
Tablo 41: Oynadıkları Ligler ve Futbolcu Öğrencilerin Okul Yaşamı Sorunları Değişkenlerine Göre Dağılımı	80
Tablo 42: Oynadıkları Ligler ve Futbolcu Öğrencilerin Okul Yaşamı Sorunları Değişkenleri İçin Ki-Kare Testi Sonuçları	80
Tablo 43: Haftalık Antrenman Sayısı ve Futbolcu Öğrencilerin Okul Yaşamı Sorunları Değişkenlerine Göre Dağılımı	81
Tablo 44: Haftalık Antrenman Sayısı ve Futbolcu Öğrencilerin Okul Yaşamı Sorunları Değişkenleri İçin Ki-Kare Testi Sonuçları	81
Tablo 45: Günlük Antrenman Saati ve Futbolcu Öğrencilerin Okul Yaşamı Sorunları Değişkenlerine Göre Dağılımı	82
Tablo 46: Günlük Antrenman Saati ve Futbolcu Öğrencilerin Okul Yaşamı Sorunları Değişkenleri İçin Ki-Kare Testi Sonuçları	82

KISALTMALAR LİSTESİ

- %** : Yüzde
- N** : Gözlem Sayısı
- f** : Frekans
- p** : Anlamlılık Düzeyi
- SPSS** : Statistical Package for Social Sciences
- MEB** : Milli Eğitim Bakanlığı
- DPT** : Devlet Planlama Teşkilatı
- TDK** : Türk Dil Kurumu

BÖLÜM 1

GİRİŞ

Bu bölümde, problem durumu, problem cümlesi, alt problemler ile araştırmanın amacı, önemi, varsayımları, sınırlılıkları ve araştırmanın konusu ile ilgili tanımlar üzerinde durulacaktır.

1.1. Problem Durumu

Eğitim, çoğu zaman kelime anlamı ile topluma faydalı bir üyenin hazırlanması anlamına gelir (Demirel, 2002:16). Topluma faydalı üyelerin hazırlanmasında şüphesiz ki örgün eğitimin verildiği okulların payı çok büyüktür.

Fakat okullarda uygulanan eğitim programının yap-boz tahtasına çevrilmesi öğrencileri kimi zaman ezberciliğe kimi zaman da anlamsız bir boşluğa sevk ederek onların düzensiz bir süreç yaşamalarına neden olmaktadır. Bu da öğrencilerin sosyal faaliyetlerle uğraşabilmelerinde problem yaratmaktadır (Göde, Alkan, 1998:19).

Eğitim, sporun en önemli boyutlarından birisidir. Spor, bu boyutuyla ele alındığında iki şekilde değerlendirilmesi gerekir: spor için eğitim ve eğitim için spor. “Spor için eğitim”de; spor, amaçtır ve sporun üst düzeyde gerçekleştirilebilmesi için eğitimden yararlanır. Sporcu eğitimi, antrenör eğitimi, seyirci eğitimi, hakem ve spor yöneticilerinin eğitimi söz konusudur. Bu açıdan eğitim, sporun hizmetidir. “Eğitim için spor” da ise; spor, eğitimin hedeflerine ulaşması için kullanılan araçlardan en eğlencelisi ve en etkilisidir (Öztürk, 1998:77).

Spor, başarıyı genişletme ve yarışmada üstün gelme amacı için gösterilen çabayı, bedensel bakımdan daha yetenekli olanların seçilmesini ve seçilenlerin sürekli ve yoğun bir eğitimle yetiştirilmesini gerektirmektedir. Böylece spor, daha çok yarışmayı içermekte ve en yüksek düzeyde oyun, mücadele ve ağır kas çalışmasını gerektirmektedir (Özmen, 1999:134).

Bu tanımlardan anlaşılacağı gibi eğitim ve spor, birey ve toplum hayatı için gerekli iki önemli kavramdır. Fakat sporcu öğrenciler için eğitim ve spor yaşantısını birlikte devam ettirebilmek uygulamada kolay değildir.

Türkiye'de uygulanan eğitim programı incelenirse sporcu öğrencilerin ne kadar zor durumda olduğu görülebilir (Göde, Alkan, 1998:19).

Ağır bir müfredat programı altında zaten ezilmekte olan öğrenciler arasında bir de ders dışındaki boş zamanları spora ya da sosyal etkinliklere ayırmak zorunda kalan sporcu öğrenciler ile boş zamanlarını derslerine çalışmakla geçiren öğrenciler arasındaki başarı çizgisi haliyle eşit olmayacaktır (Göde, Alkan, 1998:19).

Diğer taraftan spor da günümüzde öyle bir noktaya gelmiştir ki, uluslararası sporcu olmak için, 5-6 yaşında spora başlamak, günde 4-6 saat, haftada 5-6 gün antrenman yapmak ve bu ağır çalışmaları aralıksız uzun yıllar sürdürmesi gerekmektedir (Başer, 1998:20). Futbol, şüphesiz ki bu çalışma ve antrenmanların en yoğun yaşandığı spor dallarından birisidir. Futbolcular zihinsel ve psikolojik yönlerden eğitilirken, yoğun ve sürekli olarak da antrenman yapmak zorundadır.

Bu açıklamalara göre, futbolcular kendi spor yaşantıları ile ilgili bir eğitim-öğretim sürecinden geçtikleri gibi, toplumsal ve resmi olan bir eğitim-öğretim programından da geçmektedir (Konter, 2004:229). Eğitim ve spor yaşantısında karşılaşılan bu zorluklardan dolayı, futbolcu öğrencilerin sorunlarının belirlenmesi durumu söz konusu olmuştur.

1.1.1. Problem Cümlesi

Lise eğitimi sürecinde futbolcu öğrencilerin karşılaştıkları sorunlar nelerdir?

1.1.2. Alt Problemler

1. Futbolcu öğrencilerin demografik özellikleri nelerdir?
2. Futbolcu öğrencilerin aile yaşamı ile ilgili sorunları nelerdir?
3. Futbolcu öğrencilerin kulüp yaşamı ile ilgili sorunları nelerdir?
4. Futbolcu öğrencilerin okul yaşamı ile ilgili sorunları nelerdir?
5. Futbolcu öğrencilerin karşılaştıkları sorunların demografik özelliklerine göre gösterdiği farklılıklar nelerdir?

1.2. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın genel amacı, Ankara’da merkez ilçelerdeki devlet ortaöğretim okullarında (liselerde) öğrenim gören ve lisanslı olarak futbol oynayan öğrencilerin, spor ve eğitimi birlikte devam ettirirken aile, kulüp ve okul yaşantılarında karşılaştıkları sorunların belirlenmesidir.

1.3. Araştırmanın Önemi

Günümüz eğitim düzende öğrenciler büyük bir rekabet içerisinde. Spor ise, daha çok bilimsel verilere dayalı olarak uygulanmakta ve daha çok çalışmayı gerektirmektedir. Bu nedenlerden dolayı, Sporcu öğrencilerin antrenmanları ile eğitimlerini birlikte devam ettirebilmesi ciddi bir sorun haline gelmiştir. Sporcu öğrenciler bir taraftan okul eğitimleri ile beraber dersane, kurs, özel dersler, deneme sınavları ile büyük bir yarışa hazırlanırken; diğer taraftan da düzenli olarak antrenman yapma ve dinlenme gibi kapsamlı bir süreç içerisinde. Spor ise,

Eğitim ve spor yaşantısındaki bu zorluklar gerek okullarda öğrenci-veli-öğretmen hatta idareci ilişkilerini olumsuz yönde etkilerken, gerekse spor kulüplerinde sporcu-aile-antrenör hatta yönetici ilişkilerini olumsuz yönde etkilemektedir.

Yaşanan bu olumsuzluklar zaten fiziksel ve zihinsel yönden yorgun olan sporcu öğrencilerin bir de aileleri ile ilgili sorunlar yaşamasına neden olmaktadır. Diğer taraftan, sporcu öğrencilerin gerek eğitim gerekse spor yaşantıları ile ilgili sorunların ortaya çıkışını beraberinde getirmektedir. Bu sorunların en çok yaşandığı spor dallarından birisi de futboldur.

Futbol pazarında büyük rantların elde edilmesi, yöneticilerin büyük yatırımlar yapması, antrenörlerin üstlerine yüklenen aşırı sorumluluklar futbolcuların mutlak başarı sergilemelerini beraberinde getirmiştir. Bunlar da futbolcuları olumsuz yönde etkileyebilmektedir.

Diğer taraftan aile ve eğitim yaşantısındaki olumsuzluklar da futboldaki ile paralellik göstermektedir. Gerek anne ve babaların gerekse öğretmenlerin öğrenciler üzerinde kurdukları baskı ve başarı beklentileri onları olumsuz yönde etkileyebilmektedir.

Okul eğitimi ile sporu birlikte devam ettirmek isteyen futbolcu öğrencilerin aile, kulüp ve okul yaşantılarında karşılaştıkları sorunların belirlenmesi ile araştırmanın sporcu öğrencilerin sorunlarına çözüm üretmesi açısından önemli olduğu düşünölmüştür. Elde edilen sonuçlar aile, okul idareleri ve kulüp yöneticilerine sporcu öğrenciyi daha iyi anlama ve onlara yardım ederek başarılarına katkıda bulunmak için önemli ipuçları sağlayabilir.

1.4. Araştırmanın Varsayımları

Araştırma yapılırken ve bulgular yorumlanırken aşağıdaki hususlar göz önünde tutulmuştur.

1. Veri toplama aracı hazırlanırken uzman kişilerin görüş ve önerileri dikkate alınmıştır.
2. Araştırmada kullanılan anket geçerli ve güvenilir nitelikte olmuştur.
3. Alınan örneklem evreni temsil edebilecek niteliktedir.
4. Araştırmaya katılan öğrenciler anket sorularına içtenlikle ve doğru olarak cevap vermişlerdir.
5. Anket istekli bireylere uygulanmıştır.
6. Ankete verilen cevaplar doğru olarak kabul edilmiştir. Anket sonuçlarının kayıtları titizlikle ve doğru olarak alınmıştır.

1.5. Araştırmanın Sınırlılıkları

1. Bu araştırma, 2008 – 2009 öğretim yılı ile sınırlıdır.
2. Bu araştırma, Ankara ili merkezindeki 14 devlet ortaöğretim okulunda (lisesinde) öğrenim gören, 382 lisanlı futbolcu öğrencileriyle sınırlıdır.
3. Bu araştırma, anketten elde edilen verilerle sınırlıdır.
4. Bu araştırmada katılımcılara uygulanan anket 39 soru ile sınırlıdır.
5. Araştırmaya katılan bireylerin isimleri gizli tutulmuştur.
6. Bireylere uygulanan anket her birey için bir defaya mahsustur.
7. Bireyler tarafından cevaplandırılan anket objektif ve sınırlı zamanlar içerisinde cevaplandırılmıştır.

1.6. Araştırmanın Konusu İle İlgili Tanımlar

Lise, “Türk eğitim düzenine göre, sekiz yıllık ilköğretimini (eski düzendeki üç yıllık ortaokulu) bitirmiş olan öğrencileri, en az dört yıllık bir eğitimle hayata veya yükseköğretime hazırlayan ortaöğretim kurumudur” (TDK, 1994:501).

Eğitim, “bireyleri ve toplumları amaçlı düzgün bir yaşam biçimine ulaştırmada ve sahip olunan bilgi, beceri ve değerleri planlı bir şekilde bir sonraki kuşağa aktarmada ve bu arada insan davranışlarını yaşantılar yoluyla değiştirme sürecidir” (Yolcu, 2000:69).

Beden Eğitimi, “kişinin fiziksel hareketlere katılmak suretiyle davranışlarında kasıtlı olarak beden eğitimi amaçlarına uygun (bedensel, duygusal, sosyal ve zihinsel) değişme meydana getirme sürecidir” (Tamer, 2001:41).

Spor, “toplum fertlerindeki potansiyel enerjiyi bedenlen ve zihnen en yararlı olacak şekilde tüketen; kişilerde ve toplumda sağlıklı ilişkilerin oluşmasına olanak sağlayan; çeşitli durumlarda insanları dengeli bir şekilde mutluluğa götüren; toplumu disiplini, kurallara saygıyı ve sosyal barışa inanmış bireyleri kazandıran bir araçtır” (Güven, 1999:2).

Sporcu öğrenci, “öğretim kurumlarında öğrenim gören aynı zamanda faal spor yapan okul takımlarında okulunu temsil edebilecek düzeyde veya herhangi bir kulüpte sporcu olan öğrencidir” (Güven, 1992:35-42).

Futbol, “geniş bir oyun alanında, çok sayıda oyuncunun katılımıyla, oyun kuralları gereği belirlenmiş sınırlı bir alanda, sonucun kalelere atılan ya da yenilen gollerle belirlendiği, el harici vücudun her yerinin kullanılarak oynandığı bir spordur” (İnal, 2004:15).

BÖLÜM 2

KAVRAMSAL ÇERÇEVE

2.1. Eğitim

İnsanın doğumundan itibaren, büyüüp gelişmesi, kendine, ailesine, yaşadığı toplum ve ülkesine ve hatta tüm dünya insanlığına faydalı olabilmesi gelişen teknoloji ve bilimden faydalanabilmesi, üretime katkıda bulunması, tüketici durumundayken de, kıt kaynakları en ekonomik şekilde kullanabilmesi, yaşamında birçok etkinlik ve faaliyetlerde bulunabilmesi, kişilerin eğitimini gerektirmektedir. Eğitimin birçok tanımı, eğitici ve bilim adamları tarafından yapılmıştır. Tüm bu tanımlar, yaşanan dönemlerin felsefi görüşlerini yansıtmakla birlikte, bazı temel unsurlarda birliktelik sağlandığı da görülmektedir (Ertürk, 1975:11).

Eğitim alanında çalışan her bilim adamının, eğitimle uğraşan her eğitimcinin kendine özgü geliştirdiği bir eğitim tanımı vardır. Eğitim alanında yazılmış her kitapta, her yazıda eğitimin değişik biçimde yapılmış tanımlarına rastlanır. Eğitimin geniş bir alan olması sebebiyle değişik yönlerden görülmesi, bu görünüşe göre de değişik tanımlarının yapılması doğaldır (Başaran, 1994:172).

Eğitim, bireyin davranışında kendi yaşantısı yoluyla kasıtlı olarak istendik değişme meydana getirme sürecidir (Ertürk, 1975:12).

Eğitim, yeni kuşakların, toplum yaşayışında yerlerini almak için hazırlanırken, gereken bilgi, beceri ve anlayışlar elde etmelerine ve kişiliklerini geliştirmelerine yardım etmek etkinliğidir (Oğuzkan, 1993:46).

Eğitim önceden saptanmış amaçlara göre insanların davranışlarında belli gelişmeler sağlamaya yarayan planlı etkiler dizgesidir (Oğuzkan, 1993:46).

Eğitim, doğal olarak üç yönde etkinlik halindedir. Birincisi çocukta bulunan güç ve yetenekleri geliştirmeye çalışır; doğuştan gelen ve tomurcuk halinde bulunan güçleri harekete getirir, uyandırır ve büyüme durumuna getirir. Bu çerçevede eğitim, bakım ve özen demektir. İkincisi, daha sonra çocuğun sahip olduğu ruhsal güçleri geliştirir, meydana çıkarır, donatır ve etkili yapar. Bu çerçevede de öğretici ve eğiticidir. Üçüncü olarak, çocuğun büyümesini ve edinimler kazanmasını düzenler, yönetir, istenilen ölçülere getirir ve olgunlaştırır. Bu çerçevede ise yetiştirici ve yöneticidir (Özmen, 1999:13).

Geniş anlamı ile eğitim, yeni yetişen çocukların hem kendilerine hem topluma yararlı bir şekilde gelişmelerini sağlamak için toplumun planlı ve bilinçli bir çabasıdır (Tan, Baloğlu, 2006:56).

Eğitim, bilgi, davranış ve kabiliyetlerin geliştirilmesi ve kazandırılması için uygulanan sürekli faaliyetler dizisidir (Erkal, 1986:66).

Eğitim, bulunduğu toplumun siyasal, sosyal, ekonomik ve kültürel faktörlerinden etkilenecek biçim alır (Oğuzkan, 1976:11).

Modern anlayışa göre, eğitim bireyin bedensel, duygusal, bilişsel ve sosyal yeteneklerinin kendisi ve içinde yaşadığı toplum için en uygun şekilde gelişimi oluşumudur (Tan, Baloğlu, 2006:56).

Eğitimin en iyi şekilde yapılabilmesi amacıyla, bütün ülkeler değişen modern hayat tarzının, gelişim ve değişimlere cevap verecek şekilde eğitim ve öğretim düzenlerini yenilemek, gerekli düzeltmeleri yapmak durumundadır. Böylelikle toplumlar, arzuladıkları hedeflere ulaşabilirler (Hergüner, 1992:60).

Genel olarak eğitim, insanın tüm hayatını düzenleyen ve sosyal bir varlık olmasını sağlayan bir süreçtir. Bu süreç, çocuk doğar doğmaz önce ailede başlayan, daha sonra okul, arkadaş grupları, kitle iletişim araçları ve sanat, edebiyat gibi her türlü etkinlikler yoluyla devam eden bir süreçtir (Nemutlu, 1998:165).

2.2. Aile ve Eğitim

Aile, içinde insan neslinin devamlılığının sağlandığı, topluma hazırlama sürecinin ilk cereyan ettiği eşler ve çocuklar arasında belli ölçüde içten, sıcak, güven verici ilişkilerin kurulduğu bir kurumdur (Ozankaya, 1975:203).

Her toplum için aile, bir temel değerler düzeni ve onun en açık kurumu olarak önemini en kuvvetli şekilde hissettirir. Bu, bir tarih ve toplum gerçekliği olarak karşımıza çıkmakta ve bu bakımdan da zaman ve mekan üstü bir süreklilik göstermektedir (Sezal, 1990:263).

Aile, çocuğa gelecekte aile içinde alacağı rolü, ulaşacağı sosyal mevkiyi, kendisinden beklenen davranış, beceri ve yetenekleri, milli kültürleri oluşturan değerleri, inançları yaparak öğretmek ve göstermekle yükümlüdür (Ergün, 1992:21).

Çocuk için aile, henüz ayrıntılarına sahip olunmayan bir dünyaya hazırlanmada bir deneyim alanıdır. Çocuklar toplum denilen karmaşık dünyanın eşiğine ilk adımı bu alanda atarlar. Ailede başlayan bu sosyalleşmenin niteliği çocukların toplum hayatında başarılı, mutlu ya da bunun tam aksi olarak mutsuz ve başarısız olmalarını belirleyebilir (Doğan, 2001:57).

Ailenin sahip olduğu birçok işlev içinde en önemlilerinden bir tanesi, belki de birincisi eğitici özelliğe sahip olmasıdır. Aslında ailenin eğiticilik işlevi, onun yapısıyla ilgilidir. Eğer aile uyumlu, iç ve dış etkinlikleri normal, toplumdaki çeşitli gelişmeler onun yapısını bozacak bir mahiyette değilse, çocuk için mükemmel bir eğitim yuvasıdır (Kıncal, 1993:67).

Ailenin eğitici mahiyetteki sosyal çevresi, anne, baba ve çocukları çeşitli hak ve sorumluluklarla birbirine bağlayan en uygun eğitim ortamıdır. Bu özelliğiyle aile, çocuğu sosyalleştirmeye yarayan bütün unsurlara sahiptir (Kıncal, 1993:67).

2.2.1. Aile Eğitiminin Önemi

Aile, bütün insan toplumlarında bulunan bir ilk gruptur; insanın en derin ve köklü, kısmen organik nitelikteki özelliklerine dayanan aile evrensel bir sosyal kurumdur. Toplumun yapısında ve sosyal düzenin işleyişinde, ailenin bir kurum olarak önemli bir yeri vardır (Kıncal, 1993:63).

Ailede eğitim, çocuğun eğitim yaşantısının temeli ve başlangıcıdır. Çocuğun burada kazanacağı ilk eğitim yaşantıları, onu okulda, meslek yaşamında ve toplumda etkilemeye devam eder. Bu nedenle ailede çocuk eğitiminin, istenen ve bilimsel bir yönde olması gereklidir.

Ailede çocuklar, doğumdan itibaren çevresindeki canlı ve cansız varlıkların etkisi altındadır. Çocuğun yaşı ilerledikçe çevrenin bu etkisi daha belirgin bir biçim alır (Binbaşıoğlu, 2004:37).

Anne ve babaların çocuklarına sergiledikleri olumsuz davranış örnekleri; çocuklarına bilinçli ya da bilinçsiz olarak zarar vermelerine ve onları olumsuz etkileyerek sağlıklı bireyler yetişmelerine sebep olmaktadır (Ünal, 2008:15).

Anne ve babaların çocuklarına gösterdikleri olumlu davranış örneklerinin, yeterli sevgi ve ilgilerinin ise; aile içindeki başarılı, duygusal ve toplumsal etkileşimi sağlamakta, çocuğun fiziksel, ruhsal, zihinsel ve toplumsal yönden sağlıklı gelişiminde önemli katkıları olmaktadır (Ünal, 2008:15).

Çocukların yetiştiği aile ortamı, ana-baba-çocuk ilişkileri ve çocuk yetiştirme yöntemleri, onların ruh sağlığını ve kişilik gelişimini etkileyen etmenler arasında önemli bir yer tutmaktadır (Ünal, 2008:9).

Bireyin yaşadığı çevre ile doğduğu ve içinde yetiştiği aile ortamı kişiliğinin oluşmasını büyük ölçüde etkiler (Kut, Koşar, 1988:18).

Çocukları hayata ruhsal yönden güçlü ve dengeli hazırlamak, fiziki gelişimleri için gerekli imkanları oluşturmak, toplum yapımıza uygun ahlaki değerler, inanç ve amaçlar geliştirmesini sağlamak, kısaca Türk toplumuna faydalı fertler yetiştirmek ailenin görevlerindendir (Hergüner, 1991:88).

Aile, çocuğun hayata ve topluma intibakı ve sosyalleşmesi bakımından müspet veya menfi tesirleri olabilen ve bu itibarla eğitimin semereli neticeler verebilmesi hususunda rol ve tesir sahibi durumunda bulunan önemli bir çevre teşkil etmektedir. Bu çevrenin tesirleri, okul çağından önceki dönemde başlayıp, okul çağında olduğu gibi, okul çağından sonraki dönemde de devam etmektedir (Kıncal, 1993:66-67).

Okul eğitimi de, iyi bir aile eğitimi üzerine kurulabilir. Çocuğun okul ve toplum karşısındaki tutum ve davranışları, ailedeki yaşantılarına bağlı olarak oluşur (Binbaşıoğlu, 2004:39).

2.2.2. Anne – Baba ve Öğretmen İlişkileri

Gelecekte, eğitim düzeni içinde bir ferdin herhangi bir özelliğinin geliştirilmesindeki başarısızlık, millet hatta insanlık için bir kayıptır (Bilge, 1989:21). Toplumların en kıymetli kaynakları insan olduğuna göre onları iyi şekilde eğitmek, yeteneklerini geliştirmek, her açıdan yararlı özelliklerle yoğurmak da toplumların zorunlu ve önemli görevlerinden olmalıdır. İyi bir eğitimle fert; kendisi, ailesi ve milleti için, değerli bir kaynak durumuna gelebilir. Yanlış eğitim sonucunda ise, kaybedilmiş bir değer, yitirilmiş bir hayat olur (Hergüner, 1992:59).

Çocuğun eğitimi, okulda ve ailede aynı zamanda sürüp gider. Her iki yapı birbirini tamamlar, çocuğun eğitimi bakımından bir bütünün parçalarını meydana getirirler. Bundan dolayı anne – baba ile öğretmenin sürekli ilişki içinde olması zorunluluğu vardır. Bunun ilk koşulu da, okulun amaçları ile ailenin amaçlarının

birbiri ile uyuşması, aynı yönde olmasıdır. Söz konusu işbirliğini yaratacak ve geliştirecek kişi de öğretmendir. Aksi halde okul ile aile arasında bazı çatışmalar ortaya çıkabilir (Özmen, 1999:16).

Ailenin gelir durumu, eğitim durumu, ailedeki birey sayısı, ailedeki çatışma ve aile baskısı, çocuğu olumlu ya da olumsuz yönlerden etkilemektedir. Yine bu durumlar öğrencinin başarısına da etki yapmaktadır. Bu nedenle okul yönetiminin ve özellikle de öğretmenin aileyi tanınması gerekir. Ailenin çeşitli özelliklerinin bilinmesi, öğrencilerin sorunlarının çözümünde birinci derecede önemli kaynaktır (Ataman, 2004:7).

Anne - baba ve öğretmenlerin üzerinde durmaları gereken diğeri bir konu da gençlere, günlük hayatlarını iyi tasarlamayı, zamanlarını israf etmeden faydalı işlerde kullanmayı öğretmeleridir. Dolayısıyla, derslerine, spora, dinlenmeye ve benzer faaliyetlere yeterince zaman ayıran gençler hem derslerinde hem de spor hayatlarında başarılı olarak, ailenin ve öğretmenlerin olumlu yaklaşımlarını da kazanmış olurlar (Hergüner, 1991:89).

Eğitimcilerin, özellikle öğretmenlerin, anne ve babaların spor konusunda kendilerini yetiştirmeleri, spor konusunda bilgili, bilinçli ve kültürlü olmaları ile çocuklarına ve öğrencilerine daha hoşgörülü ve sıcak yaklaşımları mümkün olabilir (Hergüner, 1992:61).

Toplumda var olan bütün sosyal ve kültürel kurum, olgu ve değerler bireyin eğitimini etkiler; ancak bireyin eğitiminden sorumlu olan ve bu amaçla oluşturulmuş olan sosyal kurum, okuldur (Varış, 1985:15).

2.3. Okul ve Eğitim

Ailelerin dışında ve aileden sonra çocuğun kişiliği üzerinde en çok etkisi olan kurum okuldur. Okula giden çocuklar süre bakımından annelerinden ve babalarından daha çok okulda etkileşimde bulunmaktadır (Çaplı, 1993:153).

Okul, aile gibi tabii bir kuruluş olmaktan ziyade, belli amaçları gerçekleştirmek üzere meydana getirilmiş sosyal bir kurumdur. Okulun meydana gelişini sağlayan en önemli etken, bireyin ve toplumun bilgi edinme ihtiyacıdır (Kıncal, 1993:10).

Okul, düşünerek ve düzenli bir şekilde, okumada kullanılan bazı sembolleri takdimi suretiyle belirli bir zamanda belirli bir yerdeki toplantılara devam eden bir gruba, cehalet durumundan, zeka, maneviyat, teknik bilgi ve beceriler bakımından aydınlanmış hale getirmeye teşebbüs eden teşekküle denmektedir (Kurtkan, 1972:16).

Okul, kendi alanı dışında kalan, yani eğitim ve öğretim dışında bulunan yaşam kapsamlarını ve insan yetiştirme biçimini kendi yapısı içine almıştır. Bunun için oyun ve sporla ilgili bedensel alıştırmalar, müzik, tiyatro, tören ve geziler okulun konuları arasına girmiştir (Özmen, 1999:16).

Okul, toplumdaki bireylerin eğitilmesi işlevini üstlenen kurumların ortak adıdır. Okullarda bir grup öğrenciye toplumun ve bireyin ihtiyaçlarına göre önceden hazırlanan programlar doğrultusunda öğretim faaliyetleri sunularak, öğrencilere istendik davranış değişikliği meydana getirmeye çalışılır. Okul denetimli bir ortamdır. Okulda öğrenciye kazandırılacak bilgi, beceri ve tutum önceden belirlenmiştir. Bunlar, bu konuların uzmanı olan öğretmenler tarafından tasarlanan ve uygulanan öğretim faaliyetleri ile kazandırılır (Erden, 2005:49).

2.3.1. Okul Eğitiminin Önemi

Bilgi toplumunda okul, yalnız küçük çocukların ve gençlerin eğitim gördükleri kurum olmaktan çıkacak aynı zamanda yetişkinlere de yeni bilgiler aktaran işlevle donatılacaktır. Bu yönüyle okullar hem öğreten hem de öğrenen konumunda olacaktır (Erkul, 1998:130).

Hayatın, yetişmenin, devletin, bilimin, ekonominin ve toplumun bütün güçleri, özellikle çağımızda bir yaşayış topluluğu olarak okula muhtaçtır (Özmen, 1999:16).

Toplum düzen, bütünlük ve varlığını devam ettirebilmesi için kültürel mirası, birikimi, inanç, ölçü ve değerler düzenini üyelerine aktararak, onları sosyalleştirmek zorundadır. Ailede akrabalık, komşuluk ve arkadaşlık grubunda yaygın ilişkilerle kültürel birikim aktarılmaktadır. Okullarda ise kültürel birikim bilinçli tasarlanmış, kasıtlı, amaçlı ve örgütlü bir biçimde öğrencilere aktarılmaktadır (Şengönül, 1995:83).

Modern hayatın yapısı, okul dışında insanın kendi kendini yetiştirmesi olanaklarını çok daraltmıştır. Bunun için eğitim de okulun başlıca görevi haline gelmiştir. Bütün toplumsal güçler okula muhtaçtır; çünkü okul artık yalnızca öğretimin sınırları içinde kalmaz, hayatın ve yetişmenin bütün konularını içine alır. Sağlıklı bir hayatın bulunduğu okul, eğitilecek insanların bütün yeteneklerini meydana çıkarır, işler ve geliştirir (Özmen, 1999:16).

Okul ile hayat arasındaki ilişkiye bakıldığında, bu genellikle “okulun öğrencileri hayata hazırlaması” olarak anlaşılır. Bu şekli ile eğitimin amacı, her zaman öğrencileri hayata hazırlamaktadır ve eğitim tarihinde de hemen her zaman böyle olmuştur. Ancak eğitimin amaçlarındaki farklılıkların sebepleri genel olarak toplumun içinde geçerli olan hayatın amaçları, gelecek hayat tasarımları, devlet ve toplum felsefeleri, kişilerin ve grupların sosyo-ekonomik durumları olabilir (Kıncal, 1993:12).

2.3.2. Yönetici – Öğretmen ve Öğrenci İlişkileri

Eğitim kurumlarının yapı ve havasında, resmi iletişimin yanında gayri resmi iletişim de önemlidir. Eğitim kurumlarındaki gayri resmi iletişim bilhassa yöneticiler açısından önemlidir. Bu bakımdan, okul yöneticisi kişiler ve gruplar arası iletişimi dikkatle izlemelidir (Bursalıoğlu, 1982:151).

Eğitim kurumlarında öğretmen orta noktada, merkezde bulunmaktadır; okul yönetimi en üstte, öğrenciler ise en alttadır. Okulun esas hedefleri, öğretmen – öğrenci ilişkileri içinde gerçekleştirilebilir. Öğretmen – öğrenci ilişkileri sadece emir – itaat hiyerarşisi içinde çözümlenemez; bu bir karşılıklı iletişim ve etkileşim konusudur. Modern okul örgütlenmesi öğretmen ile öğrencinin karşılıklı etkileşimi üzerine kurulmaktadır. Bu etkileşimin gerçekleştirileceği ortamı hazırlama ve denetleme de okul yöneticilerine aittir (Ergün, 1994:139-140).

Okul, hizmet ettiği toplumun bütün tarihi, ekonomik ve sosyal güçlerin etkisi altında bulunmakta ve sosyal çevrenin bütün unsurlarıyla karşılıklı ilişkilere girmektedir. Okulun içerisinde yer aldığı toplumdan ve bu toplumun sorunlarından soyutlanması düşünülemez (Kıncal, 1993:13).

2.4. Eğitim ve Spor İlişkisi

Günümüzde spor, “insanı” ilgilendiren birçok bilim dallarıyla ilgilidir. Bu yüzden spor bilim dalına “multi - disipliner” bilim dalı da denilmektedir. Bu sporun kendi tanımından ve büyük bir toplumsal güç olduğundandır (Kılıcıgil, 1998:7).

Spor, insanın isteyerek ve severek katıldığı gönüllü katılımı olan etkinliklerdir. Böyle olunca sporun, insan davranışlarının olumlu değişiminde en büyük kolaylık ve fırsatlara sahip bir araç olduğu söylenebilir. O halde, bir toplumun eğitiminde sporun, sadece bir sağlık aracı olarak değil, bir eğitim aracı olarak da düşünülmesi gerekmektedir (DPT, 2000:35).

Bir eğitim şekli olan spor fiziki ve ruhi bir eğitim olarak düşünülürse spor ile eğitimin özdeş olduğu görülür. Eğitim, genel anlamı ile yetişkin nesiller tarafından sosyal hayata hazır olmayan nesiller üzerinde uygulanan bir işlemdir. Bu bakımdan, spor ve sportif faaliyetler eğitim kapsamı içinde düşünülebilir (Erkal, 1986:66).

Eğitime yapılan yatırımın insana yapılan yatırım olduğunu kabul ederek, kavramsal anlamda kabul edilenlerin hayata geçirilmesi gerekir (Öztürk, 1998:81).

Demokratik toplumların eğitim anlayışının başında bireylerin düşüncelerini, beklentilerini özgürce ifade edebildikleri ortamın yaratılması temel ilke olarak yer almaktadır. Görüldüğü gibi sadece fikir eğitiminden sorumlu bir öğretim ve eğitim düzeni artık geçerli değildir. Çünkü insan sadece beyinden ibaret değildir, onun en az beyni kadar eğitime gereksinimi olan bir vücudu ve ruhsal durumu vardır. Bunu sağlayan en etkili yolun beden eğitimi etkinlikleri ve spor olduğu anlaşıldıktan sonradır ki bütün ileri, uygar ülkeler bu uğurda hiçbir fedakarlıktan kaçınmamışlardır, büyük emekler ve paralar harcamışlar ve çabalarını arttırmaya devam etmişlerdir. Bu gerçeğin, kavramsal olarak kabul edilmesine rağmen, uygulama alanına tam olarak aktarılamadığı bir gerçektir (Öztürk, 1998:79).

Spor ortamı içinde birey kendi yeteneklerini ve başkalarının yeteneklerini tanımayı, eşit koşullarda yarışmayı, yenilgiyi kabullenerek başkalarını takdir edebilmeyi, kazandığı zaman mütevazı olabilmeyi, başkalarına yardım etmeyi, doğayla ve zamanla yarışarak zamanını ve emeğini en uygun şekilde kullanmayı öğrenir. Bu anlamda spor insanı çok yönlü olarak hayata hazırlamayı amaçlayan çağdaş eğitim düzeninin önemli bir aracıdır (Öztürk, 1998:79).

Eğitimin başlangıç noktasında da, kısa ve uzun vadeli amaçlarının temelinde de insan vardır. Bu anlamda eğitimin bir parçası olarak spor, toplumsal sağlık, huzur ve barış için insanın bütünlüğüne ve tüm kişiliğine katkıda bulunacak şekilde değerlendirilmelidir. Her bireyin karşılanması gereken sosyal ihtiyaçları arasında, ait olma, sevilme, tanınma ve kabul edilme isteği bulunur. Bu ihtiyaçları karşılandığında, bireyin topluma uyumu kolaylaşacaktır. Spor, eğitim düzeni içinde gereken yeri ve önemi alıyor ise, bireye bu ihtiyaçlarını karşılama olanağı sağlanmış olur. Sosyal tatmini yaşayan birey mesleki yönden eğitilmek, toplumsal idealleri benimsemek ve toplumsal gelişmeye katkıda bulunmaya hazır durumdadır (Öztürk, 1998:82).

Sporu, eğitim ile ilişkilendirirken beden eğitimi kavramıyla beraber düşünmek, doğru bir yaklaşım olur. Çünkü beden eğitimi ile spor birbirini tamamlayan bütünün parçaları gibidir. Beden eğitimi ve spor, çağdaş eğitim anlayışı içinde birbirini tamamlayan olgulardır (Yetim, 2008:147).

2.4.1. Beden Eğitimi

Genel eğitimin tamamlayıcısı ve ayrılmaz bir bütün olan beden eğitimi; öğrencilerin gelişim özellikleri göz önünde tutularak onların fert ve toplum yönünden sağlıklı, mutlu, iyi ahlaklı ve dengeli bir kişilik sahibi, yapıcı, yaratıcı ve üretken, milli kültür değerlerini ve demokratik hayatın gerektirdiği davranışları kazanmış fertler olarak yetişmeleri için en önemli araçtır (MEB, 1995:1).

Beden eğitimi “etkinlik” demektir. Beden eğitiminde beden bir araç olup amaç tüm kişiliğin eğitimidir. Özet olarak, beden eğitimi etkinlikler yoluyla bireyin büyüme, gelişim ve davranışlarını sağlayan en güçlü eğitim alanıdır (Karaküçük, 1997:71).

Beden eğitimi, insanın sosyalleşebilmesi ve kişiliğini bulup, doğru bir çizgi üzerinde yol almasında büyük rol oynar. Kısaca beden eğitimi, bireyin beden sağlığını, ruh sağlığını, beden becerilerini geliştirmeye yönelik, gerektiğinde çevresel koşullara ve katılımcıların özelliklerine göre değiştirilebilen esnek kurallara dayalı, oyuna, cimmastiğe, spora dönük alıştırmaya ve çalışmaların tümünü kapsayan geniş tabanlı bir etkinliktir (Aracı, 1998:13).

İktisadi, sosyal ve kültürel kalkınmanın başlıca unsuru olan insan gücünün, beden ve ruh sağlığını sağlayıcı ve bütünüyle yapının dengeli olarak geliştirilmesiyle ilgili faaliyetlerdir (Keten, 1993:16).

Beden eğitimi, vücudun yapı ve işlevlerini geliştirebilmeyi, eklem ve kasların denetimli ve dengeli bir biçimde didaktik olarak gelişmelerini sağlamayı, okul çağı sonrası iş ve rekreatif faaliyetlerin süresi içinde harcanan fiziki gücü en ekonomik tarzda kullanmayı, dolayısıyla organların denetimine yöntemli bir şekilde hareket etmesini öğreten bir faaliyetler düzenidir (Keten, 1993:15).

2.4.2. Spor Eğitimi

Eğitim, daima eğitilmesi gerekenin gelecekteki davranışlarına yöneliktir. O halde, bir eğitim hedefi, eğitilenin eğitim yoluyla gerçekleştirilmesi gereken gelecekteki durumunu tanımlayan bir ölçüdür. Spora ilişkin olarak eğitim hedefi ise, eğitim ve öğretimde sportif faaliyetlerin niçin anlamlı ve önemli olduğu ve bu yolla spor yapanın davranışında hangi değişimlerin bekleneceği sorusuna cevap vermektir (Yetim, 2008:148).

Spor eğitimi, spor yapan bireylerde amaçlı olarak kendi spor yaşantısı yolu ile davranışlarında, spor etkinlikleri aracılığı ile toplumsal yaşantıda istendik yönde dönüşümler amaçlayan bireysel ve toplumsal değişim ve değiştirim sürecidir (Bağırgan, 1992:2).

Çok genel olarak, spor eğitimi bireyin toplumsallaşmasında vazgeçilmezdir; eğitim politikalarından müfredat programlarına varana kadar, genel ve özel düzeyde, spor eğitimi sosyolojik bir gerçeklik olarak kültür hayatının içindedir.

Spor eğitimi, öğretmenler aracılığıyla genç kuşakların resmi eğitimine sporun girmesini sağlamıştır (Erkal, Güven, Ayan, 1998:117-119).

Spor eğitiminde temel amaç; düzenli spor yapma alışkanlığının kazandırılması ve sporda yetenekli gençleri ortaya çıkararak, bunların olimpiik anlayışla üst düzey sporcular olarak yetiştirilmeleridir (DPT, 2000:31).

2.4.2.1. Ailede Spor Eğitimi

Gençlerin davranışları, ailelerin etkisi altındadır. Sosyal hareketlilik veya kentleşmenin getirdiği aile yapısındaki değişiklikler de ailelerdeki ilişki türlerinde değişikliklere neden olmaktadır. Aile, bireye kişiliği kazandırmak ve toplumun kültürünü özümsetmekten başka bireyin psikolojik açıdan güvence temelini de oluşturur. Aile üyelerinden görülen destek, kişiye dış dünyaya uyum sağlayabilmede gereken gücü kazandırır (Küntay, 1991:156).

Kıncal (1993); “aileler, çocuklarıyla ve onların okul çalışmalarıyla sadece başarı notu açısından ilgileniyorlar. Çocuk iyi not almışsa, başarılı olmuştur: artık okulu ile ilgilenmeye gerek yoktur. İyi not almamışsa, başarılı olmamıştır: o zaman okulla ilgilenmeye ihtiyaç vardır. Hiç şüphesiz ki, böyle bir yaklaşım benimsenemez. Ailelerin, çocuklarının okul ve okul dışı hayatıyla her zaman ilgilenmesi gerektiği unutulmamalıdır” demiştir (Kıncal, 1993:69).

Çocukların boş zamanlarını değerlendirme aile üyelerinin en önemli eğitim görevidir. Okuldan eve gelen çocuğa onun ilgilerine uygun meşguliyetler bulunmazsa elbet kendi kendine bazı işler bulacaktır ve bunun bir kısmı belki de zararlı, eğitimini bozacak uğraşlar olacaktır (Aziz, 2001:18).

Ailelerin spora olumlu değer biçmeleri, nesiller arasında spora ilgiyi arttırır. Bundan başka, aileler de spora katılıyor ya da geçmişte sporla ilgilenmişlerse, yine aileler spor yapmaya devam ediyor ya da düzenli olarak televizyondan spor programlarını seyrediyorlarsa, aileler çocuklarının sporda başarılı olmalarını ümit ediyorlarsa ya da amaçlıyorlarsa, aileler spora faal katılım için çocuklarını cesaretlendiriyorlarsa ve spor aile içinde genel bir konuya, çocuklar sporla daha fazla ilgilenebilir ve katılımda bulunabilir (McPherson ve diğerleri, 1986:40).

2.4.2.2. Okullarda Spor Eğitimi

Toplum bilimciler, okulların sporu hem bir toplumsal denetim biçimi hem de eğitim intikali için bir araç olarak kullanma yoluyla öğrencileri sosyalleştirdiğini belirtmişlerdir. Okuldaki spor faaliyetleri çocuğun ya da gencin beden eğitilmesini sağlarken, onun psikolojik açıdan gelişmesini ve sağlıklı olmasına da katkı sağlar aynı zamanda sosyalleşmesini geliştirir ve beşeri ilişkilerini güçlendirir (Göktaş, 1994:22).

Okullar hem eğitim ve öğretim merkezleridir, hem de aynı yaş gruplarının bir araya geldiği yerlerdir. Bu nedenle, beden eğitimi açısından okullarımız geniş boyutuyla birer kaynaktır. Çünkü, ortaöğretimdeki gençlerimizin büyüme dönemleri bu çağlara rastlamaktadır. Beden gelişiminin hızlandığı bu dönemde sporla direnç, çeviklik ve bazı alışkanlıklar kazanılması elbette ki çok önemlidir. “Ağaç yaş iken eğilir” atasözümüzün uygulanacağı yer okul, zaman ise bu çağlardır. Ancak bu önemli durum, hep ikinci plana itilmiş, okullarımız da haftada bir iki saat gibi yetersiz programlarla konu geçiştirilmiştir. Oysa modern toplumlar da beden eğitimi, fen, sosyal bilimler, sanat ve edebiyat gibi yerini almıştır (Karasüleymanoğlu, 1989:50).

Öğretim kurumlarımız, okullarda beden eğitimi ve spor faaliyetlerini eğitim ve öğretimin etkin bir aracı olarak yaygınlaştırırken, ülkemizin dünya genelinde spor yarışmalarında başarılı olması için de önemli bir kaynak oluşturmaktadır. Sporda dev atılımlar yapan ülkeler ile aramızdaki farkı kapatmak için konuya bilinçli ve düzenli bir şekilde yaklaşmak gerekmektedir (MEB, 1991:6).

Eğitim dönemlerinde gereği gibi ele alınmayan hareket ve beden eğitimi, okul gençliğinde spor bilincini ve alışkanlığını oluşturmamaktadır (Yalçınkaya, Saraçoğlu, Varol, 1993:22).

Şöyle ki; öğrencilere “spor yapacağına oturup dersine çalışsan, top peşinde koşacağına derslerinle ilgilensen, ele avuca sığmayışın hep şu spor yüzünden, koşup terleyeceğine uslu, ağır çocuk olsan” gibi irdeleyici, dersle sporu birbirine rakip gösterici, spordan soğutucu sözlerden kaçınarak; aksine spor yoluyla, sağlıklı, dinamik, dengeli, uyumlu, hareketli bir fiziğe, sosyal bir kişiliğe sahip olmalarının mümkün olabileceğine ikna etme suretiyle, öğrencilerin spor yanında derslere de daha sıcak bakmaları sağlanabilecektir (Hergüner, 1992:61-62).

2.4.2.3. Spor Eğitiminde Verimlilik

Eğitim, fertleri ortak hayatının benzerliklerinden haberdar ederek, fertlere yeterli bir yeknesanlık kazandırmaktadır. Spor eğitimi de fertleri, ortak hayatın benzerliklerine yöneltmesi bakımından önem taşımaktadır. Eğitimin gayesi, fertleri duyarlı hale getirmektir. Aslında spor, bir zeka ve ihtimal oyunudur. İşte, spor eğitiminin de gayesi, fertlerin hem fiziki, hem psikolojik gelişmelerini sağlaması, sosyal hayata hazır ve yaratıcı kılmak amacına dönüktür. Spor eğitimi, diğer eğitim şekilleri gibi ferde hem bir konum sağlamakta, hem de gelir seviyesini yükseltebilmektedir (Erkal, 1986:67).

Ancak, spor eğitiminde verimliliğin artışı, eğitilen kimsenin eğitim sonrasında iş bulabilmesine (istihdama) bağlıdır. Bu eğitimi gören kimsenin eğitim sonrasında istihdam edilememesi, eğitimde verimliliği düşürecektir. Şu halde, spor eğitiminde verimliliğin artabilmesi eğitim araç ve gereçlerinin temini kadar, eğitilen kişinin bir işe yerleştirilmesine de bağlıdır. Eğer, spor eğitiminden geçen bir kimse gördüğü eğitime bağlı bir iş bulamıyorsa, eğitimin maliyeti yükseliyor demektir (Erkal, 1986:67).

Bunun yanı sıra, spor eğitimi gören bir kimse, gördüğü eğitime uygun olarak bir iş sahibi olursa, spor eğitiminin “işlevsel eğitim değeri”nden bahsedilebilir. Eğer, o kimse, gördüğü spor eğitimine uygun olmayan bir mesleği seçmişse, o taktirde, spor eğitiminin “sembolik değeri”nden söz edilebilir. Mesela, spor eğitimi gören bir kimsenin branşı spor sağlığı uzmanlığı ise ve o kimse spor sağlığı ile ilgili faaliyet göstermiyorsa, gördüğü spor eğitiminin değeri semboliktir. Eğer, aynı kişi, spor sağlığı dersinin veriyorsa veya spor sağlığı üzerinde çalışıyorsa gördüğü eğitimin değeri işlevseldir ve spor eğitimi amacına ulaşmış sayılabilir. Spor eğitiminin sembolik olması halinde, spor eğitimindeki hâsıla katsayısı düşük, yani eğitimden istenen verim alınmıyor, demektir (Erkal, 1986:67).

Sadece, öğretim faaliyetlerinden ibaret olmayan eğitim, ferdi kuşatan sosyal çevrenin daha iyi ve yeterli olabilmesi için sürdürülen faaliyetlerdir. Bilhassa, mesleki eğitim ve bu arada spor eğitimi, hem fertleri eğitici ve vasıflı hale getirerek gerekli bilgi ve kabiliyetlerle donatmakta, hem de sosyal çevrenin değiştirilmesine ve düzenlenmesine destek sağlamakta, sağlıklı ve düzenli bir toplumun ortaya çıkarılmasına yardımcı olmaktadır (Erkal, 1986:67).

Eğitimde algılama yoluyla herkes çevresinden etkilenir, bazı bilgi ve beceriler edinir. Düzenli eğitim görmeyenler, kendilerini böylece yetiştirme olanağı bulurlar. Ancak düzenli olmayan sürekli çalışmaya dayanmayan çevresel eğitim elbette ki yetersizdir. Sporda da, bilinçsiz ve amaçsız yapılan hareketleri yeterli sayamayız. Heyecan ve isteksiz yapılan hareketler belki görünüşte spordur ama gerçek anlamda spor sayılması için bazı koşullar gereklidir. İşte bu koşulları hazırlayacak, bilinçsiz yapılan hareketleri etkinleştirecek ve süreklilik kazandıracak eğitimidir (Karasüleymanoğlu, 1989:23).

Özellikle, okul içi spor etkinliklerinin dışında ve öğrenim saatlerinden sonra, ister başarı isterse de boş zamanı değerlendirme amaçlı olsun, yoğun olarak sporla uğraşan öğrencilerde spor, kişiliğin gelişimine, şekillenmesine ve bireyselliğin oluşmasına bir ölçüde katkıda bulunacaktır (İkizler, 2000:29).

2.5. Spor

Spor çok yönlü bir kavram olduğundan, sporun tanımı konusunda değişik yazarlar, farklı tanım ve görüşler ortaya koymuşlardır. Bunun sebebi ise, sporun kapsamı, branşları, hedefleri, içerikleri ve yapılış biçimlerinin farklı biçimde algılanıp değerlendirilmesindendir (Yetim, 2008:133).

Spor, fizyolojik ve psiko-sosyal yönlerden, ferdin uyumlu ve dengeli gelişimini sağlayan bir etkinliktir (Hergüner, 1992:87).

Spor, ferdin tabii çevresini beşeri çevre haline çevirirken elde ettiği kabiliyetleri geliştiren, belirli kurallar altında araçlı veya araçsız, ferdi veya toplu olarak boş zaman faaliyeti kapsamı içinde veya tam zamanını alacak şekilde meslekleştirerek yaptığı, sosyalleştirici, toplumla bütünleştirici, ruh ve fiziği geliştiren rekabetçi, dayanışmacı ve kültürel bir olgudur (Erkal, 1981:119).

Günümüzde spor sosyal, biyolojik ve sanatsal işlevi olan, kültürel ve ahlaki bir olgu olarak görülmektedir. Diğer bir deyişle, insanın, aklını ve vücudunu kullanarak rakibine, kendisine, tabiata, mesafeye ve zamana karşı, eşit kurallar içerisinde yaptığı bir mücadele şeklidir (Güven, 1999:2).

Spor, toplum fertlerindeki potansiyel enerjiyi bedenlen ve zihnen en yararlı olacak şekilde tüketen; kişilerde ve toplumda sağlıklı ilişkilerin oluşmasına olanak sağlayan; çeşitli durumlarda insanı dengeli bir şekilde mutluluğa götüren; topluma disiplini, kurallara saygıyı ve sosyal barışa inanmış bireyleri kazandıran araçtır (Güven, 1999:2).

Spor yapan (sporcu); açısından kazanmaya dönük teknik ve fiziki bir çaba, izleyen (seyirci) açısından yarışmaya dayalı estetik bir süreç, toplum genelince oluşturulan bütün içinde de yerine göre o toplumun çelişki ve özelliklerini olduğu gibi yansıtan önemli bir toplumsal kurumdur (Fişek, 1983:34).

2.5.1. Sporun Sınıflandırılması: Kitle Spor ve Elit Spor

Günümüz spor bilimcileri amatör ve profesyonel kavramları yerine “kitle sporu” ve “elit sporu” kavramlarını kullanmayı tercih etmektedirler (İkizler, 2000:105).

Sporu genel anlamda ikiye ayırmak mümkündür. Bunlar kitle sporu ve elit spor olarak adlandırılır. Kitle sporu herkese açık olan ve öncelikle eğlenmek, dinlenmek, stres atmak, sağlık elde etmek veya sağlığı sürdürmek ve yeni arkadaşlıklar edinmek amacıyla tamamen boş zamanlarda gerçekleştirilen faaliyetler bütünüdür. Elit spor ise, herkese açık olmayan, yaş ve çeşitli fiziksel özelliklerin ilgili spor branşının özelliğine göre başlama ve bırakma gibi sınırlılıklarla engel teşkil edebilen, yarışmaya, yüksek başarıya ve bunların uzantısı olarak da profesyonelliğe giden bir grubu oluşturmaktadır. Elit sporda öncelikli amaç başarma, şöhret, maddi gelir gibi değerler olmaktadır. Elit sporcu spora zorunlu bir zaman ayırmak durumundadır. Bu durumda elit spor, genellikle boş zamanın dışında gerçekleşmektedir. Kitle sporun da ise spor sadece boş zamanlarda yapılır, kazanmak, başarmak ve maddi gelir gibi amaçlar yoktur (Karaküçük, 1997:213-224).

Elit sporu ve kitle sporu, ikisinin de “spor” olmasının ötesinde aralarında ahenkli bir yakınlık kalmamış, birbiriyle neredeyse temelden zıtlaşan olgulardır. Sporun niçin, nasıl, ne zaman ve kimler tarafından yapıldığı sorularına verilecek cevaplar bu temelden zıtlaşmayı açıkça göstermektedir (İkizler, 2000:105).

Elit sporu ve kitle sporu arasındaki ilk farklılık sporun yapılış amacında kendini gösterir. Elit sporcu için spor bir “iş”tir. Onun amacı yüksek bir başarıya ulaşmak, rekor kırmak; böylece para ve konum kazanmaktır. Bütün bunlar elit sporcu, hayatını sürekli spor faaliyetine göre düzenlemek zorunda bırakır. Kitle sporcu ise sporu haz, eğlenme, dinlenme, sağlığını koruma ve benzeri amaçlara ulaşmak için yapar. Kitle sporcusu için spor, “özgürleştirici” bir faaliyet iken, elit sporcu için “sınırlandırıcı” bir faaliyettir (İkizler, 2000:106).

Spor elit sporcuyu “yorarak yorarken”, kitle sporcusunu “yorarak dinlendirir”. Anlaşıldığı üzere spor, elit sporcu için “mesai”de yapılan bir “üretim”; kitle sporcusu için “serbest zamanlar”da gerçekleştirilen bir “tüketim” faaliyetidir (İkizler, 2000:106).

Elit sporunda “seçicilik” esastır. Fizik olarak belli bir spor branşına uygunluk, erken yaşlarda başlamak, yetenek ve kapasite elit sporunda önem taşır. Kitle sporu ise “katılımcı”dır. Çocuk / genç / yetişkin / ihtiyar, kadın / erkek, sağlam / özürlü herkes, kitle sporunda yerini alabilir. Görüldüğü üzere elit sporunda spor branşının niteliğine göre değişmekle birlikte var olan, sporu bırakma ve hatta başlama yaşı, kitle sporu için söz konusu değildir (İkizler, 2000:106).

Elit sporu ve kitle sporu arasındaki yukarıda açıkladığımız temel farklılıkları bir tablo halinde özetlemek mümkündür (İkizler, 2000:107):

Tablo 1: Elit Spor ve Kitle Sporunun Farklılıkları

	Elit Spor	Kitle Spor
Amaç	Para ve statü	Eğlenme, dinlenme, sağlık
Seçicilik	Var	Yok
Yaş	Belirli yaşlarda	Yaş sınırı yok
Kurallar	Katı	Esnek
Zaman	Mesai	Serbest zamanlar
Olumsuzluk (doping, saldırganlık vb.)	Var	Yok

2.5.2. Spora Yönelme

Sözlük anlamıyla yönelmek, bir yere, bir şeye, bir kimseye yönelmek, bir şeye (soyut), bir etkinliğe yönelmek, onu amaç olarak seçmek, benimsemek, onunla ilgilenmek, kendini ona adamaktır (Kılıcıgil, 1998:20).

Çağımızda spor, toplumlar tarafından büyük ilgi ile izlenen ve kabul gören bir olgu durumundadır. Spora karşı gösterilen bu yaygın ilginin kaynağını kesin verilerle açıklamak güçtür. Bireylerin neden spor eylemlerine katıldıklarını açıklayabilmek için bireyin genel ve bireysel davranışlarının anlaşılması gerekmektedir. Spora katılımı her birey için açıklayacak formül yoktur. Spora faal ya da pasif katılan bireylerin değişik ilgileri, gereksinimleri, zevkleri ve güdülleri vardır. Yani spor, değişik bireylere değişik anlamlar ifade etmektedir (Koç, 1994:173-174).

Bireyi spor yapmaya yönelten nedenleri branşı çok sevmek veya salt spor sevgisi ya da spor aşkı ile izah etmek tek başına yeterli görülmemektedir. Bireyi spora yönelten nedenleri şöyle sıralayabiliriz (Karaküçük, Yetim, 1997:73-74);

- Anne ve babası (aile) eski bir sporcu olduğu için
- Yeni bir çevre için
- Beden eğitimi öğretmeni yönlendirdiği için
- Hareket dürtüsü, başarı gösterme arzusu, kendi değerini ölçme isteği veya saldırganlık duygusunu köreltmek için
- Herhangi bir başarısızlığı ya da hayal kırıklığını telafi için
- Dünya görüşü spor yapmayı gerektirdiği için
- Seyahat imkanının doğabilmesi için
- Başarılı olmak suretiyle milli duyguları yaşamak için
- Para kazanmak için
- Hoşlandığı için

2.5.2.1. Aile ve Spora Yönelme

Spor; ailede hem çocukların bedensel gelişimini sağlayan, hem de beceri düzeyine göre bir meslek alternatifi taşıyan bir kültür birikimi şeklinde gözükmektedir. Aile, spor yapan gençlerin daha erken sosyalleşeceğini ve kendini tanıyacağını bilmeli, buna bağlı olarak çocuğunu yönlendirmeli ya da güdülemelidir (Yörükoğlu, 1983:43).

Çocuklar, spor uğraşlarını aileleriyle paylaşmak ve onlar tarafından desteklenmek isterler (Öztürk, 1998:63).

Ailelerin sporla ilgili olması çocuğun spora katılımında, hatta sporun toplumun çoğunluğunca yapılmasında olumlu bir etkidir (Öztürk, 1998:62).

Çocuk doğumdan itibaren okul dönemine kadar öncelikle aile üyeleriyle ilişki içerisinde. Her şeyi onları taklit ederek öğrenir. Konuşma şekli, yemek yeme alışkanlığı, uyku düzeni, okuma isteğinden, müzik, sinema ve spora ilgi duymaya kadar tüm ihtiyaç ve ilgileri aile içerisinde taklit yoluyla şekillenir. Bu nedenle anne ve babasını kitap okurken gören çocuk kitap okumaya yatkın olacak, dişlerini fırçaladığını gördüğünde diş fırçalama alışkanlığı kazanacak, spor yaptığını gördüğünde de faal olarak spora katılacaktır (Öztürk, 1998:61).

Çocuğun spor faaliyetleri içindeyken ailesini yanında görmesi, aile ile paylaşılan konuların çoğalması aile bağlarını da güçlendirecektir. Bu durumlarda ailelerin yapması gereken, çocuğa destek olması, eleştirmemesi, asıl olarak böyle olumlu bir faaliyet içinde yer almasını taktir etmesidir. Aileler de sporu okullar gibi bir eğitim aracı olarak kullanabilir (Öztürk, 1998:63).

Aileler, çocuklarına olumlu ve güvenli bir ortam yaratmakla yükümlüdürler. Çünkü çocuklar çevresinde gelişen olayları yorumlarken ve davranışlarını geliştirirken ailelerinden etkilenirler. Bu yüzden aileler çocuklarının hangi sporu yapabileceği, ne düzeyde yapabileceği, yarışmaya katılıp katılamayacağı ile ilgili bilgilere sahip olmalıdır (Öztürk, 1998:64).

Bütün bu açıklamalardan anlaşılıyor ki, çocuğun spora yönelmesinde ailenin rolü büyüktür. Öyleyse bireyin sağlıklı gelişimi için gerekli olan sportif etkinliklerin yaygınlaşmasında da aile başta olmak üzere bütün eğitim kurumlarımıza önemli görevler düşmektedir. Hedef “çocukları küçük yaşta spora yöneltmek” olmalı, bunun için de gayret sarf edilmelidir. Zira çocuklarımız toplumumuzun geleceği ve yapı taşlarıdır. Öyleyse onları her bakımdan sosyal hayata hazırlamak en önemli görevlerimizden sayılmalıdır (Hergüner, 1991:91).

Ülkemizde de ailenin spora yöneltme etkisi büyüktür. Özellikle büyük şehirlerde ve sosyo-ekonomik düzeyi yüksek olan kesimlerde aileler çocuklarını spora yönlendirmekte hatta spor ve kültürel faaliyetlerin yoğun olduğu özel okulları tercih etmektedirler. Günümüzde anne ve babaların daha bilinçli olması, sporun sosyal ve bedensel faydalarının idrak edilmesi ile ailelerin çocuklarını daha çok spora yönlendirmesine sebep olmuştur. Ancak ülkemizde spora yönlendirmede gösterilen bu ilgi çocukların sporu sürdürmeleri hususunda yeterince sağlanamamaktadır. Ülkemiz insanlarının doğal olarak yaşadığı gelecek endişesi sonucunda aileler doğal olarak çocuklarının okul eğitime ağırlık vermelerini tercih etmekte, sporda gelecek vaat etmediği için spora başlanmıyorsa bile genelde en verimli dönemlerde bırakılmaktadır (Doğan, 2001:38-39).

Aile, çevresinde yaptıkları branşlarda başarılı olan diğer çocuklar ile kendi çocuklarının becerilerinin uygunluğunu (genetik uygunluğu) takip etmelidir. Çeşitli yarışmalarda beceri başarısına göre sportif gelişim izlenmeli ve buna bağlı olarak yönlendirilme yapılmalıdır. Bu yönlendirmeye bağlı uygun spor okulları seçilmeli ve çocuklar bu merkezlere gönderilmelidir. Bu şekilde aile; okul ve beden eğitimi öğretmeni, spor okulu ve çalıştırıcı arasında çalışma, gelişim ve başarıyı takip etmelidir. Bu konuda uzman psikolog, spor hekimi ve belediyeler birlikte hareket etmeli, sorunlara çözümler aranmalı ve sağlıklı bir gelecek için alt yapı oluşturulmalıdır (Yörükoğlu, 1983:43).

2.5.2.2. Sosyal Çevre ve Spora Yönelme

İnsanın gelişmesi açısından insanın büyüdüğü çevre, doğuştan getirdiği kalıtsal güçler kadar önemlidir. Araştırmalar hem kalıtım hem de çevrenin eğitimde aynı değerde önemli olduğunu göstermiştir (Başaran, 1994:13).

Geniş anlamda çevre, insana etki yapan her şeydir. İnsanı etkileyen varlıkların, olayların, düşüncelerin tümü onun çevresini oluşturur (Başaran, 1994:13).

Sosyal çevrenin taşıdığı özellikler farklı sportif faaliyetlerin geliştirilmesine zemin hazırlamaktadır. Sosyal çevre olarak düşünebileceğimiz okul, aile, işyeri insan tarafından işlenmiş, değerlendirilmiş olan fiziki çevre şartları, sportif faaliyetin hangi branşta yoğunlaştığına ışık tutmaktadır (Erkal, 1986:73).

Okul, aile ve işyerinde kabul görmeyen bir faaliyetin toplumda yaygınlaşması zordur. Eğer yaşanan sosyal çevrede sosyal grup faaliyetleri gelişmemişse, dışa kapalı homojen bir yapı varsa, sosyal değişme yavaş ve yetersiz ise, sportif faaliyetler de arzu edilen seviyeye çıkmayacaktır (Poyraz, 1999:67).

Erkal (1986:74)'e göre, sportif faaliyetler ne ölçüde ferdi kalırsa kalsınlar ve sosyal ilişkilere konu olmadıkları zannedilse bile, sportif faaliyetlerin en belirli niteliği onun sosyal olay olmasıdır. Şu halde, sportif faaliyetleri sosyal grup faaliyetleri olarak düşünmek zorundayız. Sosyal grup da birden fazla ferdin belirli amaçlarla bir arada olduğuna göre, bazı spor branşları, faaliyet tarzı olarak ferdi dahi gözüktse, onları sosyal kapsamı dışında düşünemeyiz.

Kişinin çevresi, kültürel çevre ve toplumsal çevre olmak üzere iki düzeyde oluşur. Değerler ve ölçüler kültürel çevreyi, insan ilişkileri ise toplumsal çevreyi meydana getirir (Kut, Koşar, 1988:19).

Sosyal çevrede beğenilmek, taktir edilmek, saygınlık kazanmak duyguları da gençleri spor yapmaya yöneltmektedir. Kısacası, sosyal çevre spora yönelmeye büyük ölçüde etkide bulunmaktadır (Doğan, 2001:67).

Gençlik çağının bağımsızlık çağı olması nedeniyle bir anlamda birey topluma karışır yani evden kopup çevreye yönelerek spora ilginin artması da söz konusudur. Birey kendi yaşlılarıyla kaynaşma olanağını, spor ve diğer faaliyetlerde bulur. Topluma karışma ve kaynaşma olanağı, yaşlılarıyla beraber ilgi duyduğu, etkilendiği veya merak edip denemek istediği spora yönelmesiyle gelişir (Sarı, 2002:42).

Gencin içinde yaşadığı ortamda ve bu ortamdaki ilişkilerde sosyal çevre çok önemlidir. İlk etkilenme aile, sonra yakın çevre ve bu çevredeki arkadaşlık ilişkileri ile birlikte gelir. Arkadaşları arasında etkilendiği, kendini yakın hissettiği veya özdeşleştiği kişiler vardır. Bu kişiler elit sporcular, yıldız sporcular da olabilir. Örnek aldığı veya onun gibi olmak isteyip özendiği üst düzey sporculardan etkilenir ve spora yönelebilir (Kılıcıgil, 1998:36).

2.5.2.3. Ders Dışı Etkinlikler ve Spora Yönelme

Ders dışı etkinlikler, öğrencilerin zorunlu olarak katıldıkları ve önceden belirlenmiş ve müfredat içeren derslerin dışında, tamamen kendi arzu ve tercihleri istikametinde katıldıkları her türlü spor, müzik, resim, tiyatro, edebiyat gibi faaliyetleri kapsamaktadır, şeklinde de tanımlanabilir. Ders dışı etkinlikler, rekreasyon etkinlikleri karşılığı bir anlam taşımaktadır (Karaküçük, 1997:139).

Türkiye'de, okullardaki ders dışı etkinlikler; özellikle ve ağırlıklı spor üzerine yoğunlaşmıştır. Öncelikle, beden eğitimi öğretmenlerinin, genellikle kendi uzmanlık alanlarına giren spor branşlarına doğru öğrencileri yönlendirmeleriyle rekreasyon uygulamaları başlatılmaktadır. Bu çalışmalar daha sonra okul içinde sınıflar arası veya oluşturulan çeşitli grupların kendi aralarında yaptığı sportif yarışmalar olarak devam ettirilmektedir (Karaküçük, 1997:141).

Burada okul yönetiminin desteği söz konusudur. Etkinlikler ilçe veya il bazında Milli Eğitim Müdürlüğü ve Gençlik Spor Müdürlüğü'nün desteğinde devam ettirilmektedir. Daha sonra ise, Milli Eğitim Bakanlığı'nın sorumluluğunda ve Gençlik Spor Genel Müdürlüğü'nün desteğinde bölge veya Türkiye çapında ders dışı etkinliklere gidilmektedir (Karaküçük, 1997:141).

Ders dışı etkinliklerden müsabakaların amacı eleme, yetenek tarama ve yetenek yönlendirmesinden ziyade;

- Öğrencileri başarı arttırıcı müsabakalara çekmek,
- Okul sporlarının gelişmesine zemin hazırlamak,
- Okul ve spor kulüpleri arasındaki ilişkileri geliştirmek, iletişimi sağlamak,
- Sürekli spor yapma motivasyonu kazandırmaktır (Küçük, 1997:100).

Ders dışı faaliyetlere katılan öğrenciler, bir süre sonra çeşitli okul spor takımlarının, daha sonra da bir spor kulübünün üyeleri olabilmektedirler. Öğrencinin, beraber olduğu bir arkadaşının, okul spor takımlarından birinde görev aldığını görmesi, kendisinin de o takımda olmak istemesini beraberinde getirmektedir. Çünkü okulda tanınmak, sevilme, parmakla gösterilmek ve okulu temsil ediyor olmanın getireceği bir gurur da spora yönelmede etkili olmaktadır (Kılıcıgil, 1998:58).

Öğrencilerin sadece beden eğitimi ve spor derslerinde, beden eğitimi ve sporun amaçlarına uygun, yeterli gelişim ve eğilim almaları imkânsızdır. Bu nedenle okul içinde ders dışı spor faaliyetlerine önem verilerek bu çalışmalar tüm öğrencilerin katılımına imkan verecek biçimde düzenlenir ve yürütülür (MEB, 2000:265).

Bireyin spora yönelme nedenleri farklı farklıdır. Okuldaki derslerinde başarısız olan bir öğrencinin kendisini spor yoluyla kanıtlama ihtiyacı olabilir. Ayrıca sevdiği grubundan veya arkadaşından ayrı kalmak istemediği için de olabilir (Kılıcıgil, 1998:59).

Okul spor takımlarında görev alan öğrenciler, diğer öğrencilere göre daha tanınmış olabilirler. Bu tanınmışlığı, okulda başka alanlarda kullanmak isteyebilirler. Okul öğretmenlerinin kendisine daha anlayışlı davrandıklarını düşünerek, bunun kendilerine bir getiri sağlayacağını düşünebilirler. Hatta karşı cins ile arkadaşlığın daha kolay sağlandığını zannedebilirler. Her ne şekilde olursa olsun, okul çevresinin spora yönelmesinde önemli etkileri vardır (Kılıcıgil, 1998:59).

2.6. Futbol

Futbol sporunun günümüzde yapılan spor dalları arasındaki önemi ve yeri tartışılmaz. Milyonlarca kişi sporcu olarak, çok daha fazla sayıdaki kişi de seyirci olarak futbol sporuna katılırlar. Oynayanları ve seyredenleri yanında, çalıştıranları ve yardımcı elemanları ile çağımız futbolu bir sanayi haline gelmiştir.

Futbol, geniş bir oyun alanında çok sayıda oyuncunun katılımıyla, oyun kuralları gereği belirlenmiş sınırlı bir alanda, sonucun kalelere atılan ya da yenilen gollerle belirlendiği, el harici vücudun her yerinin kullanılarak oynandığı bir spordur (İnal, 2004:15).

Futbol, oyun alanının genişliği, oyun süresi, oyuncu sayısının fazlalığı ve kuralların zenginliğiyle oynayanlar açısından çok yönlü davranışları içermektedir. Seyri zevk ve heyecan verdiğinden seyredenler tarafından da büyük ilgi görmektedir (Aracı, 1999:321).

Uzmanlar tarafından bir oyun olarak kabul edilen futbol, gençlerin ruhen ve bedenen sağlıklı olmalarını sağlar. Bunun yanında sosyolojik ve psikolojik açıdan gelişimlerini de olumlu yönde etkiler. Bu nedenle futbol, bir eğitim vasıtası olarak kabul edilmektedir (İnal, 2004:15).

2.6.1. Futbol ve Eğitim

Bedensel faaliyetleri, düşünsel faaliyetlerden soyutlamak mümkün değildir. Bu iki faaliyet birbirini tamamlar. Zekâ her zaman sporu etkisinde tutar. Nasıl ki futbol, sadece ayakla değil beyinle de oynanıyor, güreş kuvvete olduğu kadar zekaya da dayanıyor, beyinsel ve bedensel faaliyetin ayrılmazlığı da kendiliğinden kanıtlanıyor (Karasüleymanoğlu, 1989:23).

Futbol, alt ve üst yapısıyla bir eğitim-öğretim sürecini gerektiren bir oyundur. Futbolcular, eğitim-öğretim süreçleri içerisinde futbolun, fiziksel, teknik, taktik, psikolojik ve sosyal boyutlarını bilmek ve kazanmak zorundadır. Bu futbolcunun yüksek başarı ortaya koyması, daha sağlıklı bir futbol yaşantısı geçirmesi ve futboldan zevk alması için zorunludur (Konter, 2004:229).

Futbol bugün, en geniş kitlelerin çeşitli nedenlerle ilgilendiği, motivasyon ve bağlılık gösterdiği, stres ve baskı yaşadığı, duygusal ve zihinsel olarak zorlandığı, kaygı ve davranış tepkileri gösterdiği bir oyundur. Bu nedenle futbolda başarı, psikolojik beceriler açısından oldukça önem taşımaktadır. Bu bağlamda futbolda başarı, futbolcunun eğitim-öğretim sürecinin sonuçlarıyla ilişkili elde ettiği düzey olarak da değerlendirilebilir (Konter, 2004:230).

Eğitim-öğretimin niteliği futbolu etkileyebildiği gibi, futbolun niteliği de eğitim-öğretim sürecini etkileyebilir. Futbolda daha fazla başarı beklentileri, eğitim-öğretimle ilişkili çeşitli uzmanlık alanlarının futbolun içine girmesine ve kullanılmasına olanak sağladığı gibi (örneğin, spor psikolojisi, antrenman bilimi, beslenme, istatistik, vb.), futbolun gösterdiği gelişim düzeyi ve yeni arayışlar da eğitim-öğretim sürecini ileriye götürmektedir (Konter, 2004:231).

Futbolcunun başarısını etkileyen faktörler içerisinde, fiziksel, teknik, taktik özelliklerin yanı sıra psikolojik özelliklere, eğitim düzeyine, arkadaşlar ve aile büyüklerinin davranışlarına, okul ve iş baskılarına dikkat etmek gerekir (Konter, 2004:231).

Resmi eğitim-öğretim ile futboldaki eğitim-öğretim arasında ne derece paralellik olduğu sorgulanabilir. Resmi eğitim-öğretimin ne derecede futboldaki eğitim ve öğretime yardımcı olduğu ve birbirini kolaylaştırdığı tartışılabilir. Ancak Türkiye’deki bulgular, bu sorulara olumlu yanıtlar vermemizin güç olduğunu göstermektedir (Konter, 2004:233-234).

2.6.2. Antrenör ve Sporcu İlişkisi

Spor eğitimi, insanın genel eğitiminde büyük öneme sahiptir. Bu fırsatların yeterince değerlendirilebilmesi büyük ölçüde kaliteli spor eğitimcisi yetiştirmeye dayalıdır. Spor eğitimcilerini iki ana bölümde toplamak mümkündür. Birinci bölümü beden eğitimi öğretmenleri, ikinci bölümü ise, spor antrenörleri oluşturmaktadır (DPT, 2000:31).

Gerek yüksek başarı seviyesinde idman ve hazırlanma ilminin gerektirdiği formasyona sahip; gerekse, beden ve ruh sağlığını sağlayıcı, beden eğitimi ve spor faaliyetlerinde bulunanları çalıştıracak güce ve bilgiye, aynı zamanda sosyo-psikolojik bilgi ve kabiliyete de sahip olan yetiştirici ve çalıştırıcı kişilere “antrenör” denir (Keten, 1993:15).

Her antrenörün oyuncularını eğitime yönelik görevleri bulunmaktadır. Kendisi ilk yol olarak oyuncularını tanımayı benimsemelidir. Bu yaklaşımı psikolojik yönden olmalı ve kendilerinin, fikir sahibi oldukları ve yapmak istediklerinin ne olduğunun saptanmasına çalışılmalıdır. Antrenör bu şahsi girişimi ile oyuncularını tanıma ve anlama olayı kendisinin bazı teknik ve eğitim yeteneklerine bağlı bulunmaktadır (Günay, Yüce, 1996:224).

Sporcunun doğuştan itibaren getirdiği bütün özellikler başarıda etkili olmaktadır. Ama bütün bu özellikleri biçimlendirerek sporcuya yön veren kişi antrenör olmaktadır. Antrenörün rehberliği, takımı uyumlu hale getirmesi, sporcuların davranışlarını istenilen yönde geliştirmesi başarı için gereklidir (İkizler, 2000:50-51).

Kolayca anlaşılabileceği gibi, antrenörlerin yapması muhtemel bazı hatalar da yapılan işi riskli hale getirmektedir. Antrenörler yanlış antrenman yaptırabilir, yanlış taktik verebilir ve yine yanlış psikolojik yönlendirme yapılabilir. Bu tip hatalardan kaçınılması için hem teknik hem de psikolojik açıdan bazı yeterliliklere sahip olunması gerekmektedir. Bu yeterliliklerin bir kısmı kavramsal bilgi dağarcığı iken, büyük bir kısmı ise insan ilişkileri ile ilgilidir (İkizler, 2000:51-52).

Antrenörün uygun iletişim yöntemini benimsemesi ve bunu doğru olarak kullanması hem sporcusuyla kişisel ilişkilerinde, hem de toplumsal yaşamında büyük önem taşımaktadır. Antrenörün karşısındaki sporcu ya da sporcuları sürekli yargılaması, eleştirmesi ve suçlaması da karşılıklı iletişimi engellemektedir. Bu tür iletiler sonunda sporcular kendilerini anlaşılmamış, itilmiş, haksızlığa uğramış, daha çaresiz hissederler, karşılığında ise antrenörleriyle iletişimlerinde kopukluk meydana gelmektedir. Antrenörün; ifadelerinde emir vermesi, yönlendirme eğiliminde olması, insan davranışlarının kabul edilmez olduğu tutum ve davranışları benimsemesi de iletişimin kesilmesine ve antrenör sporcu arasında çatışmaya neden olabilmektedir (Güzel, 2008:28).

2.7. Gençlik Dönemi

Genel olarak gençlik, biyolojik, psikolojik ve toplumsal gelişmelerle çocukluktan yetişkinliğe geçiş dönemidir (Kut, Koşar, 1988:13).

Gençlik dönemi, insan yaşamının en önemli bir dönemi olup, kişinin sürekli ve düzenli olan gelişmesinin bir aşamasıdır. Bu çağ bir taraftan yetişkinliği etkiler. Çünkü, gençlik dönemi insan yaşamının gelecekte alacağı durumu, büyük ölçüde etkileyen ve biçimlendiren kararların alındığı, insan kişiliğinin büyük bir ölçüde tamamlandığı bir dönemdir (DPT, 1983:11).

2.7.1. Gençlik Dönemi Özellikleri

Gençlik döneminin kendine özgü özellikleri ve gereksinimleri vardır. Bu çağ, hayatın en fırtınalı ve karışık dönemidir. Yeni hayat tecrübeleri kazanmak, yeni ilişkiler kurmak, kişiliği geliştirmek hep bu dönemde gerçekleşir. Bedensel, zihinsel ve duygusal olgunluk yanında kişinin meslek veya iş sorumluluğuna doğru ilerlemesi ve bağımsızlık kazanması gerekir (Ergen, 1985:329).

Fiziksel, duygusal ve sosyo-kültürel yönlerden en hızlı gelişme ve değişimin yer aldığı gençlik dönemi bazı önemli belirleyici özelliklere sahiptir:

- Gençlik döneminde ortaya çıkan konum kazanma arzusu, gencin anne-baba otoritesinden uzaklaşıp bağımsızlık kazanma çabasına yöneliktir.
- Grup ilişkilerinin önem kazandığı bu dönemde arkadaşlar tarafından kabul edilmek, önemsenmek çabası gencin davranışlarına egemendir. Bu nedenle arkadaşlarının değerlerini ve davranışlarını benimser.
- Büyüme ve fiziksel gelişme sonuçta gencin biyolojik olgunluk düzeyine ulaşmasını sağlar, kendini algılamasında ve davranışlarında değişimler olur.

- Zihinsel gelişme gencin yeni bilgi, beceri ve kavramlar kazanmasına, akademik yönden kendini kanıtlamasına imkân verir. Bu bilgi ve deneyimler ışığında çevresini daha farklı ve kapsamlı biçimde algılamaya başlar.
- Genç, gelişen sosyal değerlerinden yararlanma olanağı bulur. Bu çerçevede kendi kimliğini kavrayarak gelecekle ilgili bazı ideallerini belirler (Kut, Koşar, 1988:15-16).

Bu ortak özelliklere rağmen gençler bireysel düzeyde önemli farklılıklar gösterirler. Aynı çevre koşullarına sahip bir ortam ya da kültürel çevrede yaşayan gençler arasında dahi kişilik yönlerinden farklılıklar görülmektedir (Kut, Koşar, 1988:16).

2.7.2. Gençliğin Önemi:

Tüm insanlık tarihi boyunca çocuk ve gençlerin yetiştirilmesi, ailelerin ve devletlerin üzerinde önemle durdukları bir konu olmuştur (DPT, 1983:13).

Diğer ülkelerde olduğu gibi ülkemizde de gençlik, günümüzün ümidi, geleceğimizin güvencesidir. Hiç kuşkusuz, çağdaş uygarlık düzeyine ulaşmak çabasıyla başarılı adımlar atan ve kalkınmakta olan ülkemizin yönetimini, gelecekte bugünün gençlerinin alacağı gerçeği karşısında onların en iyi ve başarılı bir biçimde yetiştirilmesi ve hazırlanması büyük önem ve her geçen gün artan bir ağırlık kazanmaktadır (DPT, 1983:15).

Gençlik sorunlarının çözülmesi için gerekli çabalar uzun sürede büyük değer taşımaktadır. Gençlerin girişkenlik, yapıcılık, yaratıcılık, vasıflarını geliştirmek, topluma sağlam, mutlu ve verimli vatandaşlar kazandırmak amaç olacaktır (DPT, 1983:19).

Gençliğin gelecekte yükleneceği görevler açısından en iyi şekilde hazırlanması eğitim, sosyal refah, sağlık, çalışma imkan ve ihtiyaçları ve aynı zamanda sosyal, manevi, ahlaki ve kültürel değerler bakımından yetişmesi ile doğrudan doğruya ilişkilidir (DPT, 1983:19). Gençler, kendi değer ve kültür düzenlerini kendileri oluşturmak durumunda bırakılmışlardır. Öğretmen-öğrenci ilişkileri kopuktur. Bunların sonucu olarak gençlerle aileleri ve eski kuşaklar arasında uyumsuzluklar ve çatışmalar artmıştır. Gençlerin kendiliğinden doğru kararlar verme yeteneği, aile ve okul eğitimi ile verilmediğinden geçmişte aşırı uçlara çekilmeleri kolaylaşmıştır (DPT, 1983:33).

2.7.3. Öğrenci Gençliğin İhtiyaçları

Gençlik çeşitli açılardan tanımlanabilir:

- 1- Nüfusbilim açısından gençlik: 15 - 25 yaş kümesinin kapsadığı toplumsal küme olarak tanımlanmaktadır.
- 2- Toplumsal açıdan gençlik daha değişik bir biçimde tanımlanmaktadır. Nüfusun buluşa erme ile toplumsal yaşamda tam sorumluluk alma dönemleri arasında kalan kesim gençlik kesimidir (Armağan, 2004:5-6).

Çoğu kez gençlik konusundaki görüşler bir farklılık göstermektedir. Batıda ve ülkemizde yapılan araştırmaların büyük çoğunluğu, gençliğin bir kesimi olan öğrenci gençliği ile özdeşleşmiştir (Armağan, 2004:5).

Bu gençlik kesiminde yer alan nüfusun başlıca ihtiyaçları şöyle özetlenebilir:

1. Öğrenme ihtiyacı,
2. Beslenme,
3. İstihdam ve çalışma ihtiyacı,
4. Sağlık ve hastalıktan korunma, tedavi ve bakım ihtiyacı,
5. Spor ve serbest zamanlarını değerlendirme ihtiyacı,
6. İletişim, katılım, rehberlik ve danışma, moral destek ve psikolojik yardım ihtiyacı (DPT, 1983:11).

Eğitim, bütün dünya ülkelerinin gelişmesi veya gerilemesi konusunda rol oynayan birçok çalışmanın temeli sayılabilir. Çünkü eğitim, bütünüyle insan üzerinde yapılmış bir yatırımdır. Onun başarılı ve verimli olması, ülkenin birçok problemini ortadan kaldırabileceği gibi; yetersizliği toplumu bütünüyle başkalarına bağımlı hale getirebilecek gelişmelere yol açabilir (Şener, 1997:134).

2.8. Toplumsal Sorunlar ve Gençlik

Gençlik bir toplumun en dinamik, en enerjik kesimidir. Türkiye’de hızlı nüfus artışı nedeniyle gençlik her zaman önemli bir toplum kesimi olmuştur. Gençlik aynı zamanda bir toplumun en sorunlu kesimlerinden biridir. Toplumsal sorunlardan en çok etkilenen toplum kesimi gençliktir. Gençlerin sorunlarını toplumun sorunlarından soyutlamak olanaklı değildir (Armağan, 2004:1).

Toplumbilimsel açıdan gençlik olgusu, son derece karmaşık, çok boyutlu ve önemli bir olgudur (Armağan, 2004:4).

Gençlik belirli bir toplumsal yapı içinde, özel toplumsal biçimlenmenin oluşturduğu ve toplumsal gelişme süreci içerisinde, tarihsel olarak biçimlendirdiği, nesnel bir toplumsal katmandır. Toplumların geleceğini oluşturan gençlik, toplumun en devingen en yaratıcı kesimi olmak nedeniyle, tarih boyunca toplumların gelişmesinde belirleyici bir rol oynamıştır (Armağan, 2004:5).

Bireysel yönden, gençlik dönemi, kişiliğin oluştuğu ve bireyin toplumsallaştığı dönemdir. Çocuklukla yetişkinlik arasında yer alan bu dönem, tüm yaşama biçim verecek olan psiko-biyolojik toplumsal şekillenme ve gelişme çağıdır. Bu nedenle eğitim ve öğretim süreci bu biçimlenmenin şu ya da bu yönde olmasında önemli olmaktadır. Bu çağda insan kolaylıkla yönlendirilebilmektedir. Eğer bir toplumun belirli ve sağlıklı bir gençlik politikası yoksa bu toplum her zaman önemli toplumsal çalkantılara gebe demektir (Armağan, 2004:6).

Gençlik konusunda yapılan araştırma sonuçlarına göre gençlerin temel sorunları şunlardır:

1. Eğitim sorunu,
2. İşsizlik sorunu,
3. Özgürlük sorunu,
4. İletişim sorunu,
5. Güven sorunu,
6. Kimlik sorunu,
7. Cinsel sorunlar,
8. Kuşak çatışması sorunu,
9. Gelecek kaygısı,
10. Sevgisizlik sorunu,
11. Mutluluk sorunu,
12. Ekonomik sorunlar,
13. Siyasal sorunlar,
14. Uyuşturucu sorunu,
15. Psikolojik sorunlar vb... (Armağan, 2004:82).

Gençlerin bu sorunlarını ekonomik sorunlar, eğitim sorunları, serbest zaman sorunları ve gelecek sorunları olmak üzere 4 başlık altında ele alabiliriz.

2.8.1. Gençliğin Ekonomik Sorunları

Genelde gençlerimizin ekonomik sorunları en önemli sorun olarak görmesini, Türkiye'nin bugünkü yapısı ve sorunları açısından doğal karşılamak gerekir. Para ve zenginliği en önemli toplumsal zenginlik olarak gören gençler, para ile istediklerini elde edeceklerine inanmaktadır. Öte yandan Türkiye'de işsizlik oranının yüksek olması, son yıllarda diplomalı işsizlerin sayısının artması gençleri korkutmaktadır. Eğitim gören gençler bile iş bulma kaygısı içinde yaşamaktadır (Armağan, 2004:87).

Gençlerin ekonomik sorunları önemli görmelerinin nedenlerinden biri de, şimdiye kadar ekonomik sıkıntı içinde yaşamalarıdır (Armağan, 2004:87). Parası olanın iyi bir eğitim görme imkânına sahip olduğunu, daha iyi yaşam koşullarına kavuştuğunu gören gençler, paraya daha çok önem vermektedir. Gençler, para olmadan iyi bir yaşamları olmayacağına inanmaktadır (Armağan, 2004:88).

2.8.2. Gençliğin Eğitim Sorunları

Ekonomik sorunlar kadar gençlerin önemli gördüğü sorunlardan biri de eğitim sorunudur (Armağan, 2004:88).

Armağan, (2004:89)'a göre, gençlerimiz okumak ve iyi bir eğitim görmek istemektedir. Aileler de çocuklarının eğitime önem vermektedir. Çocuklarının iyi bir eğitim görmesini istemektedir. Ancak bugünkü eğitim düzenimiz buna olanak vermemektedir.

Gençlerin eğitim sorunu üzerinde durma nedenlerinden biri de eğitim düzeninin yetersizliğidir. Eğitim düzenini değerlendiren gençler şu noktalar üzerinde durmaktadır:

- Eğitim düzeni demokratik değil. Eğitim sürecinde hiçbir zaman öğrencinin görüşü alınmıyor.
- Eğitimden çok öğretime önem veriliyor. Mesleki pratik bilgiler yerine gereksiz bilgiler öğretiliyor.
- Öğrencilerle öğreticiler arasında diyalog yok, ya da çok yetersiz.
- Bugünkü eğitim düzeni insanlar mesleğe ve topluma hazırlamaktan uzaktır.
- Gençler boş zamanlarını değerlendirecek olanaklardan yoksun olduklarını ifade etmektedirler. Serbest zamanlarını evde geçirdiklerini, istedikleri halde, alt yapı yetersizliği nedeniyle spor ve sanatla uğraşamadıklarını belirtmişlerdir (Armağan, 2004:89-91).

Eğitim düzenindeki bütün bu olumsuzluklar gençleri olumsuz yönde etkilemektedir. Gelecek korkusu ve kimlik arayışı gençlerin önemli sorunları olarak ortaya çıkmaktadır (Armağan, 2004:91).

Nemutlu (1998:173)'nın, gençliğin eğitim sorunları üzerine yapmış olduğu araştırma bulgularına göre, ergenlik dönemini ortaöğretim yıllarında geçiren gençliğin bu dönemde ortaya çıkan sorunları üzerinde ciddi olarak durulmamış, kişilik bulma, sorumluluk paylaşma, toplumsal ilişkilerini geliştirmek istek ve gereksinimlerine önem verilmemiştir.

2.8.3. Gençliğin Boş Zaman (Serbest Zaman) Değerlendirme Sorunu

Boş zaman (leisure time) teknolojik gelişme ve endüstrileşme sonucu ortaya çıkan bir kavramdır. Endüstriyel gelişme ile beraber çalışma saatlerinin belirlenmesi, bu saatler dışında kalan “boş zamanın” evrensel bir insan hakkı olarak kabullenilmesini sağlamıştır (Ergen, 1985:333).

Boş zaman, insanın zorunluluklar dışında, eğilimleri ve istekleri doğrultusunda istediği gibi oynayabilmesi, dinlenebilmesi, eğlenebilmesi veya kendini geliştirebilmesi için hak ettiği zaman dilimidir (Karaküçük, 1999:38).

Boş zaman, hayatın gerekliliklerinin yerine getirilmesinden sonra arta kalan zamandır. Boş zaman, kişinin işe, işle ilgili sorumluluklarına, kendisinin ve ailesinin bakımına ayırdığı zaman dışında kalan, dolayısıyla zorunlulukların olmadığı özgür bir zaman birimidir. (Karaküçük, 1999:33-34).

Genel olarak ele alındığında boş zaman, günlük yaşantı içinde çalışma, uyuma ve temel ihtiyaçlar karşılandıktan sonra geriye kalan zamandır (Ergen, 1985:329).

Uluslararası Boş Zamanları İnceleme Grubuna göre “boş zaman etkinliği, kişinin mesleksi, ailesel, toplumsal ödevlerini yerine getirdikten sonra özgür iradesiyle girişebileceği dinlenme, eğlenme, bilgi ya da becerilerini geliştirme, toplum yaşamına gönüllü olarak katılma gibi bir dizi uğraşlardır” (Tezcan, 1982:10).

Gençlerin boş zamanlarının iyi bir biçimde değerlendirilmesi; gencin ruh sağlığının dengeli olması, sağlıklı bir kişilik geliştirmesi, olumlu toplumsal ilişkiler kurabilmesi, duygusal canlılık ve enerji kazanması bakımından önemli bir konudur (Ergen, 1985:334).

Ülkemiz gençliğinin boş zamanlarını değerlendirme biçimleri, onlara verilen olanaklarla büyük ölçüde ilgilidir. Ayrıca aile, ailenin içinde yaşadığı çevre, arkadaş ilişkileri, okul veya iş ortamı ve kitle iletişim araçları, gencin seçtiği boş zaman faaliyetlerinde etkili olmaktadır. Aile ve yakın çevre tarafından belirlenen gencin öğrenim düzeyi de gencin boş zaman değerlendirilmesinde önemli bir öğedir (Ergen, 1985:341).

Hemen her konuda olduğu gibi, gençlerimizin boş zaman faaliyetleri de aileler tarafından denetlenmektedir. Gençlerin boş zamanlarını nasıl değerlendirdiklerinin aile tarafından algılanması her ne kadar ailenin genel tutumuna ve gençlerin öğrenime devam edip etmeme, çalışıp çalışmama gibi özelliklerine göre farklılık göstermekteyse de genelde, bu konuda nesil çatışmasından gelen bir anlaşmazlığın bulunduğu söylenebilir (Ergen, 1985:346).

Ortaöğretim gençliğinin serbest zaman değerlendirme biçimleri, daha çok yumuşak, edilgen niteliklerdir. Yani, televizyon izlemek, radyo dinlemek, sinemaya gitmek, maça gitmek gibi etkinliklerdir. Oysaki gençlerimizin spor yapmak, kitap okumak, araştırma yapmak, müzik aleti çalmak gibi yapıcı etken zaman değerlendirme etkinliklerine katılmadıklarını görüyoruz. Bunun nedenlerinden başlıca etmen ekonomik yetersizlik iken, bir diğeri de serbest zaman eğitimi yokluğudur. Gençliğimize şimdiye değin bu konuda yeterli ve bilinçli bir eğitim verilmemiştir. Hem ailede, hem okulda bu konuya gereken önem verilmemiştir. Ailede bu tür etkinlikler, çocuğu derslerinden alıkoyan yararsız şeyler olarak nitelendirilmiştir (Tezcan, 2003:109-110).

Boş zaman teknolojik gelişme ve endüstrileşme sonucu ortaya çıkan bir kavramdır. Endüstrileşme ile beraber çalışma saatlerinin belirlenmesi, bu saatler dışında kalan “”boş zaman”ın evrensel bir insan hakkı olarak kabullenilmesini sağlamıştır (Bulut, 1985:332).

Uluslararası boş zamanları inceleme grubuna göre boş zaman etkinliği, kişinin mesleki, ailesel, toplumsal ödevlerini yerine getirdikten sonra, özgür iradesiyle girişebileceği dinlenme, eğlenme, bilgi ya da becerilerini geliştirme, toplum yaşamına gönüllü olarak katılma gibi bir dizi uğraşlardır (Tezcan, 1982:10).

Öğrenim gören gençlik için eğitim düzeninin pek boş zaman bırakmaması, diğer bir güçlük olarak karşımıza çıkmaktadır. İlkokuldan başlayarak öğrencilerin devamlı bir rekabet ve yarış içinde olmaları sebebiyle, gençlerin çoğunlukla kendilerine ayıracak zamanları kalmamaktadır. Psikolojik bir boşalım veya doyum olmadan devamlı olarak çalışmak, önceden tasarlanmış görevleri yerine getirmek mecburiyetinde olmak, gençlerin ruh sağlığı üzerinde olumsuz etkiler meydana getirmiştir (Şener, 1997:165).

Gençliğin kültürel ve psiko-sosyal doyumunu sağlamak için spor ve benzeri özgür zamanı değerlendirme imkânları sağlanmalı, sosyal ilişkilerinin düzenlenmesine yardımcı olunmalıdır (Nemutlu, 1998:173).

2.8.4. Gençliğin Gelecek Sorunları

Burada genel olarak gelecek endişesi içerisinde eğitim ve meslek kaygısının gençler için taşıdığı önemle ilgili konulara değinilecektir.

Mesleğe adım sayılan üniversite öğretimi, bugün gençler için sadece gerekli bir dönem olmanın yanı sıra, toplumda bir “itibar elde etme” çabası olarak da görülmektedir. Konu böyle bir şekilde kabul edildiğinde, üniversiteye girme mücadelesi de bir genç için son derece önemli bir olay olmaktadır. Tabii üniversiteye giriş kapasitesi ve üniversiteye giriş öncesi için gerekli olan eğitimin her yerde mümkün olmaması da toplumdaki gençler arasında büyük bir rahatsızlığa yol açmaktadır (Şener, 1997:129).

Eğitimi sadece okuldan ibaret saymak m¼mk¼n değildir. Genęlięin g¼n¼m¼ze kadar gelen şahsiyet ve bilgi edinmesinde okuldan da etkili olan aile eğitiminin rol¼n¼ g¼rmemezlikten gelemeyiz (şener, 1997:136).

Bunun dışında hayata atılma ¼ncesi, ilk ve orta¼đretimden tam yetişmeden gelen genęler, ¼niversitede gereği gibi verimli bir ¼đretim yapamamakta ve geleceğe ait başarılarına g¼lge d¼řmektedir (şener, 1997:144).

¼đrencilerin orta¼đretimden yetersiz gelmesi, ¼niversiteye gereği gibi hazırlanamamalarına sebep olmaktadır (şener, 1997:144).

Bu durumda genęlięin ¼lke için verimliliği d¼řerken, ¼niversitelerde de ¼lkenin ihtiyaç duyduğu insanı yetiştiriyor zannederken, bu insanlar mezun oldukları dallardan uzak işlerde ęalıřmayı tercih etmek durumunda kalmaktadırlar (şener, 1997:144-145). Eğitim, sadece ¼đretmen ve ¼đrenci ilişkisinin diyalogundan ibaret bir olay değildir. Genę insanın kafa, g¼n¼l, ruh ve beden eğitiminin beraber y¼r¼mesi, onun zinde bir yapı kazanmasına yol ağacaktır. Eğitim, en azından bu konuda asgari imkanlara sahip olmalıdır (şener, 1997:147).

Orta¼đretim ¼đrencilerinin ¼đretim hayatları boyunca karşılaştıkları bir diğer mesele de yeterli sayıda k¼t¼phanelerin olmamasıdır. Genęler için semt k¼t¼phanelerinin kurulması ęok faydalı olacaktır. Ayrıca, her mahallede genęler için spor sahalarının yapılması, boş zamanlarının değerlendirilmesi açısından gereklidir (şener, 1997:148). Orta¼đretimde ¼đrencilerin karşılaştıkları en ¼nemli meselelerden birisi de, ¼niversiteye hazırlık kurslarıdır (şener, 1997:151).

Nemutlu (1998:173)'nın, genęlięin eğitim sorunları ¼zerine yapmış olduğu araştırma bulgularına g¼re, ¼đrencilerin gelecek için endişeleri ¼niversiteye girememe, meslek edinmedeki g¼ę¼l¼kler konularında toplanmaktadır. Devletten beklenen hizmetler sıralamasında spor imkanlarının yaygınlaştırılması, ¼niversiteye girişin sağlanması, yurt içi imkanlarının arttırılması konuları yer almaktadır.

BÖLÜM 3

YÖNTEM

Bu bölümde, araştırmanın modeli, evren ve örneklem, verilerin toplanması ve verilerin çözümlemesine ilişkin bilgiler yer almaktadır.

Araştırmada betimsel (survey) yöntemi kullanılmıştır. Betimsel araştırmalar, mevcut olayların daha önceki olay ve koşullarla ilişkilerini de dikkate alarak, durumlar arasındaki etkileşimi açıklamayı hedef alır (Kaptan, 1998:59).

3.1. Araştırmanın Modeli

Araştırma genel tarama modelindedir. Genel tarama modelleri, çok sayıda elemandan oluşan bir evrende, evren hakkında genel bir yargıya varmak amacı ile evrenin tümü ya da ondan alınacak bir grup, örnek ya da örneklem üzerinde yapılan tarama düzenlemeleridir (Karasar, 2004:79).

Çalışma kavramsal ve uygulamalı olmak üzere iki aşamadan oluşmaktadır. Birinci aşamada konuyla ilgili alan yazın taranmış daha önce yapılan araştırma sonuçları incelenmiştir. Elde edilen bilgilerle araştırma konusuyla ilgili kavramsal çerçeve oluşturulmuştur. İkinci aşamada ise, kavramsal bilgiler ışığı altında oluşturulan hipotezleri deneyecek ve “sporcu öğrencilerin aile, okul ve kulüp yaşantılarındaki sorunlarını” belirlemek için 39 soruluk anket uygulamaya hazır hale getirilmiştir.

3.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini, Ankara ili Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı 25 ilçedeki 172 devlet ortaöğretim okulu oluşturmaktadır. Evren içerisinde rastgele (random yöntemiyle) seçilmiş 14 genel ortaöğretim okulu ise araştırmanın örneklemini oluşturmuştur. Bu örneklem içerisinde yer alan 400 lisanslı futbolcu öğrenciye, bizzat araştırmacı tarafından ders saatleri içerisinde toplam 400 anket uygulanmıştır. Eksik veya hatalı olarak doldurulan 18 anket araştırma kapsamından çıkartılmıştır. Böylece toplam 382 anketin kullanılabilir olduğu belirlenmiştir.

Tablo 2: Araştırmanın Örneklemini Oluşturan Okullar ve Futbolcu Öğrenci Sayıları

Okullar	Futbolcu Öğrenci Sayıları
Anıttepe Lisesi	15
Dikmen Lisesi	30
Sokullu Mehmet Paşa Lisesi	20
Kılıçarslan Lisesi	30
Ayrancı Lisesi	40
Çankaya Lisesi	25
Deneme Lisesi	40
Cumhuriyet Lisesi	25
Mehmet Akif Ersoy Lisesi	35
Ömer Seyfettin Lisesi	20
Kaya Bayazıtöğlü Lisesi	40
Batıkent Lisesi	32
İncirli Lisesi	15
Kalaba Lisesi	15
Toplam	382

3.3. Verilerin Toplanması

Araştırmada veri toplama aracı olarak öğrencilere daha önceden hazırlanmış bir anket uygulanmıştır. Anket 4 bölüm üzerinden toplam 39 sorudan oluşmaktadır. Anketin birinci bölümü, uygulamaya katılan futbolcu öğrencilerin kişisel özelliklerinin tespit edilmesine yönelik 16 sorudan oluşmaktadır. 5’li Likert ölçekli olarak hazırlanan ikinci bölümde; 8 soru ile aile yaşamı ile ilgili sorunlara, üçüncü bölümde; 7 soru ile kulüp yaşamı ile ilgili sorunlara, dördüncü bölümde ise; 8 soru ile okul yaşamı ile ilgili sorunlara ilişkin tespitler yapılması amaçlanmıştır.

Anketin güvenilirliğinin sınanması maksadıyla güvenilirlik çözümlemesi (reliability analysis) ile 52 futbolcu öğrenciden elde edilen veriler üzerinde yapılmıştır. Güvenilirlik analizleri ankette yer alan Likert ölçekli 3 bölüm için ayrı ayrı yapılmış olup, her bölüm için alpha değerleri sırasıyla (0,75; 0,74; 0,80) olarak bulunmuştur. Bu güvenilirlik bulguları ölçeğin oldukça güvenilir olduğunu ortaya koymuştur.

Tablo 3’de, bu üç bölümde yer alan 23 soru için Cronbach Alpha değerleri verilmiştir.

Tablo 3: Alfa Yöntemine Göre Anket Güvenirlik Analizi Çıktıları

LİKERT ÖLÇEKLİ BÖLÜMLER	Cronbach Alpha Katsayısı	Standardize Edilmiş Öğeler Üzerinden Cronbach Alpha Katsayısı	Madde Sayısı
AİLE YAŞAMI İLE İLGİLİ SORUNLAR	0,74	0,75	8
KULÜP YAŞAMI İLE İLGİLİ SORUNLAR	0,73	0,74	7
OKUL YAŞAMI İLE İLGİLİ SORUNLAR	0,79	0,80	8

3.2. Verilerin Çözümlemesi

Araştırmada, verilerin çözümülenmesi bilgisayar ortamında SPSS 16.0 programı kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Bu program, veri toplama aracı ile elde edilen verilerin istatistiksel olarak çözümlerinin yapılması ve anlamlandırılabilmesi maksadıyla, araştırma alt problemlerinin gerektirdiği istatistik araçlarını (ortalama, standart sapma, ilişki analizleri, bağımlılık testleri, dağılım grafikleri, çözümleme teknikleri vb.) içermektedir. Bu programla beraber, veri toplama aracından elde edilen verilerin sağlıklı şekilde girişlerinin sağlanması ve tasniflerinin yapılması maksadıyla Microsoft Office Excel paket programından yararlanılmıştır.

Katılımcıların, kişisel bilgilerinin yer aldığı birinci bölüm için betimsel istatistik yapılmıştır. Daha sonraki bölümlerde; katılımcıların aile, okul ve kulüp yaşantıları ile ilgili sorunların tespitine yönelik tanımlayıcı istatistik tablolar kullanılmıştır. Ayrıca değişkenler arasındaki ilişkiyi tespit etmek için ki-kare testi kullanılmıştır.

5’li Likert dereceleme ölçeğinde; aile, kulüp ve okul bazında incelenen öğrenci sorunlarının yorumları toplam puanlama üzerinden aşağıdaki derecelendirmeye göre belirlenmiştir.

KATILIM DERECELERİ	PUAN ARALIĞI
Hiç	0-1
Az	1-2
Orta	2-3
Çok	3-4
Tam	4-5

BÖLÜM 4

BULGULAR VE YORUMLAR

4.1. Futbolcu Öğrencilerin Kişisel Özellikleri

Araştırmada; anketlerin uygulandığı toplam 382 futbolcu öğrenciye ilişkin elde edilen kişisel bilgiler aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

Tablo 4: Futbolcu Öğrencilerin Yaşları ve Öğrenim Gördükleri Sınıflara Göre Frekans ve Yüzde Değerleri

	Alt Kategoriler	f	%	% Geçerli	% Yığılmalı
Yaş	14-15	83	21,7	21,7	21,7
	16-17	234	61,3	61,3	83,0
	18-19	65	17,0	17,0	100,0
Sınıf	Lise 1	92	24,1	24,1	24,1
	Lise 2	113	29,6	29,6	53,7
	Lise 3	142	37,2	37,2	90,8
	Lise 4	35	9,2	9,2	100,0
Toplam		382	100,0	100,0	

Tablo 4’de; araştırmaya katılan futbolcu öğrencilerin; %21’inin 14-15 yaş, %61’inin 16-17 yaş ve %17’sinin 18-19 yaş aralığında olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca, %24’ünün “ortaöğretim 9.sınıf (Lise 1)”, %30’unun “ortaöğretim 10.sınıf (Lise 2)”, %37’sinin “ortaöğretim 11.sınıf (Lise 3)” ve %9’unun “ortaöğretim 12.sınıf (Lise 4)” öğrencisi olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 5: Futbolcu Öğrencilerin Birlikte Yaşadığı Kişilere Göre Frekans ve Yüzde Değerleri

Birlikte Yaşadığı Kişiler	f	%	% Geçerli	% Yığılmalı
Ailemle	336	88,0	88,0	88,0
Akrabalarımle	12	3,1	3,1	91,1
Arkadaşlarımla	4	1,0	1,0	92,1
Kulüp Tesislerinde	28	7,3	7,3	99,4
Yalnız	2	0,6	0,6	100,0
Toplam	382	100,0	100,0	

Tablo 5’de, araştırmaya katılan futbolcu öğrencilerin %88’inin “Ailesiyle”, %3’ünün “Akrabalarıyla”, %1’inin “Arkadaşlarıyla”, %7’sinin “Kulüp Tesislerinde” ve %1’inin “Yalnız” yaşadığı tespit edilmiştir.

Tablo 6: Futbolcu Öğrencilerin Ailedeki Birey Sayısına Göre Frekans ve Yüzde Değerleri

Birey Sayısı	f	%	% Geçerli	% Yığılmalı
1-5	354	92,7	92,7	92,7
6-8	26	6,8	6,8	99,5
9 ve üstü	2	0,5	0,5	100,0
Toplam	382	100,0	100,0	

Tablo 6’da, araştırmaya katılan futbolcu öğrencilerin **ailelerindeki birey sayısının**; %92’sinin “1-5”, %7’sinin “6-8” ve %1’inin “9 ve üstü” aralıklarında olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 7: Futbolcu Öğrencilerin Baba ve Annelerinin Mesleğine Göre Frekans ve Yüzde Değerleri

	Alt Kategoriler	f	%	% Geçerli	% Yığılmalı
Babanın Mesleği	Serbest Meslek	183	47,9	47,9	47,9
	Memur	107	28,0	28,0	75,9
	İşçi	32	8,4	8,4	84,3
	Emekli	58	15,2	15,2	99,5
	Çalışmıyor (İşsiz)	2	0,5	0,5	100,0
Annenin Mesleği	Serbest Meslek	7	1,8	1,8	1,8
	Memur	80	20,9	20,9	22,8
	İşçi	23	6,0	6,0	28,8
	Emekli	18	4,7	4,7	33,5
	Ev Hanımı	254	66,5	66,5	100,0
Toplam		382	100,0	100,0	

Tablo 7’de, araştırmaya katılan futbolcu öğrencilerin;

Babalarının mesleğinin; %48’inin “Serbest Meslek”, %28’inin “Memur”, %8’inin “İşçi”, %15’inin “Emekli” ve %1’inin “Çalışmıyor (İşsiz)” olduğu tespit edilmiştir.

Annelerinin mesleğinin; %2’sinin “Serbest Meslek”, %21’inin “Memur”, %6’sının “İşçi”, %5’inin “Emekli” ve %66’sının “Ev Hanımı” olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 8: Futbolcu Öğrencilerin Baba ve Annelerinin Eğitim Durumuna Göre Frekans ve Yüzde Değerleri

	Alt Kategoriler	f	%	% Geçerli	% Yığılmalı
Babanın Eğitim Durumu	İlkokul	61	16,0	16,0	16,0
	Ortaokul	74	19,4	19,4	35,3
	Lise veya Dengi	146	38,2	38,2	73,6
	Üniversite	90	23,6	23,6	97,1
	Lisans Üstü	11	2,9	2,9	100,0
Annenin Eğitim Durumu	İlkokul	101	26,4	26,4	26,4
	Ortaokul	94	24,6	24,6	51,0
	Lise veya Dengi	133	34,8	34,8	85,9
	Üniversite	52	13,6	13,6	99,5
	Lisans Üstü	2	0,5	0,5	100,0
Toplam		382	100,0	100,0	

Tablo 8’de, araştırmaya katılan futbolcu öğrencilerin;

Babalarının eğitim durumlarının; %16’sının “İlkokul”, %19’unun “Ortaokul”, %38’inin “Lise ve Dengi”, %24’ünün “Üniversite” ve %3’ünün “Lisansüstü” olduğu tespit edilmiştir.

Annelerinin eğitim durumlarının; %26’sının “İlkokul”, %25’inin “Ortaokul”, %35’inin “Lise ve Dengi”, %13’ünün “Üniversite” ve %1’inin “Lisansüstü” olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 9: Futbolcu Öğrencilerin Ailelerinin Ortalama Gelir Durumuna Göre Frekans ve Yüzde Değerleri

TL	f	%	% Geçerli	% Yığılmalı
600 ve altı	24	6,3	6,3	6,3
601-1000	93	24,3	24,3	30,6
1001-2000	188	49,2	49,2	79,8
2001-3000	60	15,7	15,7	95,5
3001 ve üstü	17	4,5	4,5	100,0
Toplam	382	100,0	100,0	

Tablo 9’da, araştırmaya katılan futbolcu öğrencilerin ailelerinin; %6’sının “600 TL ve altı”, %24’ünün “601-1000 TL”, %49’unun “1001-2000 TL”, %16’sının “2001-3000 TL” ve %5’inin “3001 TL ve üstü” aylık gelire sahip olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 10: Futbolcu Öğrencilerin Faal Spor Süresine Göre Frekans ve Yüzde Değerleri

Yıl	f	%	% Geçerli	% Yığılmalı
1-3	128	33,5	33,5	33,5
4-8	228	59,7	59,7	93,2
9-12	26	6,8	6,8	100,0
Toplam	382	100,0	100,0	

Tablo 10’da, araştırmaya katılan futbolcu öğrencilerin; %33’ünün “1-3”, %60’ının “4-8” ve %7’sinin “9-12” yıl aralıklarında faal futbol oynadıkları tespit edilmiştir.

Tablo 11: Futbolcu Öğrencilerin Futbol Oynadıkları Lige Göre Frekans ve Yüzde Değerleri

Lig Düzeyleri		f	%	% Geçerli	% Yığılmalı
Amatör	Süper Amatör	101	26,5	26,5	26,5
	1.Amatör	111	29,1	29,1	55,6
	2.Amatör	67	17,5	17,5	73,1
Profesyonelliğe Aday		58	15,2	15,2	88,3
Prof.	1.Lig	2	0,5	0,5	88,8
	2.Lig	18	4,7	4,7	93,5
	3.Lig	25	6,5	6,5	100,0
Toplam		382	100,0	100,0	

Tablo 11’de, araştırmaya katılan futbolcu öğrencilerin; %26’sının “Süper Amatör”, %29’unun “1. Amatör”, %18’inin “2. Amatör”, %15’inin “Profesyonelliğe Aday”, %1’inin “1.Lig”, %5’inin “2.Lig” ve %6’sının “3.Lig” takımlarında futbol oynadıkları tespit edilmiştir.

Tablo 12: Futbolcu Öğrencilerin Milli Sporcu Olma Durumlarına Göre Frekans ve Yüzde Değerleri

	f	%	% Geçerli	% Yığılmalı
Evet	50	13,1	13,1	13,1
Hayır	332	86,9	86,9	100,0
Toplam	382	100,0	100,0	

Tablo 12’de, araştırmaya katılan futbolcu öğrencilerin; %13’ünün “Milli Forma Giydiği”, %87’sinin ise “Milli Forma Giymediği” tespit edilmiştir.

Tablo 13: Futbolcu Öğrencilerin Destek ve Teşvik Gördükleri Kişiye Göre Frekans ve Yüzde Değerleri

	f	%	% Geçerli	% Yığılmalı
Ailemden	152	39,8	39,8	39,8
Akrabalarım	54	14,1	14,1	53,9
Arkadaşlarımdan	106	27,7	27,7	81,7
Beden Eğitimi Öğretmenimden	63	16,5	16,5	98,2
Kendim	7	1,8	1,8	100,0
Toplam	382	100,0	100,0	

Tablo 13’de, araştırmaya katılan futbolcu öğrencilerin **“futbola başlarken kimden destek gördünüz?”** sorusuna; %40’ının “Ailemden”, %14’ünün “Akrabalarım”, %28’inin “Arkadaşlarımdan”, %16’sının “Beden Eğitimi Öğretmenimden” ve %2’sinin “kendim” cevabını verdiği tespit edilmiştir. Özcanoğlu (1993:39) yapmış olduğu bir araştırmada, öğrencilerin sportif faaliyetlere katılımında %30’unun arkadaş çevresinin, %21’inin ailesinin ve %20’sinin beden eğitimi öğretmenin etkili olduğunu belirtmiştir. Sarı (2002:76)’nın bulgularına göre, sporcu öğrencilerin sportif faaliyetlere başlamasında %33’ünün ailelerinden ve %32,’sinin arkadaşlarından fazlasıyla destek gördükleri tespit edilmiştir. Bu sonuçlar, bu araştırmada elde edilen bulgularla paralellik göstermektedir. Çon (1995) bir araştırmasında, üst düzeyde spor yapanların spora yönelmelerinde eğitim-öğretim kurumlarının etkilerini tespit etmeyi amaçlamıştır. Öğrencilerin spora başlamalarında öncelikle arkadaş çevresi, aile, spor kulübü ve beden eğitimi öğretmenin etkili olduğu belirtmiştir. Bu sonuçlar, bu araştırma bulgularını desteklemektedir.

Tablo 14: Futbolcu Öğrencilerin Futbolu Hangi Amaçla Yaptıklarına İlişkin Frekans ve Yüzde Değerleri

Amaçlar	f	%	% Geçerli	% Yığılmalı
Milli Takımda Ülkemi Temsil Etmek İçin	126	20,8	20,8	20,8
Çok Para Kazanmak ve Zengin Olmak İçin	125	20,7	20,7	41,5
Sağlıklı Bir İnsan Olabilmek için	106	17,5	17,5	59,0
İleride İyi Bir Meslek Sahibi Olabilmek İçin	104	17,2	17,2	76,2
Tanınmış Bir Kişi Olmak İçin	73	12,0	12,0	88,2
Amatör Olarak Sevdiğim ve Zevk Aldığım İçin	71	11,8	11,8	100,0
Toplam	605	100,0	100,0	

(Futbolcu öğrencilerin futbolu hangi amaçla yaptıklarına ilişkin maddelerde birden fazla seçenek işaretlenebilmektedir)

Tablo 14’de, araştırmaya katılan futbolcu öğrencilerin “**futbolu hangi amaçla yapıyorsunuz?**” sorusuna; %21’inin “milli takımda ülkemizi temsil etmek için”, %21’inin “çok para kazanmak ve zengin olmak için”, %17’sinin “sağlıklı bir insan olmak için”, %17’sinin “ileride iyi bir meslek sahibi olabilmek için”, %12’sinin “tanınmış bir kişi olmak için” ve %12’sinin “amatör olarak sevdiğim ve zevk aldığım için” seçeneğini işaretlediği tespit edilmiştir. Özcanoglu (1993:40) yapmış olduğu bir araştırmasında, sporcu öğrencilerin %48’i sportif faaliyetlere ülkesini temsil etmek için katıldığını belirtilmiştir. Bu sonuç, bu araştırma bulgularını desteklediğini göstermektedir.

Tablo 15: Futbolcu Öğrencilerin Haftalık Antrenman Sayısı ve Günlük Antrenman Saatine Göre Frekans ve Yüzde Değerleri

	Alt Kategoriler	f	%	% Geçerli	% Yığılmalı
Haftalık Antrenman Sayısı	1-2	83	21,7	21,7	21,7
	3-5	262	68,6	68,6	90,3
	5-7	37	9,7	9,7	100,0
Günlük Antrenman Saati	1 ve daha az	12	3,1	3,1	3,1
	1-3	318	83,2	83,2	86,4
	3'den fazla	52	13,6	13,6	100,0
Toplam		382	100,0	100,0	

Tablo 15’de, araştırmaya katılan futbolcu öğrencilerin; %22’sinin “1-2”, %69’unun “3-5” ve %9’unun “5-7” gün haftalık antrenman yaptıkları tespit edilmiştir. Ayrıca, %3’ünün “1 saat ve daha az”, %83’ünün “1-3 saat” ve %14’ünün “3 saatten fazla” günlük antrenman yaptığı tespit edilmiştir.

Tablo 16: Futbolcu Öğrencilerin Okul Takımında Oynama Durumuna Göre Frekans ve Yüzde Değerleri

	f	%	% Geçerli	% Yığılmalı
Evet	215	56,3	56,3	56,3
Hayır	167	43,7	43,7	100,0
Toplam	382	100,0	100,0	

Tablo 16’da araştırmaya katılan futbolcu öğrencilerin; %56’sının “okul takımında oynadığı”, %44’ünün ise “okul takımında oynamadığı” tespit edilmiştir.

4.2. Futbolcu Öğrencilerin Aile, Kulüp ve Okul Yaşamı Sorunları

Tablo 17: Futbolcu Öğrencilerin Aile Yaşamı İle İlgili Sorunlarının Frekans ve Yüzde Değerleri

SORUNLAR	Katılım Dereceleri										$\bar{X}$
	Hiç		Az		Orta		Çok		Tam		
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
Ailem futbol oynamamı desteklemiyor	92	24,1	153	40,1	37	9,7	42	11,0	58	15,2	2,53
Ailem üniversite sınavını kazanamamam endişesi yaşıyor	29	7,6	69	18,1	107	28,0	123	32,2	54	14,1	3,27
Ailem sağlık sorunları (sakatlık vb. gibi) yaşamamdan çekiniyor	69	18,1	83	21,7	67	17,5	105	27,5	58	15,2	3,00
Ailem ekonomik sorunlardan dolayı futbol oynamamı istemiyor	173	45,3	124	32,5	24	6,3	42	11,0	19	5,0	1,97
Ailem kötü arkadaş çevresi edinecek olmamdan çekiniyor	119	31,2	101	26,4	57	14,9	79	20,7	26	6,8	2,45
Ailem farklı bir meslek sahibi olmamı istiyor	38	9,9	66	17,3	98	25,7	129	33,8	51	13,4	3,20
Derslerden düşük not aldığımda ailem nedenini futbol oynamama bağlıyor	78	20,4	121	31,7	62	16,2	80	20,9	41	10,7	2,70
Ailem futbolu bırakmamı istiyor	162	42,4	87	22,8	71	18,6	45	11,8	17	4,5	2,13

Tablo 17’de araştırmaya katılan futbolcu öğrencilerin aile yaşamı ile ilgili sorunlara katılımları incelendiğinde;

Futbolcu öğrencilerin, “**Ailem futbol oynamamı desteklemiyor**” konusundaki katılımlarına bakıldığında; %24’ünün “hiç”, %40’ının “az”, %10’unun “orta”, %11’inin “çok” ve %15’inin “tam” görüş bildirdikleri tespit edilmiştir. Bu konuya futbolcu öğrencilerden “az” görüşüne katılanların çoğunlukta olduğu görülmüştür. Yıldız (2006:43) bir araştırmasında, sporcu öğrencilerin spora başlamalarında ailelerinin büyük desteği olduğuna ilişkin maddeye %30’unun “katılıyorum”, %39’unun da “tamamen katılıyorum” cevabını verdiklerini tespit etmiştir. Kılıç (2006:66)’ın bulgularına göre, sporcu öğrencilerin ailelerinin %57’sinin spora karşı tutumlarının olumlu olduğu tespit edilmiştir. Bu sonuçlar, bu araştırma bulgularını desteklemektedir.

Futbolcu öğrencilerin, **“Ailem üniversite sınavını kazanamamam endişesi yaşıyor”** konusundaki katılımlarına bakıldığında; %8’inin “hiç”, %18’inin “az”, %28’inin “orta”, %32’sinin “çok” ve %14’ünün “tam” görüş bildirdikleri tespit edilmiştir. Bu konuya futbolcu öğrencilerden “çok” görüşüne katılanların çoğunlukta olduğu görülmüştür. Sarı (2002:82) yapmış olduğu bir araştırmada, sporcu öğrencilerin sportif çalışmalarında karşılaştıkları en önemli sorunun (spor çalışmaları, tesis ve malzeme sorunlarından sonra) %13 ile “üniversite sınavına hazırlanma zorunluluğu” olduğunu tespit etmiştir. Bu sonuç, bu araştırma bulguları ile kısmen benzerlik göstermektedir.

Futbolcu öğrencilerin, **“Ailem sağlık sorunları (sakatlık vb. gibi) yaşamamdan çekiniyor”** konusundaki katılımlarına bakıldığında; %18’inin “hiç”, %22’sinin “az”, %17’sinin “orta”, %28’inin “çok” ve %15’inin “tam” görüş bildirdikleri tespit edilmiştir. Bu konuya futbolcu öğrencilerden “çok” görüşüne katılanların çoğunlukta olduğu görülmüştür.

Futbolcu öğrencilerin, **“Ailem ekonomik sorunlardan dolayı futbol oynamamı istemiyor”** konusundaki katılımlarına bakıldığında; %45’inin “hiç”, %33’ünün “az”, %6’sının “orta”, %11’inin “çok” ve %5’inin “tam” görüş bildirdikleri tespit edilmiştir. Bu konuya futbolcu öğrencilerden “hiç” görüşüne katılanların çoğunlukta olduğu görülmüştür.

Futbolcu öğrencilerin, **“Ailem kötü arkadaş çevresi edinecek olmamdan çekiniyor”** konusundaki katılımlarına bakıldığında; %31’inin “hiç”, %26’sının “az”, %15’inin “orta”, %21’inin “çok” ve %7’sinin “tam” görüş bildirdikleri tespit edilmiştir. Bu konuda, “hiç” görüşüne katılanların çoğunlukta olduğu görülmüştür.

Futbolcu öğrencilerin, **“Ailem farklı bir meslek sahibi olmamı istiyor”** konusundaki katılımlarına bakıldığında; %10’unun “hiç”, %17’sinin “az”, %26’sının “orta”, %34’ünün “çok”, %13’ünün “tam” görüş bildirdikleri tespit edilmiştir. Bu konuya futbolcu öğrencilerden “çok” görüşüne katılanların çoğunlukta olduğu görülmüştür.

Futbolcu öğrencilerin, “**Derslerden düşük not aldığımda ailem nedenini futbol oynamama bağlıyor**” konusundaki katılımlarına bakıldığında; %20’sinin “hiç”, %32’sinin “az”, %16’sının “orta”, %21’inin “çok”, %11’inin “tam” görüş bildirdikleri tespit edilmiştir. Bu konuya futbolcu öğrencilerden “az” görüşüne katılanların çoğunlukta olduğu görülmüştür.

Futbolcu öğrencilerin, “**Ailem futbolu bırakmamı istiyor**” konusundaki katılımlarına bakıldığında; %42’sinin “hiç”, %23’ünün “az”, %19’unun “orta”, %12’sinin “çok” ve %4’ünün “tam” görüş bildirdikleri tespit edilmiştir. Bu konuya futbolcu öğrencilerden “hiç” görüşüne katılanların çoğunlukta olduğu görülmüştür.

Tablo 18: Futbolcu Öğrencilerin Kulüp Yaşamı İle İlgili Sorunlarının Frekans ve Yüzde Değerleri

SORUNLAR	Katılım Dereceleri										$\bar{X}$
	Hiç		Az		Orta		Çok		Tam		
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
Okuldaki ders programı (saatleri) antrenman ve müsabakalara katılmama engel oluyor	30	7,9	99	25,9	57	14,9	102	26,7	94	24,6	3,34
Antrenmanlardan önce beslenmek için yeterli zaman bulamıyorum	65	17,0	154	40,3	45	11,8	85	22,3	33	8,6	2,65
Kulüp tesislerimiz okula uzak olduğu için antrenmanlara giderken sorun yaşıyorum	79	20,7	119	31,2	47	12,3	99	25,9	38	9,9	2,73
Antrenörlerimiz ders ve antrenman saatlerimiz çakıştığında bize anlayış göstermiyor	116	30,4	120	31,4	52	13,6	84	22,0	10	2,6	2,35
Antrenörlerimiz, velilerimiz ve okul idaresiyle iş birliği içerisinde değil ve bu bizi olumsuz etkiliyor	64	16,8	102	26,7	88	23,0	98	25,7	30	7,9	2,81
Kulübümüz futbolculara maddi açıdan destek sağlamıyor	24	6,3	75	19,6	79	20,7	129	33,8	75	19,6	3,40
Kulüp antrenörüm ve yöneticiler okul eğitimimi önemsemiyor	116	30,4	108	28,3	48	12,6	84	22,0	26	6,8	2,47

Tablo 18’de araştırmaya katılan futbolcu öğrencilerin kulüp yaşamı ile ilgili sorunlara katılımı incelendiğinde;

Futbolcu öğrencilerin, **“Okuldaki ders programı (saatleri) antrenman ve müsabakalara katılmama engel oluyor”** konusunda; %8’inin “hiç”, %26’sının “az”, %15’inin “orta”, %27’sinin “çok” ve %24’ünün “tam” görüş bildirdikleri tespit edilmiştir. Bu konuya futbolcu öğrencilerden “çok” görüşüne katılanların çoğunlukta olduğu görülmüştür. Özcanoglu (1993:37) bir araştırmasında, sporcu öğrencilerin %52’sinin derslerini olumsuz yönde etkilediği için sportif faaliyetlere katılamadığını belirtmiştir. Bu sonuç, bu araştırma bulgularını desteklediğini göstermektedir.

Futbolcu öğrencilerin, **“Antrenmanlardan önce beslenmek için yeterli zaman bulamıyorum”** konusunda; %17’sinin “hiç”, %40’ının “az”, %12’sinin “orta”, %22’sinin “çok” ve %9’unun “tam” katılım bildirdikleri tespit edilmiştir. Bu konuya futbolcu öğrencilerden “az” görüşüne katılanların çoğunlukta olduğu görülmüştür.

Futbolcu öğrencilerin, **“Kulüp tesislerimiz okula uzak olduğu için antrenmanlara giderken sorun yaşıyorum”** konusunda; %21’inin “hiç”, %31’inin “az”, %12’sinin “orta”, %26’sının “çok” ve %10’unun “tam” katılım bildirdikleri tespit edilmiştir. Bu konuya futbolcu öğrencilerden “az” görüşüne katılanların çoğunlukta olduğu görülmüştür.

Futbolcu öğrencilerin, **“Antrenörlerimiz ders ve antrenman saatlerimiz çakıştığında bize anlayış göstermiyor”** konusunda; %30’unun “hiç”, %31’inin “az”, %14’ünün “orta”, %22’sinin “çok” ve %3’ünün “tam” katılım bildirdikleri tespit edilmiştir. Bu konuya futbolcu öğrencilerden “az” görüşüne katılanların çoğunlukta olduğu görülmüştür.

Futbolcu öğrencilerin, **“Antrenörlerimiz, velilerimiz ve okul idaresiyle iş birliği içerisinde değil ve bu bizi olumsuz etkiliyor”** konusunda; %17’sinin “hiç”, %27’sinin “az”, %23’ünün “orta”, %26’sının “çok” ve %7’sinin “tam” katılım bildirdikleri tespit edilmiştir. Bu konuya futbolcu öğrencilerden “az” görüşüne katılanların çoğunlukta olduğu görülmüştür.

Futbolcu öğrencilerin, **“Kulübümüz futbolculara maddi acıdan destek sağlamıyor”** konusunda; %6’sının “hiç”, %19’unun “az”, %21’inin “orta”, %34’ünün “çok” ve %20’sinin “tam” katılım bildirdikleri tespit edilmiştir. Bu konuya futbolcu öğrencilerden “çok” görüşüne katılanların çoğunlukta olduğu görülmüştür. Özcanoğlu (1993:45) yapmış olduğu bir araştırmada, %63’ü kulüp sporcusu olan öğrencilerin %82’i gibi büyük bir çoğunluğunun spor faaliyetlerine katılımı sonucunda hiçbir maddi kazanç elde etmediklerini bulmuştur. Kılıç (2006:73) bir araştırmasında, sporcu öğrencilerin kulüplerinden düzenli olarak gelir elde etme durumları ile ilgili soruya %94 oranında hayır cevabı verdiklerini tespit etmiştir. Bu sonuçlar, bu araştırma bulguları ile paralellik göstermektedir.

Futbolcu öğrencilerin, **“Kulüp antrenörüm ve yöneticiler okul eğitimimi önemsemiyor”** konusunda; %30’unun “hiç”, %28’inin “az”, %13’ünün “orta”, %22’sinin “çok” ve %7’sinin “tam” katılım bildirdikleri tespit edilmiştir. Bu konuya futbolcu öğrencilerden “hiç” görüşüne katılanların çoğunlukta olduğu görülmüştür.

Tablo 19: Futbolcu Öğrencilerin Okul Yaşamı İle İlgili Sorunlarının Frekans ve Yüzde Değerleri

SORUNLAR	Katılım Dereceleri										$\bar{X}$
	Hiç		Az		Orta		Çok		Tam		
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
Antrenman ve müsabakalar ders notlarımı olumsuz yönde etkiliyor	33	8,6	79	20,7	84	22,0	123	32,2	63	16,5	3,27
Antrenman ve müsabakalardan dolayı ders çalışmaya yeterli zaman ayıramıyorum	33	8,6	76	19,9	106	27,7	143	37,4	24	6,3	3,13
Antrenman ve müsabakalardan sonra yorgun olduğum için ders çalışamıyorum	14	3,7	61	16,0	66	17,3	198	51,8	43	11,3	3,51
Antrenman ve müsabakalar derslere devamlılığımı olumsuz etkiliyor	41	10,7	107	28,0	83	21,7	117	30,6	34	8,9	2,99
Öğretmenlerim genellikle futbol oynamamı olumsuz karşılıyor	74	19,4	110	28,8	65	17,0	116	30,4	17	4,5	2,71
Okul idaresi sporcu öğrencilerin okul ve derslerle ilgili sorunlarına olumsuz yaklaşım sergiliyor	75	19,6	77	20,2	85	22,3	105	27,5	40	10,5	2,89
Okul idaresi okul takımında oynayan ve oynamayan sporcu öğrencilere izin ve devamsızlık konularında farklı yaklaşım sergiliyor	57	14,9	88	23,0	100	26,2	105	27,5	32	8,4	2,91
Okul veya spor yaşantımdan birini bırakmak zorunda kalacağım endişesi içerisindeyim	48	12,6	72	18,8	131	34,3	96	25,1	35	9,2	2,99

Tablo 19’da araştırmaya katılan futbolcu öğrencilerin okul yaşamı ile ilgili sorunlara katılımı incelendiğinde;

Futbolcu öğrencilerin, “**Antrenman ve müsabakalar ders notlarımı olumsuz yönde etkiliyor**” konusunda; %9’unun “hiç”, %21’inin “az”, %22’sinin “orta”, %32’sinin “çok” ve %16’sının “tam” katılım bildirdikleri tespit edilmiştir. Bu konuya futbolcu öğrencilerden “çok” görüşüne katılanların çoğunlukta olduğu görülmüştür. Sarı (2002:82) yapmış olduğu bir araştırmada, sporcu öğrencilerin sportif çalışmalarında karşılaştıkları en önemli sorunun (spor çalışmaları, tesis ve malzeme sorunlarından sonra) %11 ile ders başarılarını olumsuz yönde etkilemesi olduğunu tespit etmiştir. Bu sonuç, bu araştırma bulguları ile kısmen benzerlik göstermektedir.

Futbolcu öğrencilerin, **“Antrenman ve müsabakalardan dolayı ders çalışmaya yeterli zaman ayıramıyorum”** konusunda; %9’unun “hiç”, %20’sinin “az”, %28’inin “orta”, %37’sinin “çok” ve %6’sının “tam” katılım bildirdikleri tespit edilmiştir. Bu konuya futbolcu öğrencilerden “çok” görüşüne katılanların çoğunlukta olduğu görülmüştür.

Futbolcu öğrencilerin, **“Antrenman ve müsabakalardan sonra yorgun olduğum için ders çalışmıyorum”** konusunda; %4’ünün “hiç”, %16’sının “az”, %17’sinin “orta”, %52’sinin “çok” ve %11’inin “tam” katılım bildirdikleri tespit edilmiştir. Bu konuya futbolcu öğrencilerden “çok” görüşüne katılanların çoğunlukta olduğu görülmüştür.

Futbolcu öğrencilerin, **“Antrenman ve müsabakalar derslere devamlılığımı olumsuz etkiliyor”** konusunda; %11’inin “hiç”, %28’inin “az”, %22’sinin “orta”, %30’unun “çok” ve %9’unun “tam” katılım bildirdikleri tespit edilmiştir. Bu konuya futbolcu öğrencilerden “orta” görüşüne katılanların çoğunlukta olduğu görülmüştür.

Futbolcu öğrencilerin, **“Öğretmenlerim genellikle futbol oynamamı olumsuz karşılıyor”** konusunda; %19’unun “hiç”, %29’unun “az”, %17’sinin “orta”, %30’unun “çok” ve %5’inin “tam” katılım bildirdikleri tespit edilmiştir. Bu konuya futbolcu öğrencilerden “çok” görüşüne katılanların çoğunlukta olduğu görülmüştür. Sarı (2002:75)’ya göre, sporcu öğrencilerin %21’i beden eğitimi öğretmeni dışındaki öğretmenlerinden hiç destek görmemektedir. Bu sonuç, bu araştırma bulgularını desteklemektedir.

Futbolcu öğrencilerin, **“Okul idaresi sporcu öğrencilerin okul ve derslerle ilgili sorunlarına olumsuz yaklaşım sergiliyor”** konusunda; %20’sinin “hiç”, %20’sinin “az”, %22’sinin “orta”, %28’sinin “çok” ve %10’unun “tam” katılım bildirdikleri tespit edilmiştir. Bu konuya futbolcu öğrencilerden “çok” görüşüne katılanların çoğunlukta olduğu görülmüştür. Kılıç (2006:72)’a göre, sporcu öğrencilerin %67’si okul idaresinden yeterli desteği görmemektedir. Bu sonuç, bu araştırma sonuçları ile kısmen paralellik göstermektedir.

Futbolcu öğrencilerin, **“Okul idaresi okul takımında oynayan ve oynamayan sporcu öğrencilere izin ve devamsızlık konularında farklı yaklaşım sergiliyor”** konusunda; %15’inin “hiç”, %23’ünün “az”, %26’sının “orta”, %28’inin “çok” ve %8’inin “tam” katılım bildirdikleri tespit edilmiştir. Bu konuya futbolcu öğrencilerden “çok” görüşüne katılanların çoğunlukta olduğu görülmüştür.

Futbolcu öğrencilerin, **“Okul veya spor yaşantımdan birini bırakmak zorunda kalacağım endişesi içerisindeyim”** konusunda; %12’sinin “hiç”, %19’unun “az”, %34’ünün “orta”, %25’inin “çok” ve %10’unun “tam” katılım bildirdikleri tespit edilmiştir. Bu konuya futbolcu öğrencilerden “orta” derecede katılanların çoğunlukta olduğu görülmüştür.

Futbolcu öğrencilerin aile, kulüp ve okul yaşamı ile ilgili sorunlarının geneline bakıldığında, daha çok okul yaşamı ile ilgili sorunların ağırlıkta olduğu tespit edilmiştir. Hergüner (2001:171) bir araştırmasında, okul yaşamı ile ilgili problem alanlarına ilişkin puanlar göz önüne alındığında sporcu öğrencilerin, kurum ve kuruluşlarla ilgili problemlerinden sonra en çok okul yaşamı ile ilgili problemler yaşadıklarını tespit etmiştir. Uslu (2005:69) yapmış olduğu bir çalışmada, sporcuların en öncelikli problemlerinin; spor kurum ve kuruluşlarından sonra okul yaşamı, gelecek ve ekonomik durumla ilgili problemler olduğunu belirlemiştir. Bu sonuçlar, araştırma sonuçları ile kısmen benzerlik göstermektedir.

Tablo 20:
Aile, Kulüp ve Okul Yaşamı İle İlgili Sorunların
Toplam Frekans ve Yüzde Değerleri

	Katılım Dereceleri	f	%	% Geçerli	% Yığılmalı
Aile Yaşamı İle İlgili Sorunlar	Az	75	19,6	19,6	19,6
	Orta	168	44,0	44,0	63,6
	Çok	116	30,4	30,4	94
	Tam	23	6,0	6,0	100,0
Kulüp Yaşamı İle İlgili Sorunlar	Hiç	3	0,8	0,8	0,8
	Az	58	15,2	15,2	16,0
	Orta	180	47,1	47,1	63,1
	Çok	130	34,0	34,0	97,1
	Tam	11	2,9	2,9	100,0
Okul Yaşamı İle İlgili Sorunlar Toplam	Hiç	1	0,3	0,3	0,3
	Az	47	12,3	12,3	12,6
	Orta	131	34,3	34,3	46,9
	Çok	163	42,7	42,7	89,6
	Tam	40	10,4	10,4	100,0
Toplam		382	100,0	100,0	

Tablo 20’de araştırmaya katılan futbolcu öğrencilerin, 23 maddeden oluşan aile, kulüp ve okul yaşamı ile ilgili sorunlarının toplam frekans ve yüzde değerleri gösterilmiştir. Buna göre futbolcu öğrencilerin;

Aileleriyle ilgili sorunlara; %20’sinin “az”, %44’ünün “orta”, %30’unun “çok” ve %6’sının “tam” görüş bildirdiği tespit edilmiştir.

Kulüpleriyle ilgili sorunlara; %1’inin “hiç”, %15’inin “az”, %47’sinin “orta”, %34’ünün “çok” ve %3’ünün “tam” görüş bildirdiği tespit edilmiştir.

Okullarıyla ilgili sorunlara; %1’inin “hiç”, %12’sinin “az”, %34’ünün “orta”, %43’ünün “çok” ve %10’unun “tam” görüş bildirdiği tespit edilmiştir.

4.3. Belirlenen Değişkenlere Göre Futbolcu Öğrencilerin Sorunları

Bu bölümde, futbolcu öğrencilerin aile, kulüp ve okul yaşamı ile ilgili sorunlarının belirlenen bazı değişkenlere göre farklılık durumları irdelenmiştir.

Tablo 21: Yaşa Göre, Futbolcu Öğrencilerin Aile Yaşamı Sorunları

			Yaş			
			14-15	16-17	18-19	Toplam
AİLE YAŞAMI İLE İLGİLİ SORUNLAR	Az	N	4	17	2	23
		%	17,4	73,9	8,7	100,0
	Orta	N	28	108	32	168
		%	16,7	64,3	19,0	100,0
	Çok	N	26	67	23	116
		%	22,4	57,8	19,8	100,0
	Tam	N	25	42	8	75
		%	33,3	56,0	10,7	100,0
	Toplam	N	83	234	65	382
		%	21,7	61,3	17,0	100,0

Tablo 21'e bakıldığında, 16-17 yaşlarında olan futbolcu öğrencilerin %64'ünün aile yaşamı ile ilgili "orta" derecede sorun yaşadığı belirlenmiştir.

Tablo 22: Yaşa Göre, Futbolcu Öğrencilerin Aile Yaşamı Sorunları

Ki-Kare Testi Sonuçları

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Ki-Kare Değeri	11,936	6	0,063
Benzerlik Oranı	11,877	6	0,065
Lineer-Lineer İlişki	1,956	1	0,162
N	382		

Çapraz tabloda gösterilen dağılım için yapılan ki-kare testi neticesinde p değerine bakılarak ($p=0,063>0,05$) öğrencilerin aileleri ile yaşadıkları sorunlar ve yaş aralıkları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olmadığı görülmüştür.

Tablo 23: Baba Mesleği ve Futbolcu Öğrencilerin Aile Yaşamı Sorunları Değişkenlerine Göre Dağılımı

			Baba Mesleği					
			Serbest Meslek	Memur	İşçi	Emekli	Çalışmıyor (İşsiz)	Toplam
AİLE YAŞAMI İLE İLGİLİ SORUNLAR	Az	N	35	24	7	8	1	75
		%	46,7	32,0	9,3	10,7	1,3	100,0
	Orta	N	86	45	10	27	0	168
		%	51,2	26,8	6,0	16,1	0,0	100,0
	Çok	N	49	32	14	21	0	116
		%	42,2	27,6	12,1	18,1	0,0	100,0
	Tam	N	13	6	1	2	1	23
		%	56,5	26,1	4,3	8,7	4,3	100,0
	Toplam	N	183	107	32	58	2	382
		%	47,9	28,0	8,4	15,2	0,5	100,0

Tablo 23'e göre, babası serbest meslek sahibi olan futbolcu öğrencilerin %51'inin aile yaşamı ile ilgili "orta" derecede sorun yaşadığı tespit edilmiştir.

Tablo 24: Baba Mesleği ve Futbolcu Öğrencilerin Aile Yaşamı Sorunları Değişkenleri İçin Ki-Kare Testi Sonuçları

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Ki-Kare Değeri	16,919	12	0,153
Benzerlik Oranı	14,353	12	0,279
Lineer-Lineer İlişki	0,497	1	0,481
N	382		

Çapraz tabloda gösterilen dağılım için yapılan ki-kare testi neticesinde p değerine bakılarak ($p=0,153>0,05$) öğrencilerin aileleri ile yaşadıkları sorunlar ve babalarının meslekleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olmadığı görülmüştür.

Tablo 25: Anne Mesleği ve Futbolcu Öğrencilerin Aile Yaşamı Sorunları Değişkenlerine Göre Dağılımı

			Anne Mesleği					
			Serbest Meslek	Memur	İşçi	Emekli	Ev Hanımı	Toplam
AİLE YAŞAMI İLE İLGİLİ SORUNLAR	Az	N	0	14	5	3	53	75
		%	0,0	18,7	6,7	4,0	70,7	100,0
	Orta	N	4	44	10	10	100	168
		%	2,4	26,2	6,0	6,0	59,5	100,0
	Çok	N	3	20	7	3	83	116
		%	2,6	17,2	6,0	2,6	71,6	100,0
	Tam	N	0	2	1	2	18	23
		%	0,0	8,7	4,3	8,7	78,3	100,0
	Toplam	N	7	80	23	18	254	382
		%	1,8	20,9	6,1	4,7	66,5	100,0

Tablo 25'e bakıldığında, annesi ev hanımı olan futbolcu öğrencilerin %59'unun aile yaşamı ile ilgili "orta" derecede sorun yaşadığı görülmektedir.

Tablo 26: Anne Mesleği ve Futbolcu Öğrencilerin Aile Yaşamı Sorunları Değişkenleri İçin Ki-Kare Testi Sonuçları

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Ki-Kare Değeri	12,258	12	0,425
Benzerlik Oranı	14,390	12	0,276
Lineer-Lineer İlişki	1,035	1	0,309
N	382		

Çapraz tabloda gösterilen dağılım için yapılan ki-kare testi neticesinde p değerine bakılarak ($p=0,425>0,05$) öğrencilerin aileleri ile yaşadıkları sorunlar ve annelerinin meslekleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olmadığı görülmüştür.

Tablo 27: Öğrenim Gördükleri Sınıflar ve Futbolcu Öğrencilerin Aile Yaşamı Sorunları Değişkenlerine Göre Dağılımı

			Sınıflar				
			Lise 1	Lise 2	Lise 3	Lise 4	Toplam
AİLE YAŞAMI İLE İLGİLİ SORUNLAR	Az	N	29	19	21	6	75
		%	38,7	25,3	28,0	8,0	100,0
	Orta	N	27	56	69	16	168
		%	16,1	33,3	41,1	9,5	100,0
	Çok	N	32	31	42	11	116
		%	27,6	26,7	36,2	9,5	100,0
	Tam	N	4	7	10	2	23
		%	17,4	30,4	43,5	8,7	100,0
	Toplam	N	92	113	142	35	382
		%	24,1	29,6	37,2	9,1	100,0

Tablo 27'ye göre, Ortaöğretim 11. sınıfta (Lise 3) öğrenim gören futbolcu öğrencilerin %41'inin aile yaşamı ile ilgili "orta" derecede sorun yaşadığı tespit edilmiştir.

Tablo 28: Öğrenim Gördükleri Sınıflar ve Futbolcu Öğrencilerin Aile Yaşamı Sorunları Değişkenleri İçin Ki-Kare Testi Sonuçları

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Ki-Kare Değeri	16,515	9	0,057
Benzerlik Oranı	16,229	9	0,062
Lineer-Lineer İlişki	1,839	1	0,175
N	382		

Çapraz tabloda gösterilen dağılım için yapılan ki-kare testi neticesinde p değerine bakılarak ($p=0,057>0,05$) öğrencilerin aileleri ile yaşadıkları sorunlar ve öğrenim gördükleri sınıflar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olmadığı görülmüştür.

Tablo 29: Yaşa Göre, Futbolcu Öğrencilerin Kulüp Yaşamı Sorunları

			Yaş			
			14-15	16-17	18-19	Toplam
KULÜP YAŞAMI İLE İLGİLİ SORUNLAR	Hiç	N	2	8	1	11
		%	18,2	72,7	9,1	100,0
	Az	N	35	76	19	130
		%	26,9	58,5	14,6	100,0
	Orta	N	29	120	31	180
		%	16,1	66,7	17,2	100,0
	Çok	N	16	28	14	58
		%	27,6	48,3	24,1	100,0
	Tam	N	1	2	0	3
		%	33,3	66,7	0,0	100,0
	Toplam	N	83	234	65	382
		%	21,7	61,3	17,0	100,0

Tablo 29'a bakıldığında 16-17 yaşlarında olan futbolcu öğrencilerin %66'sının kulüp yaşamı ile ilgili "orta" derecede sorun yaşadığı görülmektedir.

Tablo 30: Yaşa Göre, Futbolcu Öğrencilerin Kulüp Yaşamı Sorunları
Ki-Kare Testi Sonuçları

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Ki-Kare Değeri	11,356	8	0,182
Benzerlik Oranı	11,912	8	0,155
Lineer-Lineer İlişki	1,124	1	0,289
N	382		

Çapraz tabloda gösterilen dağılım için yapılan ki-kare testi neticesinde p değerine bakılarak ($p=0,182>0,05$) öğrencilerin kulüpleri ile yaşadıkları sorunlar ve yaşları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olmadığı görülmüştür.

Tablo 31: Aile Aylık Geliri ve Futbolcu Öğrencilerin Kulüp Yaşamı Sorunları Değişkenlerine Göre Dağılımı

			Aylık Gelir					
			600 ve altı	601-1000	1001-2000	2001-3000	3001 ve üstü	Toplam
KULÜP YAŞAMI İLE İLGİLİ SORUNLAR	Az	N	5	16	37	15	2	75
		%	6,7	21,3	49,3	20,0	2,7	100,0
	Orta	N	9	36	88	25	10	168
		%	5,4	21,4	52,4	14,9	6,0	100,0
	Çok	N	7	35	55	15	4	116
		%	6,0	30,2	47,4	12,9	3,4	100,0
	Tam	N	3	6	8	5	1	23
		%	13,0	26,1	34,8	21,7	4,3	100,0
	Toplam	N	24	93	188	60	17	382
		%	6,3	24,3	49,2	15,7	4,5	100,0

Tablo 31'e göre, ailesinin aylık geliri 1001-2000 TL arası olan futbolcu öğrencilerin %52'sinin kulüp yaşamı ile ilgili "orta" derecede sorun yaşadığı belirlenmiştir.

Tablo 32: Aile Aylık Geliri ve Futbolcu Öğrencilerin Kulüp Yaşamı Sorunları Değişkenleri İçin Ki-Kare Testi Sonuçları

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Ki-Kare Değeri	9,542	12	0,656
Benzerlik Oranı	9,121	12	0,693
Lineer-Lineer İlişki	1,557	1	0,212
N	382		

Çapraz tabloda gösterilen dağılım için yapılan ki-kare testi neticesinde p değerine bakılarak ($p=0,656>0,05$) öğrencilerin kulüpleri ile yaşadıkları sorunlar ve ailelerinin aylık gelir düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olmadığı görülmüştür.

Tablo 33: Beraber Yaşadıkları Kişiler ve Futbolcu Öğrencilerin Kulüp Yaşamı Sorunları Değişkenlerine Göre Dağılımı

			Beraber Yaşadıkları Kişiler					
			Aile	Akraba	Arkadaş	Kulüp Tesisi	Yalnız	Toplam
KULÜP YAŞAMI İLE İLGİLİ SORUNLAR	Hiç	N	10	0	0	1	0	11
		%	90,9	0,0	0,0	9,1	0,0	100,0
	Az	N	117	2	1	9	1	130
		%	90,0	1,5	0,8	6,9	0,8	100,0
	Orta	N	156	6	1	16	1	180
		%	86,7	3,3	0,6	8,9	0,6	100,0
	Çok	N	50	4	2	2	0	58
		%	86,2	6,9	3,4	3,4	0,0	100,0
	Tam	N	3	0	0	0	0	3
		%	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
	Toplam	N	336	12	4	28	2	382
		%	88,0	3,1	1,0	7,4	0,5	100,0

Tablo 33'e göre, ailesi ile beraber yaşayan futbolcu öğrencilerin %86'sının kulüp yaşamı ile ilgili "orta" derecede sorun yaşadığı tespit edilmiştir.

Tablo 34: Beraber Yaşadıkları Kişiler ve Futbolcu Öğrencilerin Kulüp Yaşamı Sorunları Değişkenleri İçin Ki-Kare Testi Sonuçları

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Ki-Kare Değeri	10,771	16	0,823
Benzerlik Oranı	10,650	16	0,831
Lineer-Lineer İlişki	0,066	1	0,797
N	382		

Çapraz tabloda gösterilen dağılım için yapılan ki-kare testi neticesinde p değerine bakılarak ($p=0,823>0,05$) futbolcu öğrencilerin kulüpleri ile yaşadıkları sorunlar ve beraber yaşadıkları kişiler arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olmadığı görülmüştür.

Tablo 35: Öğrenim Gördükleri Sınıflar ve Futbolcu Öğrencilerin Kulüp Yaşamı Sorunları Değişkenlerine Göre Dağılımı

			Sınıflar				
			Lise 1	Lise 2	Lise 3	Lise 4	Toplam
KULÜP YAŞAMI İLE İLGİLİ SORUNLAR	Hiç	N	2	3	5	1	11
		%	18,2	27,3	45,5	9,1	100,0
	Az	N	38	37	43	12	130
		%	29,2	28,5	33,1	9,2	100,0
	Orta	N	36	57	70	17	180
		%	20,0	31,7	38,9	9,4	100,0
	Çok	N	16	15	23	4	58
		%	27,6	25,9	39,7	6,9	100,0
	Tam	N	0	1	1	1	3
		%	0,0	33,3	33,3	33,3	100,0
	Toplam	N	92	113	142	35	382
		%	24,1	29,6	37,1	9,2	100,0

Tablo 35’e bakıldığında, Ortaöğretim 11. sınıfta (Lise 3) öğrenim gören futbolcu öğrencilerin %38’inin kulüp yaşamı ile ilgili “orta” derecede sorun yaşadığı görülmektedir.

Tablo 36: Öğrenim Gördükleri Sınıflar ve Futbolcu Öğrencilerin Kulüp Yaşamı Sorunları Değişkenleri İçin Ki-Kare Testi Sonuçları

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Ki-Kare Değeri	7,773	12	0,803
Benzerlik Oranı	7,744	12	0,805
Lineer-Lineer İlişki	0,471	1	0,493
N	382		

Çapraz tabloda gösterilen dağılım için yapılan ki-kare testi neticesinde p değerine bakılarak ($p=0,803>0,05$) futbolcu öğrencilerin kulüpleri ile yaşadıkları sorunlar ve öğrenim gördükleri sınıflar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olmadığı görülmüştür.

Tablo 37: Yaşa Göre, Futbolcu Öğrencilerin Okul Yaşamı Sorunları

			Yaş			
			14-15	16-17	18-19	Toplam
OKUL YAŞAMI İLE İLGİLİ SORUNLAR	Hiç	N	0	0	1	1
		%	0,0	0,0	100,0	100,0
	Az	N	9	31	7	47
		%	19,1	66,0	14,9	100,0
	Orta	N	33	77	21	131
		%	25,2	58,8	16,0	100,0
	Çok	N	35	96	32	163
		%	21,5	58,9	19,6	100,0
	Tam	N	6	30	4	40
		%	15,0	75,0	10,0	100,0
	Toplam	N	83	234	65	382
		%	21,7	61,3	17,0	100,0

Tablo 37'ye bakıldığında, 16-17 yaşlarında olan futbolcu öğrencilerin %59'unun okul yaşamı ile ilgili “çok” sorun yaşadığı tespit edilmiştir.

Tablo 38: Yaşa Göre, Futbolcu Öğrencilerin Okul Yaşamı Sorunları**Ki-Kare Testi Sonuçları**

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Ki-Kare Değeri	20,276	8	0,046
Benzerlik Oranı	19,110	8	0,033
Lineer-Lineer İlişki	1,663	1	0,115
N	382		

Çapraz tabloda gösterilen dağılım için yapılan ki-kare testi neticesinde p değerine bakılarak ($p=0,046<0,05$) öğrencilerin okulları ile yaşadıkları sorunlar ve yaşları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olduğu belirlenmiştir.

Tablo 39: Öğrenim Gördükleri Sınıflar ve Futbolcu Öğrencilerin Okul Yaşamı Sorunları Değişkenlerine Göre Dağılımı

			Sınıflar				
			Lise 1	Lise 2	Lise 3	Lise 4	Toplam
OKUL YAŞAMI İLE İLGİLİ SORUNLAR	Hiç	N	0	0	0	1	1
		%	0,0	0,0	0,0	100,0	100,0
	Az	N	8	11	24	4	47
		%	17,0	23,4	51,1	8,5	100,0
	Orta	N	33	36	49	13	131
		%	25,2	27,5	37,4	9,9	100,0
	Çok	N	45	49	55	14	163
		%	27,6	30,1	33,7	8,6	100,0
	Tam	N	6	17	14	3	40
		%	15,0	42,5	35,0	7,5	100,0
	Toplam	N	92	113	142	35	382
		%	24,1	29,6	37,1	9,2	100,0

Tablo 39'a göre, Ortaöğretim 11. sınıfta (Lise 3) öğrenim gören futbolcu öğrencilerin %33'ünün okul yaşamı ile ilgili "çok" sorun yaşadığı tespit edilmiştir.

Tablo 40: Öğrenim Gördükleri Sınıflar ve Futbolcu Öğrencilerin Okul Yaşamı Sorunları Değişkenleri İçin Ki-Kare Testi Sonuçları

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Ki-Kare Değeri	19,528	12	0,047
Benzerlik Oranı	14,230	12	0,086
Lineer-Lineer İlişki	0,328	1	0,167
N	382		

Çapraz tabloda gösterilen dağılım için yapılan ki-kare testi neticesinde p değerine bakılarak ($p=0,047<0,05$) öğrencilerin okulları ile yaşadıkları sorunlar ve öğrenim gördükleri sınıflar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür.

Tablo 41: Oynadıkları Ligler ve Futbolcu Öğrencilerin Okul Yaşamı Sorunları Değişkenlerine Göre Dağılımı

OKUL YAŞAMI İLE İLGİLİ SORUNLAR		Kategoriler							
		Süper Amatör	1. Amatör	2. Amatör	Prof. Aday	1. Lig	2. Lig	3.Lig	Toplam
Hiç	N	1	1	0	1	0	0	0	3
	%	33,3	33,3	0,0	33,3	0,0	0,0	0,0	100,0
Az	N	14	20	10	4	2	4	4	58
	%	24,1	34,5	17,2	6,9	3,4	6,9	6,9	100,0
Orta	N	43	49	36	27	0	10	15	180
	%	23,9	27,2	20,0	15,0	0,0	5,6	8,3	100,0
Çok	N	40	36	21	24	0	4	5	130
	%	30,8	27,7	16,2	18,5	0,0	3,1	3,8	100,0
Tam	N	3	5	0	2	0	0	1	11
	%	27,3	45,5	0,0	18,2	0,0	0,0	9,1	100,0
Toplam	N	101	111	67	58	2	18	25	382
	%	26,5	29,0	17,5	15,2	0,5	4,7	6,6	100,0

Tablo 41'e bakıldığında, 1.Amatör kümede oynayan futbolcu öğrencilerin %27'sinin okul yaşamı ile ilgili "orta" derecede sorun yaşadığı tespit edilmiştir.

Tablo 42: Oynadıkları Ligler ve Futbolcu Öğrencilerin Okul Yaşamı Sorunları Değişkenleri İçin Ki-Kare Testi Sonuçları

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Ki-Kare Değeri	29,595	32	0,589
Benzerlik Oranı	30,177	32	0,559
Lineer-Lineer İlişki	6,023	1	0,014
N	382		

Çapraz tabloda gösterilen dağılım için yapılan ki-kare testi neticesinde p değerine bakılarak ($p=0,589>0,05$) öğrencilerin okulları ile yaşadıkları sorunlar ve oynadıkları ligler arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olmadığı görülmüştür.

Tablo 43: Haftalık Antrenman Sayısı ve Futbolcu Öğrencilerin Okul Yaşamı Sorunları Değişkenlerine Göre Dağılımı

			Haftalık Antrenman Sayısı			
			1-2	3-5	5-7	Toplam
OKUL YAŞAMI İLE İLGİLİ SORUNLAR	Hiç	N	0	1	0	1
		%	0,0	100,0	0,0	100,0
	Az	N	11	28	8	47
		%	23,4	59,6	17,0	100,0
	Orta	N	38	108	17	163
		%	23,3	66,3	10,4	100,0
	Çok	N	22	100	9	131
		%	16,8	76,3	6,9	100,0
	Tam	N	12	25	3	40
		%	30,0	62,5	7,5	100,0
	Toplam	N	83	262	37	382
		%	21,7	68,6	9,7	100,0

Tablo 43'e bakıldığında, haftada 3-5 gün antrenman yapan futbolcu öğrencilerin %76'sının okul yaşamı ile ilgili "çok" sorun yaşadığı görülmektedir.

Tablo 44: Haftalık Antrenman Sayısı ve Futbolcu Öğrencilerin Okul Yaşamı Sorunları Değişkenleri İçin Ki-Kare Testi Sonuçları

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Ki-Kare Değeri	12,457	8	0,045
Benzerlik Oranı	12,382	8	0,071
Lineer-Lineer İlişki	0,878	1	0,149
N	382		

Çapraz tabloda gösterilen dağılım için yapılan ki-kare testi neticesinde p değerine bakılarak ($p=0,045<0,05$) öğrencilerin okulları ile yaşadıkları sorunlar ve haftalık antrenman sayıları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür.

Tablo 45: Günlük Antrenman Saati ve Futbolcu Öğrencilerin Okul Yaşamı Sorunları Değişkenlerine Göre Dağılımı

			Günlük Antrenman Saati			
			1 ve daha az	1-3	3'den fazla	Toplam
OKUL YAŞAMI İLE İLGİLİ SORUNLAR	Hiç	N	0	0	1	1
		%	0,0%	0,0%	100,0%	100,0%
	Az	N	2	39	6	47
		%	4,3%	83,0%	12,8%	100,0%
	Orta	N	5	133	25	163
		%	3,1%	81,6%	15,3%	100,0%
	Çok	N	5	112	14	131
		%	3,8%	85,5%	10,7%	100,0%
	Tam	N	0	34	6	40
		%	0,0%	85,0%	15,0%	100,0%
	Toplam	N	12	318	52	382
		%	3,1%	83,2%	13,7%	100,0%

Tablo 45'e bakıldığında, günlük 1-3 saat arası antrenman yapan futbolcu öğrencilerin %85'inin okul yaşamı ile ilgili “çok” sorun yaşadığı tespit edilmiştir.

Tablo 46: Günlük Antrenman Saati ve Futbolcu Öğrencilerin Okul Yaşamı Sorunları Değişkenleri İçin Ki-Kare Testi Sonuçları

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Ki-Kare Değeri	19,391	8	0,030
Benzerlik Oranı	18,309	8	0,044
Lineer-Lineer İlişki	1,090	1	0,134
N	382		

Çapraz tabloda gösterilen dağılım için yapılan ki-kare testi neticesinde p değerine bakılarak ($p=0,030<0,05$) öğrencilerin okulları ile yaşadıkları sorunlar ve günlük antrenman saatleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür.

BÖLÜM 5

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde, araştırmaya ilişkin bulguların sonuçları ve bu sonuçlara ilişkin öneriler getirilmiştir.

5.1. Sonuçlar

Lise eğitimi sürecinde lisanlı olarak futbol oynayan öğrencilerin aile, kulüp ve okul yaşantılarıyla ilgili sorunlar, araştırmanın problem durumu olarak belirlenmiştir. Araştırma, Ankara ili merkezindeki 14 devlet ortaöğretim okulunda (lisesinde) öğrenim gören, 382 lisanlı futbolcu öğrencileriyle ve bu öğrencilere uygulanan 39 maddelik anket formu ile sınırlandırılmıştır. Anketin ilk bölümündeki 16 madde ile futbolcu öğrencilerin kişisel özellikleri tespit edilmiştir. İkinci bölümde, futbolcu öğrencilerin aile, kulüp ve okul yaşamı ile ilgili sorunları tespit edilmiştir. Bu bölüm, 8 madde “aile”, 7 madde “kulüp” ve yine 8 madde “okul” yaşamı sorunları olmak üzere toplam 23 maddeden oluşmaktadır.

Futbolcu öğrencilerin yaş dağılımı incelendiğinde, %21’inin 14-15 yaş, %61’inin 16-17 yaş ve %17’sinin 18-19 yaş grubunda olduğu görülmektedir. Sınıflara göre dağılımı incelendiğinde, %24’ünün lise 1, %30’unun lise 2, %37’sinin lise 3 ve %9,2’sinin lise 4 öğrencisi olduğu görülmektedir. Futbolcu öğrencilerin %88 gibi büyük bir çoğunluğunun ailesi ile birlikte yaşadığı görülmektedir. Babalarının eğitim durumları incelendiğinde, %38’inin lise veya dengi okul mezunu olduğu görülmektedir. Annelerinin eğitim durumları incelendiğinde, %51’inin ilkokul ve ortaokul mezunu olduğu görülmektedir. Annesi üniversite mezunu olan futbolcu öğrencilerin oranı ise %13’dür. Futbolcu öğrencilerin babalarının mesleği incelendiğinde, %47’sinin serbest meslek yaptığı görülmektedir. Annelerinin ise, %67’sinin işsiz (ev hanımı) olduğu görülmektedir. Futbolcu öğrencilerin ailelerinin aylık gelirleri incelendiğinde, yaklaşık %50’sinin orta gelirli olduğu görülmektedir.

Futbolcu öğrencilerin, %33'ünün 1-3 yıl, %60'ının 4-8 yıl arası faal spor yaptıkları, %27'sinin Süper Amatör ve %29'unun 1. Amatör ligler olmak üzere büyük çoğunluğunun amatör liglerde oynadığı görülmektedir. Futbolcu öğrencilerin %70'inin haftada 3-5 gün ve %83'ünün günde 1-3 saat arası antrenman yaptıkları, ayrıca %56'sının okul takımlarında yer aldıkları görülmektedir. Futbolcu öğrencilerin, %87 gibi büyük bir çoğunluğun da milli müsabakalarda yer almadığı görülmektedir. Futbolcu öğrencilerin spora yönelmesinde başta ailesinden ve arkadaş çevresinden daha sonra da beden eğitimi öğretmenlerinden ve akrabalarından destek gördükleri tespit edilmiştir.

Araştırmaya katılan futbolcu öğrencilerin aile, kulüp ve okul yaşamı sorunları ile ilgili sonuçlar şöyle tespit edilmiştir:

5.1.1. Aile Yaşamı İle İlgili Sonuçlar

Aile yaşamı sorunları ile ilgili sonuçlar incelendiğinde;

Ailelerin, çocuklarının üniversite sınavını kazanamaması endişesi yaşadıkları görülmektedir. Bunun nedeni, futbolcu öğrencilerin anne ve babalarının geçmişte eğitimlerini iyi bir seviyede tamamlayamamış olmalarından dolayı çocuklarının üniversitede öğrenim görmesini istemeleri olabilir. Ayrıca, üniversite sınav düzeninin gittikçe zorlaşması ve öğrenciler üzerindeki baskılar diğer nedenler olarak düşünülebilir. Sarı (2002:82)'nin yapmış olduğu çalışma, bu araştırma sonucunu desteklemektedir. Sarı, sporcu öğrencilerin sportif çalışmalarında karşılaştıkları en önemli sorunun (spor çalışmaları, tesis ve malzeme sorunlarından sonra) “üniversite sınavına hazırlanma zorunluluğu” olduğunu tespit etmiştir.

Ailelerin, çocuklarının sağlık sorunları (sakatlık vb.) yaşamasından çekindikleri görülmektedir. Bunun nedeni olarak, futbolcu öğrencilerin kulüplerinden maddi destek görmemeleri ve aile gelirlerinin orta seviyede olmasından dolayı kaynaklandığı düşünülebilir.

Ailelerin, çocuklarının farklı bir meslek sahibi olmalarını istediği araştırmanın diğer bir bulgusudur. Bunun nedeninin, ailelerin futbolu bir meslek olarak görmedikleri ve futbolun gelecek için güvence vermemesinden kaynaklandığı düşünülebilir.

5.1.2. Kulüp Yaşamı İle İlgili Sonuçlar

Kulüp yaşamı sorunları ile ilgili sonuçlar incelendiğinde;

Futbolcu öğrencilerin, okuldaki ders programı (saatleri) antrenman ve müsabakalara katılmalarına engel olduğu görülmektedir. Özcanoğlu (1993)'nin yapmış olduğu çalışma bu araştırma sonucunu desteklemektedir. Özcanoğlu (1993:37), sporcu öğrencilerin derslerini olumsuz yönde etkilediği için sportif faaliyetlere katılamadığını belirtmiştir. Bundan dolayı, okuldaki ders saatlerinin antrenmanlarla çakıştığı ve futbolcu öğrencilerin kulüp ve okul yaşantılarının olumsuz yönde etkilendiği görülmektedir.

Kulüplerin futbolculara maddi açıdan destek sağlamadıkları görülmektedir. Özcanoğlu (1993) ve Kılıç (2006)'ın çalışmaları bu araştırma sonucunu desteklemektedir. Özcanoğlu (1993:45) araştırmasında, %63'ü kulüp sporcusu olan öğrencilerin %82'i gibi büyük bir çoğunluğunun spor faaliyetlerine katılımı sonucunda hiçbir maddi kazanç elde etmediklerini bulmuştur. Kılıç (2006:73) araştırmasında ise, sporcu öğrencilerin kulüplerinden düzenli olarak gelir elde etme durumları ile ilgili soruya %94 oranında hayır cevabı verdiklerini tespit etmiştir. Bunun, araştırmaya katılan futbolcuların çoğunluğunun amatör liglerde oynadığından dolayı kaynaklandığı düşünülebilir. Bu sonuçlar ayrıca, amatör kulüplerin maddi açılardan çok kötü durumda olduklarının bir göstergesidir.

5.1.2. Okul Yaşamı İle İlgili Sonuçlar

Okul yaşamı sorunları ile ilgili sonuçlar incelendiğinde;

Antrenman ve müsabakaların futbolcu öğrencilerin ders notlarını olumsuz yönde etkiledikleri görülmektedir. Sarı (2002)'nin çalışması bu araştırma sonucunu desteklemektedir. Sarı (2002:82) araştırmasında, sporcu öğrencilerin sportif çalışmalarında karşılaştıkları en önemli sorunun (spor çalışmaları, tesis ve malzeme sorunlarından sonra) %11 ile ders başarılarını olumsuz yönde etkilemesi olduğunu tespit etmiştir.

Futbolcu öğrencilerin, antrenman ve müsabakalardan dolayı yeterli zaman bulamadıkları ve yorgun oldukları için ders çalışamadıkları ve antrenman ve müsabakaların derslerine devamlılığı olumsuz yönde etkilediği görülmektedir. Bu durumun, futbolcu öğrencilerin yoğun antrenman programları ve müsabakalarından dolayı kaynaklandığı söylenebilir.

Futbolcu öğrencilerin, öğretmenlerinin (beden eğitimi öğretmenleri hariç) genellikle futbol oynamalarını olumsuz karşıladıkları görülmektedir. Sarı (2002)'nin çalışması bu araştırma sonucunu desteklemektedir. Sarı (2002:75), sporcu öğrencilerin %21'i beden eğitimi öğretmeni dışındaki öğretmenlerinden hiç destek görmediklerini tespit etmiştir.

Okul idaresinin, okul takımında oynayan ve oynamayan sporcu öğrencilere izin ve devamsızlık konularında farklı yaklaşım sergiledikleri görülmektedir. Bunun sonuç, okul takımında oynayan ve oynamayan sporcu öğrenciler arasında sorunlar yaratabilir. Kılıç (2006)'ın yapmış olduğu çalışma bu sonucu kısmen desteklemektedir. Kılıç (2006:72)'a göre, sporcu öğrencilerin %67'si okul idaresinden yeterli desteği görmemektedir.

Futbolcu öğrencilerin, okul veya spor yaşantısından birini bırakmak zorunda kalacağı endişesi içerisinde oldukları görülmektedir. Bunun nedeninin, her iki yaşantının da yoğun ve sürekli olarak devam etmesinden kaynaklandığı düşünülebilir.

Aile yaşamı ile ilgili sorunlarla, futbolcu öğrencilerin yaşı, babalarının ve annelerinin mesleği ve ailelerinin ekonomik durumları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olmadığı görülmüştür.

Kulüp yaşamı ile ilgili sorunlarla, futbolcu öğrencilerin yaşı ve oynadıkları liglerin düzeyi arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olmadığı görülmüştür.

Okul yaşamı ile ilgili sorunlarla, futbolcu öğrencilerin yaşı, öğrenim gördükleri sınıflar, haftalık antrenman sayıları ve günlük antrenman saatleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olduğu belirlenmiştir.

Sonuç olarak bu araştırmanın, federasyonlar, kulüpler, antrenörler, eğitim kurumları, yöneticiler, öğretmenler ve aileler için sporcu öğrenciyi daha iyi anlama, sporcu öğrencilerin bilimsel, fiziksel, psikolojik ve sosyal yönlerden gelişmelerini sağlama ve onları daha iyi bir geleceğe hazırlama açısından katkıda bulunacağı açıktır.

Eğitim ve spor yaşantısındaki program ve faaliyetler uygulanmadan önce, sporcu öğrencilerin sorunlarının neler olabileceği, bu sorunlara hangi çözüm önerileri getirilebileceği ve sporcu öğrencilerin hem spor hem de eğitim faaliyetlerini en iyi şekilde yerine getirebilmek için neler yapılabileceğinin tasarlanması gerekmektedir.

5.2. Öneriler

1. Eğitim ve sporun ortak yanlarının, sporun faydalarının ve bu konuda aile, spor kulübü ve okullara düşen yükümlülüklerinin önemi üzerinde durulmalıdır.
2. Sporcu öğrencilerin faal ve bilinçli olarak spor yapabilmeleri için, okullarda spor kulüpleri kurulmalı ve maddi destek sağlanmalıdır.
3. Öğretmen, aile ve antrenör iletişim halinde olmalı ve sporcu öğrencilerin eğitim ve spor faaliyetleri takip edilerek onlara yardımcı olunmalıdır.
4. Futbolda profesyonelliğe ulaşan gençlerin eğitiminden kopmamaları için, okul-aile-spor kulübü işbirliği içinde çalışması ve profesyonelliğe ulaşmış sporcular için özel eğitim-öğretim olanakları düşünülmelidir.
5. Okul idaresi ve kulüp yöneticileri işbirliği içerisinde olmalı; futbolcu öğrencilerin eğitim ve ders programları, onların ders ve antrenmanlarını aksatmayacak şekilde düzenlenmeli ve uygulanmalıdır.
6. Ayrıca, bu tip bilimsel çalışmalar farklı spor branşları dikkate alınarak uygulanabilir ve karşılaştırmalar yapılabilir.
7. Benzer araştırmaların öğretmenler, antrenörler ve aileler üzerinde uygulanması ile sporcu öğrencilerin sorunlarına daha fazla çözüm önerileri getirebilir.

KAYNAKLAR

- ARACI, H. (1999). **Okullarda Beden Eğitimi**. Ankara: Yardımcı Ofset.
- ARMAĞAN, İ. (2004). **Gençlik Gözüyle Gençlik: 21. Yüzyıl Eşiğinde Türkiye Gençliği**. İstanbul: Kırkısraklılar Vakfı USADEM Yayınları Bilim Araştırma Dizisi, No:1.
- ATAMAN, (2004). **Sınıf Yönetimi**. Küçükahmet, L. (Ed.). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- AZİZ, Hakan (2001), **İlköğretim Okulu Öğrencilerinin Başarısında Aile Faktörü**. (Basılmamış Yüksek Lisans Tezi). Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- BAĞIRGAN, T. (1992). Spor Bilimlerinde Beden Eğitimi ve Spor İkilemi. **Spor Bilimleri Ulusal Kongresi Bildirileri**. 20-22 Kasım. Hacettepe Üniversitesi, Ankara: Spor Bilimleri ve Teknoloji Yayınları. No:3.
- BAŞARAN, İ. E. (1994). **Eğitime Giriş**. Ankara: Kadioğlu Matbaası.
- BAŞER, E. (1998). **Uygulamalı Spor Psikolojisi**. Ankara: Bağırman Yayınevi.
- BİLGE, N. (1989). **Türkiye’de Beden Eğitimi Öğretmeninin Yetiştirilmesi**. Ankara: Kültür Bakanlığı. Yayın No: 1095.
- BİNBAŞIOĞLU, C. (2004). **Ailede ve Okulda Eğitim Sorunları**. İstanbul: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.
- BULUT, I. (1985). **Gençliğin Okul Dışı Etkinlikleri, Gençliğin Eğitim Sorunları**. Ankara: TED Yayınları.

BURSALIOĞLU, Z. (1982). Okul Yönetiminde Yeni Yapı ve Davranış. **Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yayınları**. No: 107.

ÇAPLI, O. (1993). **Çocukların, Gençlerin Eğitimi**. Ankara: Bilgi Yayınevi.

ÇON, M. (1995). **Üst Düzeyde (Elit) Spor Yapanların Spora Yönelmelerinde İlk ve Ortaöğretim Kurumlarının Etkisi** (Yüksek Lisans Tezi). Ankara: Gazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü.

DEMİREL, Ö. (2002). **Planlamadan Değerlendirmeye Öğretme Sanatı**. Ankara: Pagem.

DOĞAN, D. G. (2001). **Sporda Başarıyı Etkileyen Sosyal Faktörler Üzerine Bir Araştırma** (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Sakarya: Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

DOĞAN, İ. (1990). **Bilgi Toplumu ve Ailenin Çocuk Üzerindeki Değişen İşleri**. Ankara: Türkiye Aile Yıllığı.

DPT (Devlet Planlama Teşkilatı). (1983). **Gençlik ve Spor Özel İhtisas Komisyonu Raporu**. Ankara.

DPT (Devlet Planlama Teşkilatı). (2000). **Beden Eğitimi, Spor ve İstanbul Olimpiyatları Özel İhtisas Komisyonu Raporu, VIII. Beş Yıllık Kalkınma Planı**. Ankara.

ERDEMLİ, A. (2002). **Temel Sorunlarıyla Spor Felsefesi**. İstanbul: e yayınları.

ERDEN, M. (2005). **Öğretmenlik Mesleğine Giriş**. İstanbul: Epsilon Yayıncılık.

ERGEN, N. (1985). Gençliğin Eğitimi ve Sorunları. **Türk Eğitim Derneği Bilim Dizisi**. No: 9. IX. Eğitim Toplantısı 20-21-22 Kasım.

ERGÜN, M. (1992). **Eğitim Sosyolojisine Giriş: Eğitim ve Toplum**. Ankara.

ERGÜN, M. (1994). **Eğitim Sosyolojisine Giriş: Eğitim ve Toplum**. Ankara: Ocak Yayınları.

ERKAL, M. (1981). **Sosyolojik Açıdan Spor**. İstanbul: Filiz Kitabevi.

ERKAL, M. E. (1986). **Sosyolojik Açıdan Spor**. Ankara: Milli Eğitim Basımevi.

ERKAL, M., GÜVEN Ö., AYAN D. (1998). **Sosyolojik Açıdan Spor**. İstanbul: Der Yayınları.

ERKUL, A. (1998). 21 yy. Türkiye’inde Eğitimin Yeri. Sivas: **Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi Yayınları**.

ERTÜRK, S. (1975). **Eğitimde Program Geliştirme**. Ankara: Cihan Matbaası.

FİŞEK, K. (1983). Spor Yönetimi. Ankara: **Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Yayınları**. Yayın No: 515.

GÖDE, O., Alkan, V. (1998). Denizli Ortaöğretim Kurumlarındaki Sporcu Öğrencilerin Derslerindeki ve Spor Yaşantılarındaki Başarıların Karşılaştırılması. **Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi**. Sayı 4.

GÖKTAŞ, Z. (1994). **Farklı Sosyo-Ekonomik Yapıdaki Ortaöğretim Kurumlarında Okuyan Öğrencilerin Spora Katılımlarına Etki Eden Faktörler** (Yüksek Lisans Tezi). Ankara: Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.

- GÜNAY, M., Yüce, A. (1996). **Futbol Antrenmanının Bilimsel Temelleri.** Ankara: Seren Matbaacılık.
- GÜVEN, Ö. (1992). Spor Anlayışımız ve Sporun Sosyo-Psikolojik İşlevi. **Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi.** 8 (1).
- GÜVEN, Ö. (1999). **Türklerde Spor Kültürü.** Ankara: Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığı Yayınları.
- GÜZEL, İ. İ. (2008). **Amatör Sporcuların Antrenörlerinden Beklentileri Üzerine Bir Araştırma.** (Yüksek Lisans Tezi). Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- HERGÜNER, G. (1991). Çocuğun Spora Yönelmesinde Ailenin Rolü ve Önemi. Samsun: **Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi.** Sayı: 6.
- HERGÜNER, G. (1992). Eğitim ve Spor İlişkisi. Samsun: **Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi.** Sayı: 7.
- HERGÜNER, G. (2001). **Farklı Liselerdeki Sporcu Öğrencilerin Problem ve Beklentilerinin Belirlenmesi ve Karşılaştırılması (Ankara İl Örneği).** (Doktora Tezi). Ankara: Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- İNAL, A. N. (2004). **Futbolda Eğitim Öğretim.** Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- İKİZLER, C. (2000). **Sporda Sosyal Bilimler.** İstanbul: Alfa Yayınları.
- KAPTAN, S. (1998). **Bilimsel Araştırma ve İstatistik Teknikleri.** Ankara: Tekışık Web Ofset Tesisleri.
- KARAKÜÇÜK, S. (1997). **Rekreasyon.** Ankara: Seren Ofset.

KARAKÜÇÜK, S., YETİM, A. (1997). Sporcuların Spor Yapma Amaçları ve Spora Yönlendirilmelerinde Etkin Olan Faktörler Üzerine Bir Araştırma. **Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi**, 1 (2).

KARAKÜÇÜK, S. (1999). Okul Yöneticilerinin Ders Dışı Etkinliklere Yaklaşımları. **Ankara: Gazi Üniversitesi Beden Eğitimi Ve Spor Bilimleri Dergisi**, 4 (3): 51-62.

KARASAR, N. (2005). **Bilimsel Araştırma Yöntemi**. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

KARASÜLEYMANOĞLU, A. (1989). **Yeni Boyutlarıyla Spor**. Ankara: Engin Yayınları.

KARASÜLEYMANOĞLU, A. (1995). **Yeni Boyutlarıyla Spor**. Ankara: Aşama Ofset.

KETEN, M. (1993). **Türkiye’de Spor**. Ankara: Polat Ofset Basımevi.

KILCIGİL, E. (1998). **Sosyal Çevre-Spor İlişkileri**. Ankara: Bağırhan Yayınmevi.

KILIÇ, M. (2006). **Okul Takımlarında Yer Alan Sporcu Öğrencilerin Kulüp Bazında Spor Yapma Oranları ve Bunu Etkileyen Faktörler (Van İli Örneği)**. (Yüksek Lisans Tezi). Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

KINCAL, Y. R. (1993). Okul ve Eğitim. **Eğitim Dergisi**. Sayı:4. Sayfa:10-15.

KINCAL, Y. R. (1993). Aile ve Eğitim. **Eğitim Dergisi**. Sayı:5. Sayfa:63-69.

KOÇ, S. (2005). **Beden Eğitimi ve Sporda Beceri Gelişimi**. İstanbul: Morpa Kültür Yayınları.

- KONTER, E. (2004). Antrenörlük ve Takım Psikolojisi. Ankara: Palme Yayıncılık.
- KÖKNEL, Ö. (1982). **Kaygıdan Mutluluğa: Kişilik**. İstanbul: Altın Kitaplar Yayınevi.
- KURTKAN, A. (1972). **Sosyolojik Açıdan Eğitim Yoluyla Kalkınmanın Esasları**. İstanbul: Fakülteler Matbaası.
- KUT, S., KOŞAR, N. (1988). **Aile ve Çevre Sorunlarının Gencin Kişiliğine Etkisi**. Ankara.
- KÜÇÜK, V. (1997). **Sporda Yönlendirmenin Yeri ve Önemi “Futbol Örneği”**. (Basılmamış Doktora Tezi). İstanbul: Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- KÜNTAY, E. (1991). Spor Ahlakı ve Spor Felsefesine Yeni Yaklaşımlar. **Çocuk ve Gençlerde Davranış Bozukluğunu Düzeltici Önlem Olarak Spor**. Erdemli A. (Ed.). İstanbul: Meya Matbaacılık.
- MCPHERSON, B. D., CURTİS, J. E., LOY, J. W. (1986). **The Social Significance of Sport**. Champaign: Human Kinetics Publisher.
- MEB (Milli Eğitim Bakanlığı). (1991). **İlk Okullar - Orta Okullar - Lise ve Dengi Okullar Spor Kolu Çalışmaları ve Yarışmaları Talimatı**. Ankara: Milli Eğitim Basımevi.
- MEB (Milli Eğitim Bakanlığı). (1995). **Beden Eğitimi ve Spor Liseleri, Basketbol, Voleybol, Futbol, Atletizm, Güreş, Yüzme Dersleri Öğretim Programı**. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları. Yayın No: 575.

- MEB (Milli Eğitim Bakanlığı). (2000). **İlköğretim Kurumları ve Ortaöğretim Kurumları Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Ders içi ve Ders Dışı Çalışmaları Rehberi**. Ankara: Milli Eğitim Basımevi.
- NEMUTLU, D. (1998). Gençliğin Eğitim Sorunları. **Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi**. Cilt:2. Sayı:17.
- OĞUZKAN, A. F. (1993). **Eğitim Terimleri Sözlüğü**. Ankara: Gül Yayın.
- OĞUZKAN, F. (1976). **Öğretmenliğin Üç Yönü**. Ankara: Tekışık Matbaası.
- OZANKAYA, Ö. (1975). Toplum Bilimine Giriş. **Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Yayınları**. No:375. Ankara.
- ÖZCANOĞLU, A. B. (1993). **Ortaöğretimde Okul Spor Faaliyetlerine Katılımın Öğrencilerin Akademik Başarıları Üzerindeki Etkileri**. (Yüksek Lisans Tezi). Ankara: Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- ÖZMEN, Ö. (1999). **Çağdaş Sporda Eğitim Üçgeni**. Ankara: Bağırman Yayımevi.
- ÖZTÜRK, F. (1998). **Toplumsal Boyutlarıyla Spor**. Ankara: Bağırman Yayımevi.
- POYRAZ, A. (1999). **Orta Öğretim Kurumlarında Ders Dışı Sportif Faaliyetlerin Organizasyonu Katılım Sorunları ve Çözüm Yolları Üzerine Bir Araştırma**. (Yüksek Lisans Tezi). Ankara: Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- SARI, F. (2002). **Orta Öğretim Kurumlarında Sportif Faaliyetlere Katılan Öğrencilerin Katılım Amaçları ve Karşılaştıkları Problemlerin Tespitine Yönelik Durum Analizi**. (Yüksek Lisans Tezi). Ankara: Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.

- SEZAL, İ. (1990). **Aile, Bugünden Yarına Bir Sonuç Denemesi**. Ankara: Türkiye Aile Yıllığı.
- ŞENER, S. (1997). **Türkiye ve Gençlik**. İstanbul: Suffe Yayınları.
- ŞENGÖNÜL, T. (1995). **İzmir’de Ortaöğretim Kurumlarında Öğrenci Başarısını Etkileyen Sosyo-Ekonomik Faktörler**. (Yüksek Lisans Tezi). İzmir: Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- TAMER, K. (2001). **Beden Eğitimi ve Sporda Özel Öğretim Yöntemleri**. Ankara: Ada Matbaacılık.
- TAN, H., BALOĞLU, M. (2006). **Psikolojik Danışma ve Rehberlik**. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım:
- TEZCAN, M. (1982). Sosyolojik Açıdan Boş Zamanların Değerlendirilmesi. **Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları**. Yayın No:16. Ankara.
- TEZCAN, M. (1994). Kuşaklar Arası İlişkiler Eğitimi. **Eğitim Dergisi**. Sayı:7. Ankara.
- TEZCAN, M. (2003). **Gençlik Sosyolojisi**. Ankara: Naturel Yayıncılık.
- TDK (Türk Dil Kurumu). (1994). **Okul Sözlüğü**. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi.
- USLU, S. (2005). **Ortaöğretim Sporcu Öğrencilerin Problemleri, Spordan ve Beden Eğitimi Dersinden Beklentilerinin İncelenmesi ve Karşılaştırılması (Zonguldak İl Örneği)**. (Yüksek Lisans Tezi). Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

ÜNAL, F. (2008). Ailede Çocuk İstismarı ve İhmali. **Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi**. Cilt:12, Sayı:1, Nisan.

VARIŞ, F. (1985). Eğitim Bilimine Giriş. **Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları**. No: 146. Ankara.

YALÇINKAYA M., SARAÇOĞLU A. S., Varol R., (1993). Üniversite Öğrencilerinin Spora İlişkin Görüş ve Beklentileri. **Spor Bilimleri Dergisi**. Hacettepe, Ankara.

YETİM, A. (2008). **Sosyoloji ve Spor**. Ankara: Berikan Yayınevi.

YILDIZ, G. H. (2006). **Ortaöğretim Kurumları Spor Alanında Okuyan Öğrencilerin Spora Başlama ve Bu Alanı Seçme Nedenleri İle Beklentileri (Ankara İli Örneği)**. (Yüksek Lisans Tezi). Ankara: Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.

YOLCU, İ. (2000). **Eğitim Bütünlüğü İçinde Beden Eğitimi ve Sporun Yeri ve Önemi**. I. Eğitim Kurumlarında Beden Eğitimi ve Spor Sempozyumu. 19–21 Aralık 1999. Ankara: İzmir Milli Eğitim Basımevi.

YÖRÜKOĞLU, A. (1983). **Aile ve Çocuk**. Ankara.

EKLER

1. İzin Yazısı
2. Anket Formu

EK 1

T.C.
ANKARA VALİLİĞİ
Milli Eğitim Müdürlüğü

Bölüm : Strateji Geliştirme
Sayı : B.B.08.4.MEM.4.06.00.04-312/ 97082
Konu : Araştırma İzni (Sümer ALVURDU)

16.11.2008

GAZİ ÜNİVERSİTESİ
Eğitim Bilimleri Enstitüsü

İlgi : a) 23.09.2008 tarih ve 5830 sayılı yazınız.
b) 14.10.2008 tarih ve 312/95707 sayılı Valilik Oluru.

Enstitünüz, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bilim Dalı yüksek lisans programı öğrencisi Sümer ALVURDU'nun, **"Lise Eğitimi Sürecinde Futbolcu Öğrencilerin Karşılaştıkları Sorunların Belirlenmesi"** konulu tez çalışması kapsamında, ekli listede belirtilen okullarda uygulama yapma isteği, ilgi (b) Valilik Oluru ile uygun görülmüş olup, konu hakkında çalışmanın yapılacağı İlçe Milli Eğitim Müdürlüklerine bilgi verilmiştir.

Mühürlü çalışma örneği (2 Sayfadan oluşan) yazımız ekinde gönderilmiş olup, uygulama yapılacak sayıda çoğaltılması ve çalışmanın bitiminde iki örneğinin (CD/disket) Müdürlüğümüz Strateji Geliştirme Bölümüne gönderilmesi hususunda bilgelerinizi ve gereğini rica ederim.

Kamil AYDOĞAN
Vali a.
Milli Eğitim Müdürü

EKLER :

1. Anket (2 Sayfa)
2. Okul Listesi (1 Sayfa)
3. Valilik Onayı (1 Sayfa)

T.C.
ANKARA VALİLİĞİ
İl Milli Eğitim Müdürlüğü

Bölüm : Strateji Geliştirme
Sayı : B.B.08.4.MEM.4.06.00.04-312/95707
Konu : Araştırma İzni (Sümer ALVURDU)

14/12/2008

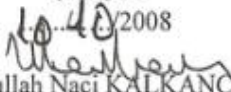
VALİLİK MAKAMINA
ANKARA

İlgi : a) MEB'e Bağlı Okul ve Kurumlarda Yapılacak Araştırma ve Araştırma Desteğine Yönelik İzin ve Uygulama Yönergesi.
b) Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü 23.09.2008 tarih ve 5830 sayılı yazısı.

Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bilim Dalı yüksek lisans programı öğrencisi Sümer ALVURDU'nun, "Lise Eğitimi Sürecinde Futbolcu Öğrencilerin Karşılaştıkları Sorunların Belirlenmesi" konulu tez çalışması kapsamında uygulama yapma isteği, ilgi (a) yönerge doğrultusunda Müdürlüğümüz Değerlendirme Komisyonu tarafından incelenmiş olup, uygulanacak ölçeklerin (2 Sayfadan oluşan), ekli listede belirtilen okullarda, gönüllülük esasına dayalı olarak uygulanması Müdürlüğümüzce uygun görülmüştür.

Makamlarınızca da uygun görüldüğü takdirde Olurlarınıza arz ederim.

Murat Bey BALTA
Milli Eğitim Müdürü

OLUR
10/12/2008

Nurullah Naci KALKANCI
Vali a.
Vali Yardımcısı

EKLER :

1. Anket (2 sayfa)
2. Okul Listesi (1 Sayfa)

EK 2

**LİSE EĞİTİMİ SÜRECİNDE FUTBOLCU ÖĞRENCİLERİN
SORUNLARININ BELİRLENMESİ
ANKET SORULARI**

Bu araştırmayla, lise eğitimi sürecinde futbolcu öğrencilerin aile, kulüp ve okul yaşantılarında karşılaştıkları sorunların belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu nedenle anket sorularını içten ve eksiksiz yanıtlamanız araştırmanın amacına ulaşmasını sağlayacaktır. Elde edilen bilgiler araştırma kapsamı dışında herhangi bir amaçla kullanılmayacaktır. Katkılarınız için şimdiden teşekkürler.

Sümer ALVURDU
Gazi Üniversitesi
Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı

KİŞİSEL BİLGİ FORMU

1. Yaşınız (Lütfen yazınız) _____
2. Sınıfınız?
() Hazırlık () Lise 1 () Lise 2 () Lise 3 () Lise 4
3. Kim ile beraber yaşamaktasınız?
() Ailemle () Akrabalarımle () Arkadaşlarımla
() Okulda yatılı olarak () Kulüp tesislerinde
() Yalnız () Diğer (Belirtiniz) _____
4. Siz dahil ailenizdeki birey sayısı kaç kişidir? (Lütfen yazınız) _____
5. Babanızın mesleği nedir? (Lütfen yazınız) _____
6. Annenizin mesleği nedir? (Lütfen yazınız) _____
7. Babanızın ve annenizin eğitim durumu nedir?

Değişkenler	İlkokul	Ortaokul	Lise veya Dengi	Üniversite	Lisans Üstü
Baba					
Anne					

8. Ailenizin ortalama aylık geliri ne kadardır? (Lütfen yazınız) _____
9. Kaç yıldır aktif sporcusunuz? (Lütfen yazınız) _____
10. Hangi ligde futbol oynuyorsunuz?
Amatör → () Süper Amatör () 1. Amatör () 2. Amatör
() Profesyonelliğe Aday Futbolcu (PAF Ligi)
Profesyonel → () Süper Lig () 1. Lig () 2. Lig () 3. Lig
11. Milli müsabakalarda yer aldınız mı?
() Evet () Hayır
12. Futbola başlamanızda en çok kimlerden destek ve teşvik gördünüz?
() Ailemden () Akrabalarımndan () Arkadaşlarımdan
() Beden Eğitimi Öğretmenimden () Diğer (Belirtiniz) _____
13. Şu anda futbolu hangi amaçla yapıyorsunuz?
Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz
() Çok para kazanmak ve zengin olmak için
() Tanınmış bir kişi olmak için
() Milli takımda ülkemizi temsil etmek için
() Amatör olarak sevdiğim ve zevk aldığım için
() Sağlıklı bir insan olabilmek için
() İleride iyi bir meslek sahibi olabilmek için
() Diğer (Lütfen yazınız) _____
14. Antrenmanlarınız haftada kaç gün oluyor? (Lütfen yazınız) _____
15. Futbol için günde kaç saatinizi ayırıyorsunuz? (Lütfen yazınız) _____
16. Okul takımında oynuyor musunuz?
() Evet () Hayır

S.N	S.N	AİLE YAŞAMI İLE İLGİLİ SORUNLAR	Katılım Dereceleri				
			Hiç	Az	Orta	Çok	Tam
1	1	Ailem futbol oynamamı desteklemiyor.					
2	2	Ailem üniversite sınavını kazanamamam endişesi yaşıyor.					
3	3	Ailem sağlık sorunları (sakatlık vb. gibi) yaşamamdan çekiniyor.					
4	4	Ailem ekonomik sorunlardan dolayı futbol oynamamı istemiyor.					
5	5	Ailem kötü arkadaş çevresi edinecek olmamdan çekiniyor.					
6	6	Ailem farklı bir meslek sahibi olmamı istiyor.					
7	7	Derslerden düşük not aldığımda ailem nedenini futbol oynamama bağlıyor					
8	8	Ailem futbolu bırakmamı istiyor.					

S.N	S.N	KULÜP YAŞAMI İLE İLGİLİ SORUNLAR	Katılım Dereceleri				
			Hiç	Az	Orta	Çok	Tam
9	1	Okuldaki ders programı (saatleri) antrenman ve müsabakalara katılmama engel oluyor.					
10	2	Antrenmanlardan önce beslenmek için yeterli zaman bulamıyorum.					
11	3	Kulüp tesislerimiz okula uzak olduğu için antrenmanlara giderken sorun yaşıyorum.					
12	4	Antrenörlerimiz ders ve antrenman saatlerimiz çakıştığında bize anlayış göstermiyor.					
13	5	Antrenörlerimiz, velilerimiz ve okul idaresiyle iş birliği içerisinde değil ve bu bizi olumsuz etkiliyor.					
14	6	Kulübümüz futbolculara maddi açıdan destek sağlamıyor.					
15	7	Kulüp antrenörüm ve yöneticiler okul eğitimimi önemsemiyor.					

S.N	S.N	OKUL YAŞAMI İLE İLGİLİ SORUNLAR	Katılım Dereceleri				
			Hiç	Az	Orta	Çok	Tam
16	1	Antrenman ve müsabakalar ders notlarımı olumsuz yönde etkiliyor.					
17	2	Antrenman ve müsabakalardan dolayı ders çalışmaya yeterli zaman ayıramıyorum.					
18	3	Antrenman ve müsabakalardan sonra yorgun olduğum için ders çalışamıyorum.					
19	4	Antrenman ve müsabakalar derslere devamlılığımı olumsuz etkiliyor.					
20	5	Öğretmenlerim genellikle futbol oynamamı olumsuz karşılıyor.					
21	6	Okul idaresi sporcu öğrencilerin okul ve derslerle ilgili sorunlarına olumsuz yaklaşım sergiliyor.					
22	7	Okul idaresi okul takımında oynayan ve oynamayan sporcu öğrencilere izin ve devamsızlık konularında farklı yaklaşım sergiliyor.					
23	8	Okul veya spor yaşantımdan birini bırakmak zorunda kalacağım endişesi içerisindeyim.					

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Adı – Soyadı : Sümer ALVURDU
 Doğum Yeri : Ankara
 Doğum Tarihi : 15.01.1984
 Medeni Hali : Bekar

Eğitim ve Akademik Bilgiler

Yüksek Lisans : **Gazi Üniversitesi**
 Eğitim Bilimleri Enstitüsü
 Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı
 Lisans : **Gazi Üniversitesi**
 Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği
 Ortaöğretim : **Çankaya Lisesi**
 İlköğretim : **Hamdullah Suphi İlköğretim Okulu**

Sportif Başarılar

- Türkiye Üniversitelerarası Bowling Şampiyonluğu – 2004
 Gazi Üniversitesi (Erkek Takım)
- Türkiye Üniversitelerarası Bowling Şampiyonası Dördüncülüğü – 2004
 Gazi Üniversitesi (Bireysel)
- Türkiye Üniversitelerarası Futsal (Salon Futbolu) Şampiyonası Türkiye 3.lüğü – 2005
 Gazi Üniversitesi
- TFF Garanti Plaj Futbol Ligi Türkiye Şampiyonluğu (2007-2008 Sezonu)
 Bolu Spor Yarenler
- TFF Efes Pilsen Futsal Ligi Türkiye Şampiyonluğu (2008-2009 Sezonu)
 Gazi Üniversitesi Spor Kulübü
 (Ligin En Değerli Oyuncusu Ödülü)
- Türkiye Futsal (Salon Futbolu) A Milli Takımı – (4 kez)
- Türkiye Plaj Futbolu A Milli Takımı – (4 kez)